

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

8^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 30^η Αυγούστου 2019 με την εξής σύνθεση:
Χρήστος Σώκος Πρόεδρος, Ιωάννα Θεμελή – Εισηγήτρια και Ιωάννης Κίτσος,
Μέλη

Για να εξετάσει την από 22-7-2019 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) – Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 923/22-7-2019, της εταιρείας με την επωνυμία, με έδρα, οδός Σαχτούρη αριθ. όπως εκπροσωπείται νόμιμα,

Κατά της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, (αναθέτουσα αρχή), που εδρεύει στη Πάτρα Αχαΐας, Ακτή Δυμαίων & Υψηλάντη αριθ. 1, όπως εκπροσωπείται νόμιμα, και

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία, που εδρεύει, όπως εκπροσωπείται νόμιμα,

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά: *«Να ακυρωθεί η υπ' αριθ. απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την οποία εγκρίθηκε το από υπ' αριθ. 15 πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού για την ανάθεση του υποέργου «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΛΦΕΙΟΥ, Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 2017-2018» του έργου «ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΠΔΕ», με την οποία ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος του διαγωνισμού ο οικονομικός φορέας «.....».*

Με την παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη της προσφυγής και την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ιωάννα Θεμελή
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του ΠΔ 39/2017, ύψους 15.000 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό από την επίσημη ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ με τα στοιχεία του e-παραβόλου και με ένδειξη κατάστασης «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ», και το από 22-7-2019 αποδεικτικό ηλεκτρονικής πληρωμής του στην Τράπεζα Πειραιώς).

2. Επειδή με την με αριθμό πρωτ. διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή διακήρυξε ανοικτό διεθνή διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του υποέργου «Εργασίες συντήρησης - αποκατάστασης αντιπλημμυρικών έργων ποταμού Αλφειού, Π.Ε. έτους 2017-2018» στα πλαίσια του έργου «ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΈΡΓΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΠΔΕ», συνολικού προϋπολογισμού 4.032.258,06 ευρώ πλέον ΦΠΑ, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή.

3. Επειδή περίληψη της προκήρυξης απεστάλη προς δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ στις (.....), ενώ το πλήρες κείμενο της διακήρυξης αναρτήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων ΚΗΜΔΗΣ στις με ΑΔΑΜ και στην διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ (δημόσια έργα) όπου ο διαγωνισμός έλαβε τον αριθ. συστήματος

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρ. 345 του ν. 4412/2016, και επομένως νόμιμα και παραδεκτά έχει ασκηθεί η υπό εξέταση προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ.

5. Επειδή στον διαγωνισμό συμμετείχαν έξι οικονομικοί φορείς μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα και οι οικονομικοί φορείς

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

..... με τις υπ' αριθ. συστήματος
προσφορές τους αντίστοιχα

6. Επειδή, με την υπ' αριθ. απόφαση της αναθέτουσας αρχής (απόσπασμα από το με αριθ. Πρακτικό Συνεδρίασης της 28-11-2018 της Οικονομικής Επιτροπής) εγκρίθηκε το με αριθ. Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού, σύμφωνα με το οποίο «.. καταρτίστηκε ο παρακάτω πίνακας (κατά σειρά ποσοστού μειοδοσίας) των εργοληπτικών εταιρειών, που τα δικαιολογητικά που υπέβαλαν, πληρούν τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις της διακήρυξης.

ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΙΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

<i>A/A ... Επωνυμία προσφέροντα</i>	<i>Ποσοστό</i>
1.	72,86%
2. ...	51,43%
3.	49,00%
4. ...	48,00%
5. ...	37,02%
6. ...	33,86%

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγείται ομόφωνα, σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ.1ε και 4 του Ν.4412/2016, την ανάθεση της σύμβασης στον μειοδότη «.....», και αναδείχθηκε ως μειοδότρια-προσωρινή ανάδοχος η

7. Επειδή, κατά της παραπάνω απόφασης με αριθ. της αναθέτουσας αρχής ασκήθηκε ενώπιον της ΑΕΠΠ προσφυγή της νυν παρεμβαίνουσας με αιτιάσεις ως ασυνήθιστα χαμηλής της οικονομικής προσφοράς της μειοδότριας προσωρινής αναδόχου Επί της προσφυγής εκδόθηκε η με αριθ. απόφαση ΑΕΠΠ 5^ο Κλιμάκιο, με την οποία κρίθηκε ότι η αναθέτουσα αρχή υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας με την κατά τεκμήριο κρίση της αναθέτουσας αρχής ότι η υπό εξέταση προσφορά δεν «φαίνεται» ασυνήθιστα χαμηλή κι επομένως δεν απαιτείται η παροχή σχετικών διευκρινίσεων (σκέψη 49) και ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί επανερχόμενη επί ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής, να απαντήσει αιτιολογημένα στις προβαλλόμενες αιτιάσεις και, αφού εκδώσει νέα σχετική πράξη, να ολοκληρώσει μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα τον

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

επίδικο διαγωνισμό (σκέψη 50) και ακυρώθηκε η ως άνω απόφαση 2623/2018 ανάδειξης της ως προσωρινής αναδόχου (σκέψη 6).

8. Επειδή, με την υπ' αριθ. απόφαση της αναθέτουσας αρχής (απόσπασμα από το με αριθ. 9/2019 Πρακτικό Συνεδρίασης της 7-3-2019 της Οικονομικής Επιτροπής) εγκρίθηκε το με αριθ. 1(β)/18-2-2019 Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού, σύμφωνα με το οποίο «...η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγείται ομόφωνα:... 3. Να εφαρμοστεί το άρθρο 88 του Ν 4412/2016 και να κληθούν οι προσφέροντες με ποσοστό έκπτωσης 46,36 % και άνω δηλαδή οι εταιρίες: να αιτιολογήσουν τις προσφορές τους, προσκομίζοντας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4412/2016, εντός της προβλεπόμενης αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης....» Η απόφαση με αριθ. 500/2019 μαζί με το σχετικό πρακτικό 1(β)/18-2-2019 κοινοποιήθηκαν την 22-3-2019 στους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς μέσω της «επικοινωνίας» και αναρτήθηκαν την 26-3-2019 στην κεντρική σελίδα του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού. Με τον ίδιο τρόπο και χρόνο συγκοινοποιήθηκε με την ως άνω απόφαση και το με αριθ. πρωτ. έγγραφο της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Εφαρμογή της Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής που αφορά στην έγκριση του από Πρακτικού υπ' αρ. 1 (β) του διαγωνισμού...», σύμφωνα με το οποίο κλήθηκαν οι ως άνω διαγωνιζόμενοι «...να αιτιολογήσουν τις προσφορές τους, προσκομίζοντας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4412/2016, εντός της προβλεπόμενης αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης γιατί συντρέχουν οι λόγοι του άρθρου 88 του Ν 4412/2016 «περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών».

9. Επειδή σε συνέχεια των παραπάνω, όλοι οι προσκληθέντες ως άνω (σκέψη 8) διαγωνιζόμενοι, πλην της προσωρινής αναδόχου, κατέθεσαν αιτιολόγηση των προσφορών τους, και ειδικότερα, η παρεμβαίνουσα κατέθεσε την 1-4-2019 μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στοιχεία και έγγραφα μεταξύ των οποίων και ηλεκτρονικό αρχείο με τον τίτλο «**ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ για την σύνθεση προσφοράς**», όπου ανέφερε μεταξύ άλλων και « ... **ΕΚΘΕΣΗ**

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ - ΤΡΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ Ως βασική εργασία της εν λόγω εργολαβίας, σύμφωνα με την μελέτη, είναι η απομάκρυνση απορριμμάτων, μπαζών και βλάστησης από την λεκάνη του φράγματος του Αλφειού. Η εργασία αυτή λόγω της ιδιαιτερότητας της μπορεί να εκτελεστεί μόνο μετά το τέλος της αρδευτικής περιόδου και πριν την έναρξη της επομένης, δηλ. τους μήνες από Οκτώβριο έως και Φεβρουάριο. Ο εκτιμώμενος χρόνος εκτελέσεως της εργασίας είναι πέντε (5) μήνες δηλ. 105 ημέρες περίπου. Άρα : $200.000,00 \mu^3 / 105 \text{ ημέρες} = 1.905 \mu^3 / \text{ημέρα}$ περίπου... Οι παραπάνω χρόνοι ολοκλήρωσης των εργασιών του έργου φυσικά και επηρεάζονται σημαντικά από το οποιοδήποτε έκτακτο καιρικό φαινόμενο προκύψει (ραγδαίες βροχοπτώσεις στην περιοχή επέμβασης, άνοιγμα για οποιοδήποτε λόγο των θυροφραγμάτων του υδροηλεκτρικού φράγματος του Λάδωνα κλπ). **ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ** : Ως άμεσο κόστος νοείται το συνολικό κόστος των επί μέρους εργασιών οι οποίες συνθέτουν το φυσικό αντικείμενο του έργου και περιλαμβάνουν τα κόστη των απαιτούμενων υλικών (ενσωματούμενων / χρησιμοποιούμενων), εργατικών και μηχανικού εξοπλισμού. Είναι το κόστος που μπορεί να εντοπιστεί και να υπολογιστεί σε συγκεκριμένες εργασίες ή λειτουργίες. Πρόκειται για κόστος πρωτογενούς κατασκευής το οποίο αθροιζόμενο για το σύνολο των εργασιών δίνει το συνολικό άμεσο κόστος του έργου. Γενικά πρόκειται για κόστος συνδεδεμένο με την δραστηριότητα... Παρακάτω αναλύεται το κόστος για τις εργασίες, η δαπάνη των οποίων καταλαμβάνει μεγάλο ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης του έργου : **«Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμμάτων από φερτά υλικά ή απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επι αυτοκινήτου και την μεταφορά στο χώρο απόθεσης – απόρριψης»**
Σύμφωνα με την μελέτη προβλέπονται $200.000,00 \mu^3$ καθαρισμών με τιμή μονάδος $4,90 \text{ €/}\mu^3$ και συνολική δαπάνη : $200.000,00 \mu^3 \times 4,90 \text{ €/}\mu^3 = 980.000,00 \text{ €}$ Ανάλυση minimum κόστους: ΑΤΥΕ 6054 : $1,15 \text{ €/}\mu^3$ + μεταφορά δηλ. Ημερήσιο κόστος αυτοκινήτου ΥΔΡ 509 : $211,20 \text{ €}$ Μεταφερόμενη ποσότητα ανά δρομολόγιο : $15\mu^3$ Σύνολο δρομολογίων ανά δωρο σε απόσταση 22 χλμ : 10 δρομολόγια Δαπάνη $\mu^3 / \text{χλμ}$: $(211,20/15)\chi(10/22) = 0,0064 \text{ €/}\mu^3\chi\mu$ Συνολική δαπάνη μεταφοράς : $0,0064 \text{ €/}\mu^3\chi\mu \times 22\chi\mu = 0,14 \text{ €/}\mu^3$ ΑΡΑ : $1,15 \text{ €/}\mu^3 + 0,14 \text{ €/}\mu^3 = 1,29 \text{ €/}\mu^3$ Η δαπάνη εκτέλεσης

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

χωματουργικών εργασιών για τον οικονομικό φορέα Α. & Θ. ΝΙΚΙΑ ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΙ ΑΒΕΤΕ αναλύεται ως εξής : ... • ΦΟΡΤΗΓΟ = 140 € / ημέρα που αναλύεται ως εξής : --- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ : 100 €/ημέρα (περίπου 20lt/ώρα) --- ΕΞΟΔΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ : 40 €/ημέρα (φίλτρα, λάδια κλπ) Άρα εάν θεωρήσουμε ότι το ΦΟΡΤΗΓΟ έχει απόδοση 15 μ3/δρομ x 25 δρομ/ημέρα = 375,00 μ3 / ημέρα , η δαπάνη για την εργασία της μεταφοράς των προϊόντων εκσκαφής είναι: (140 €/ημέρα) / (375,00 μ3/ημέρα) = 0,37 €/μ3 Συνεπώς η δαπάνη καθαρισμού της κοίτης και η απομάκρυνση των προϊόντων καθαρισμού ανέρχεται στο ποσό των : 200.000,00 μ3 x 0,57 €/μ3 = 114.000,00 € Η τιμή προσφοράς που κατατέθηκε στον εν λόγω διαγωνισμό για την εκτέλεση της εν λόγω εργασίας είναι 2,35 €/μ3, με τελική δαπάνη : 200.000,00 μ3 x 2,35 €/μ3 = 470.000,00 € Άρα προκύπτει ένα εμπορικό κέρδος του οικονομικού φορέα ύψους : 470.000,00 € - 114.000,00 € = 356.000,00 €

«Συρματόπλεγμα και σύρματα συρματοκιβωτιων γαλβανισμένα με κράμα ψευδαργύρου - αλουμινίου (Golfon 75% Zn - 5% Al)» Σύμφωνα με την μελέτη προβλέπονται 56.000,00 χλγ σύρματος με τιμή μονάδος 2,85 €/χλγ και συνολική δαπάνη : 56.000,00 χλγ x 2,85 €/χλγ = 159.600,00 € Ο οικονομικός φορέας επέλεξε μετά από έρευνα αγοράς, να προμηθευτεί τα ανωτέρω υλικά από την παρασκευάστρια εταιρεία Σύμφωνα με την από 01.11.2018 προσφορά της που μας απέστειλε ύστερα από αίτησή μας για την σύνταξη της προσφοράς μας, η εταιρεία μπορεί να μας προμηθεύσει τα εν λόγω συρματοπλέγματα έναντι του ποσού των 1,30 €/χλγ, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης μεταφοράς στους στον τόπο του έργου. Συνεπώς η δαπάνη προμήθειας και μεταφοράς συρματοπλέγματος στον τόπο του έργου ανέρχεται στο ποσό των : 56.000,00 χλγ x 1,30 €/χλγ = 72.800,00 €

Η τιμή προσφοράς που κατατέθηκε στον εν λόγω διαγωνισμό για την προμήθεια και μεταφορά στο έργο συρματοπλεγμάτων είναι 1,40 €/χλγ, με τελική δαπάνη : 56.000,00 χλγ x 1,40 €/χλγ = 78.400,00 € Άρα προκύπτει ένα εμπορικό κέρδος του οικονομικού φορέα ύψους : 78.400,00 € - 72.800,00 € = 5.600,00 € Λόγω της αναπροσαρμογής των τιμών σύμφωνα με τις αυξομειώσεις των τιμών του χάλυβα, του αλουμινίου και του ψευδαργύρου στις διεθνείς αγορές, ζητήσαμε εκ νέου προσφορά της εταιρείας

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

..... για τα εν λόγω συρματοπλέγματα. Σύμφωνα λοιπόν με την από 27.03.2019 προσφορά του, τα εν λόγω υλικά μπορούμε να τα προμηθευτούμε έναντι του ποσού των 1,28 €/χλγ, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης μεταφοράς τους στον τόπο του έργου. Άρα η δαπάνη προμήθειας και μεταφοράς συρματοπλέγματος στον τόπο του έργου ανέρχεται στο ποσό των : $56.000,00 \text{ €} \times 1,28 \text{ €/χλγ} = 71.680,00 \text{ €}$ με αναπροσαρμοζόμενο εμπορικό κέρδος του οικονομικού φορέα ύψους : $78.400,00 \text{ €} - 71.680,00 \text{ €} = 6.720,00 \text{ €}$... **Πλήρωση φατνών** Σύμφωνα με την μελέτη προβλέπονται 5.200,00 μ³ πλήρωσης φατνών (κροκάλα) με τιμή μονάδος 26,30 €/χλγ και συνολική δαπάνη : $5.200,00 \text{ μ}^3 \times 26,30 \text{ €/χλγ} = 136.760,00 \text{ €}$ Ο οικονομικός φορέας θα προμηθευτεί τα ανωτέρω υλικά από το ιδιόκτητο σπαστήροτριβείο Αδρανών Υλικών - Ετοίμου Σκυροδέματος - Ασφαλτομιγμάτων, που εδρεύει στο 6ο χλμ της Επαρχιακής Οδού Πύργου - Οινόης, στον Πύργο Ηλείας. Σύμφωνα με την από 28.03.2019 προσφορά, η εταιρεία μπορεί να μας προμηθεύσει το υλικό πλήρωσης των συρματοκιβωτίων έναντι του ποσού των 7,00 €/τον, (10,50€/μ³) συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης μεταφοράς στον τόπο του έργου ενώ το κόστος για την τοποθέτηση της κροκάλας στις φάτνες με χρήση μηχανικού εξοπλισμού και χειρονακτική υποβοήθηση έχει υπολογισθεί στο ποσό των 1,50 €/μ³, οπότε : $5.200,0 \text{ μ}^3 \times 12,00 \text{ €/μ}^3 = 62.400,00 \text{ €}$ Η τιμή προσφοράς που κατατέθηκε στον εν λόγω διαγωνισμό για την πλήρωση των φατνών είναι 12,89 €/μ³, με τελική δαπάνη : $5.200,0 \text{ μ}^3 \times 12,89 \text{ €/μ}^3 = 67.028,00 \text{ €}$ Άρα προκύπτει ένα εμπορικό κέρδος του οικονομικού φορέα ύψους : $67.028,0 \text{ €} - 62.400,00 \text{ €} = 4.628,00 \text{ €}$ **«Λιθορριπές προστασίας κοίτης και πρανών βάρους 200 έως 500 χλγ»**

Σύμφωνα με την μελέτη προβλέπονται 47.500,00 μ³ λιθορριπής με τιμή μονάδος 27,50 €/μ³ και συνολική δαπάνη : $47.500,00 \text{ μ}^3 \times 27,50 \text{ €/μ}^3 = 1.306.250,00 \text{ €}$ Ο οικονομικός φορέας είχε επιλέξει το λατομείο για την προμήθεια του υλικού λιθορριπής έναντι του ποσού των 13,20 €/μ³ συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς στον τόπο του έργου (προμήθεια 6,45 €/μ³ και μεταφορά 6,75 €/μ³). Μετά από εκτενέστερη έρευνα αγοράς ζήτησε προσφορά ώστε να προμηθευτεί τα ανωτέρω υλικά από το Σύμφωνα με την από 28.03.2019 προσφορά της που μας απέστειλε ύστερα

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

από αίτησή μας, το λατομείο μπορεί να μας προμηθεύσει λίθους λιθορριπής προστασίας κοίτης και πρανών, έναντι του ποσού των 7,00 €/τον, τιμή η οποία , με δεδομένο το ότι το ειδικό βάρος της πέτρας είναι 1,5 κιλά ανά κυβικό μέτρο (1,5 χλγ/μ³), αναλύεται ως εξής : Προμήθεια λίθων = 1,47 €/τον ή 2,20 €/μ³ Εξόρυξη λίθων = 1,03 €/τον ή 1,55 €/μ³ Φόρτωση λίθων = 1,00 €/τον ή 1,50 €/μ³ Μεταφορά στον τόπο του έργου : 2,00 €/τον ή 3,00 €/μ³ Κατασκευή λιθορριπής : 1,50 €/τον ή 2,25 €/μ³ Συνεπώς η δαπάνη προμήθειας, μεταφοράς και κατασκευής λιθορριπής προστασίας ανέρχεται στο ποσό των 47.500,00 μ³ χ 10,50 €/μ³ = 498.750,00 € δαπάνη ακόμα μικρότερη από την αρχική μας εκτίμηση. Η τιμή προσφοράς που κατατέθηκε στον εν λόγω διαγωνισμό για την προμήθεια, μεταφορά και κατασκευή λιθορριπής προστασίας είναι 13,48 €/μ³, με τελική δαπάνη: 47.500,00 μ³ χ 13,48 €/μ³ = 640.300,00 € Άρα προκύπτει ένα εμπορικό κέρδος του οικονομικού φορέα ύψους : 640.300,0 € - 498.750,00 € = 141.550,00 €...» Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε -μεταξύ άλλων επίσης και- ηλεκτρονικό φάκελο με τον τίτλο «ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ» με τα οικονομικά στοιχεία της ετών 2013 έως 2017. Ειδικότερα, για τα οικονομικά έτη 2017, 2016 και 2015 εμφανίζονται στους αντίστοιχους ισολογισμούς της i) ως κύκλος εργασιών (καθαρός) αντίστοιχα ανά έτος τα ποσά 1.751.745, 39 ευρώ, 1.695.291,01 ευρώ και 2.580.214,32 ευρώ, και ii) ως χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα αντίστοιχα ανά έτος τα ποσά 158.457,97 ευρώ, 155.964,66 ευρώ και -210.562,41 ευρώ

10. Επειδή, την 23-5-2019 συνεδρίασε η Επιτροπή Διαγωνισμού της αναθέτουσας αρχής και συνέταξε το με αριθ. 1(γ)/23-5-2019 Πρακτικό της, σύμφωνα με το οποίο «...Η Επιτροπή Διαγωνισμού στο προηγούμενο στάδιο επέλεξε, ... να εισηγηθεί την εφαρμογή του Προσαρμοσμένου Μέσου Όρου των Προσφορών (ΠΜΟΠ) (ο μέσος όρος των υποβληθεισών προσφορών χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη και υψηλότερη προσφορά) για λόγους αντικειμενικότητας (σελ. 3 Προσχεδίου Εγκυκλίου για τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές). Η Επιτροπή Διαγωνισμού αφού έλαβε υπόψη της : 1. Την υπ' αρ. 500/2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Π.Δ.Ε. (στην 9η συνεδρίαση στις 07-03-2019) με την οποία αποφάσισε για : Την ενεργοποίηση του άρθρου 88 Ν. 4412/2016 καλώντας τους οικονομικούς φορείς που έχουν προσφέρει μέση έκπτωση πάνω από 46,36 % (ΠΜΟΠ) και άνω ... να

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

εξηγήσουν και να αιτιολογήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους ... Στη συνέχεια η Επιτροπή Διαγωνισμού προχώρησε στον έλεγχο των συμπληρωματικών στοιχείων που υποβλήθηκαν από οικονομικούς φορείς, για αιτιολόγηση των κριθέντων ως “ασυνήθιστα χαμηλών” προσφορών τους (Α.Χ.Π.). Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι συμπληρωματικά στοιχεία για αιτιολόγηση των κριθέντων ως “ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών”, κατέθεσαν εμπρόθεσμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ οι υπόλοιποι τρεις (3) κληθέντες οικονομικοί φορείς και συγκεκριμένα κατά σειρά μειοδοσίας, οι κάτωθι :

1. ...	51,43%	1.958.419,35€
2. ...	49,00%	2.056.451,63€
3....	48,00%	2.096.774,19€

Η Επιτροπή Διαγωνισμού αποφάσισε η αξιολόγηση των εξηγήσεων να γίνει σταδιακά και ανεξάρτητα για κάθε μια προσφορά, από αυτές που έχουν χαρακτηριστεί ως ΑΧΠ, αρχίζοντας από την χαμηλότερη. Αν οι εξηγήσεις αξιολογηθούν ότι εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, δεν προχωρά η εξέταση των εξηγήσεων των υπολοίπων προσφορών σύμφωνα με το Προσχέδιο Εγκυκλίου για τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (σελ. 10 Εναλλακτική 1). Η Επιτροπή Διαγωνισμού προχώρησε στην αξιολόγηση των στοιχείων που υποβλήθηκαν από τον οικονομικό φορέα ... και διατύπωσε τις παρατηρήσεις της αναλυτικότερα για τον προσφέροντα σύμφωνα με τα παρακάτω αναγραφόμενα: ... Επιπλέον, στην αιτιολόγηση συνεκτιμούνται άμεσα ή έμμεσα έξοδα, όπως κρατήσεις, δημοσιοποίηση, έκδοση εγγυητικών επιστολών και ότι άλλο απαιτείται για την κατασκευή του έργου κλπ, που δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθούν από την Επιτροπή Διαγωνισμού και δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα δαπανών εργασιών που έχει κατατεθεί. □ Στα οικονομικά δεδομένα της κατασκευής και συγκεκριμένα στην εργασία **«Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμάτων από φερτά υλικά ή απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά στο χώρο απόθεσης – απόρριψης»** παρουσιάζουν η παραδοχή στην Οικονομική Προσφορά του προσφέροντα ότι το φορτηγό έχει απόδοση 15κμ/δρομ Χ 25 δρομ/ημέρα=375,00 κμ/ημέρα και άρα προκύπτει

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

εμπορικό κέρδος για τη συγκεκριμένη εργασία 356.000,00 €. Η Επιτροπή Διαγωνισμού διαπίστωσε κάνοντας την (πλησιέστερη στην πραγματικότητα) παραδοχή ότι το φορτηγό έχει απόδοση 15κμ/δρομ **X 10 δρομ/ημέρα=150,00 κμ/ημέρα προκύπτει εμπορικό κέρδος για τη συγκεκριμένη εργασία 244.000,00 €.** Δηλ. το πραγματικό κόστος της συγκεκριμένης εργασίας, είναι μεγαλύτερο από αυτό που έχει επισήμως δηλώσει στην Αιτιολόγησή του ο προσφέρων αλλά εξακολουθεί η προσφορά του να είναι οικονομικά βιώσιμη γιατί το Εκτιμώμενο Κέρδος του θα είναι **159.838,01 €** αντί για **271.838,01.** □ Το κέρδος αυτό ουσιαστικά προκύπτει από την εργασία «Λιθορριπές προστασίας κοίτης και πρανών βάρους 200 έως 500 χλγ» όπου στην Προδικαστική του Προσφυγή ισχυριζόταν ότι η φθηνότερη προσφορά ήταν του Λατομείου για την προμήθεια του υλικού λιθορριπής και την μεταφορά του έναντι του ποσού 13,20€/κμ. Με βάση το γεγονός ότι ο προσφέρων είχε τιμή προσφοράς για τη συγκεκριμένη εργασία 13,48€/κμ το εμπορικό του κέρδος από τη συγκεκριμένη εργασία θα ήταν **13.300 €**. Προσκομίζοντας όμως νέα προσφορά από το Λατομείο Φιλιατρών με προσφερόμενη τιμή 10,50€/κμ το εμπορικό του κέρδος αυξάνεται κατά **128.250 €** και γίνεται **141.550,00 €**. **Λόγω των ανωτέρω, η Επιτροπή Διαγωνισμού κρίνει ικανοποιητική την αιτιολόγηση της χαρακτηρισμένης ως «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» του οικονομικού φορέα Κατόπιν των ανωτέρω η Επιτροπή Διαγωνισμού, εισηγείται: την ανάδειξη του οικονομικού φορέα «.....» ως προσωρινού ανάδοχου του έργου, με προσφερθείσα μέση έκπτωση 51,43% και τελική δαπάνη για την εκτέλεσή του, το ποσό των **1.958.419,35€** σύμφωνα με την οικονομική προσφορά του....»**

11. Επειδή στην υπ' αριθ. 1340/2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής (απόσπασμα από το με αριθ. 19/2019 Πρακτικό Συνεδρίασης της 6-6-2019 της Οικονομικής Επιτροπής) με 62^ο θέμα ημερήσιας διάταξης την έγκριση του από 23-05-2019 Πρακτικού υπ' αρ. Ι (γ) πρακτικού αναφέρεται ότι «...αναγνώστηκε το απ' αριθμ. πρωτ.:168360/1760/04.06.2019 Υπόμνημα του μέλους της Επιτροπής Διαγωνισμού και εκπροσώπου εργοληπτικών επιχειρήσεων κ., σχετικά με τις παρατηρήσεις του επί της αιτιολόγησης του οικονομικού φορέα «.....», το οποίο

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

κατατέθηκε στην Οικονομική επιτροπή. Η Οικονομική Επιτροπή ... **ΟΜΟΦΩΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ** Β) Λόγω αριθμητικών λαθών που υπάρχουν στην αιτιολόγηση του πρώτου προσφέροντα «.....», καλεί την Επιτροπή Διαγωνισμού να ζητήσει διευκρινήσεις επί της αιτιολόγησής του και να γνωμοδοτήσει εκ νέου επί αυτών, σύμφωνα με την περίπτωση στ' παρ.1 του άρθρου 221 του Ν.4412/2016...» Η παραπάνω απόφαση με αριθ. 1340/2019 με ενσωματωμένο το σχετικό πρακτικό με αριθ. Ι (γ)/23-5-2019, κοινοποιήθηκε στην παρεμβαίνουσα μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού την 12-6-2019 και αναρτήθηκε την 31-7-2019 στην κεντρική σελίδα του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού. Ακολούθως, με το υπ' αριθ. πρωτ. 176055/4330/οικ./12-6-2019 διαβιβαστικό έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, κοινοποιήθηκε αυθημερόν την 12-6-2019 στην παρεμβαίνουσα μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, η με ημερομηνία 11-6-2019 πρόσκληση «...Σε εφαρμογή της **1340/2019 Απόφασης...** να παράσχει διευκρινήσεις για τα αριθμητικά λάθη που διαπιστώθηκαν στο υπόμνημα που κατέθεσε ο εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων στην Οικονομική Επιτροπή...» Το υπόμνημα στο οποίο αναφέρεται η ως άνω πρόσκληση παροχής διευκρινήσεων προς την παρεμβαίνουσα, και του οποίου γίνεται μνεία στην με αριθ. 1340/2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής έχει ως εξής «**ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΕΠΙΣΥΝΑΨΗ... Α. Στο άρθρο της αιτιολόγησης του στη σελίδα Νο 9 "Καθαρισμοί κοιτών ποταμών η ρεμάτων από φερτά υλικά η απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκίνητου και την μεταφορά στο χώρο απόθεσης-απόρριψης"** το οποίο σύμφωνα με τον αρχικό προϋπολογισμό του έργου έχει προβλεφτεί ποσό για την εκτέλεση του ύψους 980.000 ευρώ ,φαίνεται ο αιτιολογούν οικονομικός φορέας να εκτελεί σύμφωνα με τους υπολογισμούς του όλες τις εργασίες του άρθρου αυτού δαπανώντας ποσό ύψους 114.000 ευρώ και αποκομίζοντας **μόνο από την εκτέλεση των εργασιών αυτού και μόνο του άρθρου καθαρό κέρδος ίσο με 356.000** όπως αναφέρει εφ όσον στην οικονομική του προσφορά έχει προσφέρει ποσό ύψους 470.000. Επισημαίνεται ότι το άθροισμα όλων των υπολοίπων εργασιών που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό μελέτης του έργου εκτελούνται με ζημία ίση $(356.000-271.838,01)=84.161$ ευρώ αφού

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

στον πίνακα συγκεντρωτικού κόστους που επισυνάπτει ο οικονομικός φορέας στην αιτιολόγηση του φαίνεται ότι το εκτιμώμενο συνολικό κέρδος που προσδοκά να αποκομίσει είναι ίσο με 271.838,01 ευρώ. Για τον υπολογισμό της ανωτέρω δαπάνης εκτέλεσης χωματουργικών εργασιών γίνεται η θεώρηση από τον οικονομικό φορέα ότι το φορτηγό έχει απόδοση 25 δρομολόγια / οκτάωρο και μεταφέρει 15 κυβικά ανά δρομολόγιο δηλαδή συνολικά 375 κυβικά/οκτάωρο στη μέση απόσταση 22 χιλιομέτρων. Δεν έχουν υπολογιστεί από αυτόν οι χρόνοι φόρτωσης / εκφόρτωσης/ ελιγμών προσέγγισης στην κοίτη κ.λ.π που με την πλέον συντηρητική θεώρηση για κάθε φορτίο απαιτούνται τουλάχιστον 5 λεπτά ίνα δρομολόγιο. Επομένως ο συνολικός χρόνος σταλίας του κάθε φορτηγού θεωρώντας ότι εκτελεί 25 δρομολόγια ανά οκτάωρο είναι $25 \times 5 \text{λεπτά} = 125 \text{λεπτά}$ δηλαδή δυο ώρες τουλάχιστον. Επόμενος σύμφωνα πάντα με την αιτιολόγηση του στον εναπομείναν χρόνο του οκταώρου δηλαδή έξι ώρες εκτελεί έκαστο φορτηγό 25 δρομολόγια σε απόσταση 22 χιλιομέτρων. Εάν υπολογιστεί και η απόσταση επιστροφής το κάθε φορτηγό εκτελεί σύμφωνα με την αιτιολόγηση του οικονομικού φορέα 25 δρομολόγια $\times (22 \text{ ΧΙΛΙΟΜ} + 22 \text{ ΧΙΛΙΟΜ} = 44 \text{ ΧΙΛΙΟΜ}) = 25 \times 44 \text{ ΧΙΛΙΟΜ} = 1100 \text{ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ ΤΟ ΕΞΑΩΡΟ}$ Από τα ανωτέρω είναι αυτονόητο ότι για να κριθεί επαρκής η αιτιολόγηση τα φορτηγά πρέπει να κινούνται με μέση ταχύτητα **1100 χιλιομ/6 ώρες = 183,33 χιλιομέτρα/ώρα** σε οδούς επαρχιακούς με στροφές και χωματοδρόμους παραποτάμιους στους οποίους η μέση ταχύτητα δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει τη μέση ταχύτητα των **45 έως 50 χιλιομέτρων / ώρα** με τους πλέον αισιόδοξους υπολογισμούς. Από τα ανωτέρω είναι φανερό ότι αυτοτελώς η αιτιολόγηση του οικονομικού φορέα είναι μη παραδεκτή στο σύνολο της και πρέπει να απορριφτεί. **Β.** Λαμβάνοντας υπόψη την παραδοχή οι οποία γίνεται στο πρακτικό προς αιτιολόγηση της αιτιολόγησης του ανωτέρω οικονομικού φορέα η οποία δέχεται ότι το φορτηγό έχει απόδοση **15 κυβ.μετρα/δρομ. \times 10 δρομολόγια ημερησίως = 150 κυβικά/ημέρα** παραδοχή η οποία επισυνάπτεται και υπολογίζεται από τον οικονομικό φορέα στην σελίδα 9 στην ανάλυση **minimum κόστους** δηλαδή **ελάχιστο δυνατό κόστος** υπολογίζει εσφαλμένα ότι η συνολική δαπάνη μεταφοράς ανά κυβικό μέτρο είναι ίση με 0,14 ευρώ / κυβικό μέτρο αντί του ορθού κόστους που είναι δεκαπλάσιο αυτού δηλαδή 1,4 ευρώ/μ³ Ο

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ορθός υπολογισμός κόστους της δαπάνης μεταφοράς αυτής είναι σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία κόστους που χρησιμοποιεί ο οικονομικός φορέας $(211,2 \text{ ευρώ (ημερήσιο κόστος φορτηγού)}/10 \text{ (δρομολόγια min)})= 21,12 \text{ ευρώ κόστος φορτηγού ανά δρομολόγιο } 21,12 \text{ κόστος φορτηγού ανά δρομολόγιο } / 15 \text{ (μ3)} = \mathbf{1,408 \text{ ευρώ/κυβικό}}$ αντί του λανθασμένου υποδεκαπλασιου $0,14 \text{ ευρώ/κυβικό μέτρο που υπολόγισε ο φορέας στην αιτιολόγηση ως ελάχιστο κόστος για δέκα δρομολόγια. Σύμφωνα με τα ανωτέρω και τα γραφόμενα του οικονομικού φορέα ορθά υπολογισμένα η συνολική δαπάνη είναι } 1,15 \text{ ευρώ } + 1,4 \text{ ευρώ } = \mathbf{2,55 \text{ ευρώ / κυβικό μέτρο και όχι } (1,15 + 0,14)=1,29 \text{ ευρώ/ κυβικό μέτρο που είχε αρχικά λανθασμένα υπολογιστεί. Σύμφωνα με όλα τα ανωτέρω η συνολική ορθή minimum δαπάνη σύμφωνα με τη θεώρηση που κάνει ο ίδιος ο οικονομικός φορέας για δέκα δρομολόγια ημερησίως ανά φορτηγό είναι η κατωθι } 2,55 \text{ ευρώ/κυβικό μέτρο. Χ } 200.000 \text{ κυβικά μέτρα } = \mathbf{510.000 \text{ ευρώ. Υπολογίζοντας το κόστος του ανωτέρω άρθρου με τον } \underline{\text{ορθό υπολογισμό του ελάχιστου κόστους}} \text{ για } 10 \text{ δρομολόγια που έχει υπολογίσει ο οικονομικός φορέας στο σύνολο του υπολογίζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω στο ποσό των } 510.000 \text{ ευρώ. Αρα } 470.000-510.000=-40.000 \text{(ζημία σύμφωνα με το ελάχιστο υπολογισμένο κόστος και με την θεώρηση των } 10 \text{ δρομολογίων ανά ημέρα και φορτηγό. Στο ανωτέρω ποσό αν προστεθεί και η ζημία που παρουσιάζεται εκ των υπολοίπων άρθρων του οικονομικού φορέα για την οποία έγινε αναφορά στο κεφάλαιο Α του παρόντος πόσου ύψους } 84.161 \text{ ευρώ η συνολική ζημία που παρουσιάζει ο φορέας (με θεώρηση } 10 \text{ δρομολογίων ανά ημέρα και φορτηγό) είναι στο σύνολο της ίση με } \mathbf{40.000+84.161=124.161 \text{ ευρώ. Γ. Ο οικονομικός φορέας παρουσιάζει σημαντικό τραπεζικό δανεισμό, το χρηματοοικονομικό κόστος του οποίου είναι σημαντικό και το οποίο πρέπει να υπολογιστεί-ενσωματωθεί στο έμμεσο κόστος του έργου. Δ. Ο οικονομικός φορέας δεν έχει λάβει καθόλου υπόψη του το κόστος διαχείρισης των απορριμμάτων αποβλήτων που βρίσκονται στην περιοχή των έργων. Όπως και ο ίδιος αναφέρει στην σύντομη περιγραφή του έργου, αυτό περιλαμβάνει απομάκρυνση απορριμμάτων, μπαζών ή βλάστησης τόσο στο φράγμα του Αλφειού καθώς και καθ'όλο το μήκος της πεδινής κοίτης. Η παραπάνω διαχείριση, η οποία είναι υποχρεωτική από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία και } \mathbf{\text{σημαντικού κόστους}}$ δεδομένης της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ποσότητας εργασιών, δεν μπορεί να μην ληφθεί υπόψη, αφού οδηγεί σε σημαντικές **ποινικές συνέπειες κακουργηματικού χαρακτήρα τόσο για την Υπηρεσία, όσο και για τον οικονομικό φορέα. Κατά συνέπεια κρίνω ότι η αιτιολόγηση του οικονομικού φορέα σύμφωνα με τα ανωτέρω δεν πρέπει να γίνει αποδεκτή...»**

12. Επειδή σε συνέχεια των παραπάνω, η παρεμβαίνουσα κατέθεσε την 14-6-2019 μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού ηλεκτρονικό αρχείο με τον τίτλο «**ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ**», όπου αναφέρει ότι «**Κατόπιν της υπ' αριθ 1340/2019 απόφασής Σας, δια της οποίας κρίθηκε ότι πρέπει να δώσω διευκρινήσεις επί της αιτιολογήσεως της προσφοράς μου, λόγω (δήθεν) αριθμητικών λαθών, τα οποία επισημάνθηκαν δια του υπ' αριθ πρωτ 168360/1760/4-6-2019 υπομνήματος του μέλους της Επιτροπής Διαγωνισμού του (εκπροσώπου εργοληπτικής οργάνωσης και ιδιοκτήτη της κατασκευαστικής εταιρίας ΔΟΣΕΚ ΑΤΕ), επάγομαι τα ακόλουθα: Α ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΥ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Α' Ι. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΛΟΓΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΚΟΥ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ 1.Τα αριθμητικά λάθη είναι ένα πράγμα. Η αδυναμία κατανόησης, όμως, απλών κειμένων, είναι ένα άλλο πράγμα, εντελώς διαφορετικό. Δεδομένου του ότι δεν μπορώ να πιστέψω, ότι υφίσταται απόπειρα σκόπιμης παραπλάνησης της Επιτροπής Διαγωνισμού και της Αναθέτουσας Αρχής, καταλήγω στο ότι εν προκειμένω συντρέχει η δεύτερη εκ των ανωτέρω περιπτώσεων. 2.Ειδικότερα, ο κος Γ. Ορφανουδάκης ισχυρίζεται τα ακόλουθα: α) Ότι η μόνη εργασία που θα εκτελούσα με κέρδος (356.000 ευρώ) είναι ο καθαρισμός από φερτά υλικά και η μεταφορά τους. β) Σύμφωνα με τον κο, όλες οι άλλες εργασίες θα εκτελούντο με ζημία 84.161 ευρώ, κάτι που, υποτίθεται ότι, προκύπτει από την αιτιολογική μου έκθεση. γ) Με βάση αυτές τις παραδοχές, ο κος προσπαθεί να αποδείξει, ότι η συγκεκριμένη εργασία (καθαρισμός – μεταφορά) υποκοστολογείται από εμένα και ότι στην πραγματικότητα δεν θα αποκόμιζα από αυτήν το κέρδος που αναφέρεται στην αιτιολογική μου έκθεση. δ) Κατόπιν τούτων, εξάγει το συμπέρασμα περί του ότι, αφού δεν θα κέρδιζα ούτε και από αυτήν την εργασία και δεδομένου του ότι όλες τις υπόλοιπες θα τις εκτελούσα, ούτως ή άλλως, με ζημία, η**

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

πραγματοποίηση του έργου θα ήταν, στο σύνολό της, ασύμφορη και άρα η αιτιολόγησή μου απορριπτέα. **3.**Ιδού λοιπόν ο τρόπος με τον οποίο ο κος Ορφανουδάκης καταλήγει στο ανωτέρω, αχαρακτήριστο, συμπέρασμα, συγκρίνοντας ανόμοια αριθμητικά μεγέθη (κοινώς «μήλα με πορτοκάλια»): **α)** Διαβάζει στην σελίδα 10 της αιτιολογικής μου έκθεσης, ότι το κέρδος μου από την εργασία καθαρισμού – μεταφοράς θα ήταν 356.000 ευρώ. **β)** Παραλείπει να συνεχίσει την ανάγνωση των σελίδων 11, 12 και 13, όπου αναφέρονται τα εκτιμώμενα κέρδη μου και από τις άλλες τέσσερις βασικές εργασίες (αλλά και των σελίδων 14, 15, 16, 17 και 18, όπου υπολογίζονται τα έξοδά μου για προσωπικό, ασφάλειες, κρατήσεις κλπ). **γ)** Αντιθέτως, μεταβαίνει απ' ευθείας στην σελίδα 19, όπου παρατίθεται πίνακας, όχι μόνο των (εκτιμωμένων) κερδών, αλλά και των (εκτιμωμένων) εξόδων, από τον οποίο προκύπτει, ότι από την αφαίρεση εσόδων – εξόδων, προκύπτει (εκτιμώμενο) συνολικό κέρδος 271.838,01 ευρώ. **δ)** Εν τέλει από το κέρδος μου εκ της μίας εκ των πέντε εργασιών (καθαρισμός – μεταφορά) που εκτιμάται σε 356.000 ευρώ (χωρίς να αφαιρεθούν τα έξοδα για προσωπικό, κρατήσεις, ασφάλειες κλπ, τα οποία υπολογίζονται και αφαιρούνται εν συνεχεία) αφαιρεί το συνολικό κέρδος που αναμένω από όλες τις εργασίες, το οποίο εκτιμάται σε 271.838 ευρώ (μετά από τον συνυπολογισμό και όλων των υπολοίπων εξόδων, πχ για προσωπικό, κρατήσεις κλπ) και συμπεραίνει ότι το υπόλοιπο των (356.000 – 271.838 =) 84.161 ευρώ, συνιστά ζημία μου από την εκτέλεση των άλλων, τεσσάρων, βασικών εργασιών!!! **ε)** Συγκεκριμένα, αναφέρει, επί λέξει τα ακόλουθα (καταπληκτικά, όσο και ακατάληπτα) πράγματα: «Επισημαίνεται ότι το άθροισμα όλων των υπολοίπων εργασιών που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό μελέτης του έργου εκτελούνται με ζημία ίση (356.000 – 271.838 =) 84.161 ευρώ, αφού στον πίνακα συγκεντρωτικού κόστους που επισυνάπτει ο οικονομικός φορέας στην αιτιολόγησή του φαίνεται ότι το εκτιμώμενο συνολικό κέρδος που προσδοκά να αποκομίσει είναι ίσο με 271.838,01 ευρώ»!!! **στ)** Με απλούστερη διατύπωση, διατείνεται τα εξής: Από μία εργασία θα κέρδιζες 356.000 ευρώ + Και από τις πέντε εργασίες (δηλαδή και από αυτήν για την οποία θα κέρδιζες 356.000 ευρώ) θα κέρδιζες λιγότερα, ήτοι 271.838 ευρώ = Τις άλλες τέσσερις εργασίες θα τις εκτελούσες με ζημιά = Αν αποδείξω ότι ούτε και για την μία θα είχες κέρδος, απορρίπτεται η

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αιτιολόγησή σου. 4.Ειλικρινώς, δεν δύναμαι να κατανοήσω την λογική του κου Ορφανουδάκη. Μπορώ όμως να επικαλεσθώ την δυνατότητα απλής ανάγνωσης απλών κειμένων που ο καθένας (του κου συμπεριλαμβανομένου) διαθέτει και να επισημάνω τα απλά πράγματα που, με απόλυτη σαφήνεια, αναφέρονται στην αιτιολογική μου έκθεση: **α)** Στις σελίδες 9-13, υπολογίζεται το κόστος κάθε μίας εκ των πέντε, βασικών, εργασιών, το οποίο συμποσούται σε 774.830 ευρώ. Στον σχετικό υπολογισμό συμπεριλαμβάνονται τα κόστη: **i.** μηχανημάτων και οχημάτων και **ii.** αγοράς υλικών, για κάθε μία επιμέρους εργασία. Αντιθέτως, δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος του προσωπικού, το οποίο υπολογίζεται εν συνεχεία (σελ 14-15) για όλες τις εργασίες συνολικά. Σκοπός της εν λόγω αναφοράς είναι να υπολογισθεί, στην συνέχεια, προστιθεμένου του κόστους για προσωπικό, του κόστους των υπολοίπων (μη βασικών) εργασιών και του έμμεσου κόστους, η συνολική, εκτιμώμενη, δαπάνη εκτελέσεως του έργου. Πάντως (εντελώς εκ περισσού) αναφέρεται και το ποσό που αναμένω να κερδίσω από κάθε επιμέρους εργασία (μη συνυπολογιζομένων δαπανών προσωπικού και έμμεσου κόστους) έτσι ώστε να καταστήσω εκ προοιμίου σαφή τον κερδοφόρο χαρακτήρα της εργολαβίας για την επιχείρησή μου. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι, κατ' αρχάς (ήτοι προ των εν συνεχεία αφαιρέσεων), αναμένω να κερδίσω: **i.** 356.000 ευρώ από την εργασία καθαρισμού – μεταφοράς (σελ 10). **ii.** 6.720 ευρώ από τα συρματοπλέγματα (σελ 11). **iii.** 3.640 ευρώ από την κατασκευή φατνών (σελ 11). **iv.** 4.628 ευρώ από την πλήρωση φατνών (σελ 12). **v.** 141.550 ευρώ από τις λιθορριπές (σελ 13). Αναφέρεται δηλαδή, ότι το συνολικό εκτιμώμενο κέρδος μου και από τις πέντε ανωτέρω εργασίες θα ανήρχετο σε $(356.000 + 6.720 + 3.640 + 4.628 + 141.550 =)$ 512.538 (επαναλαμβάνω, μη συνυπολογιζομένων δαπανών προσωπικού και έμμεσου κόστους). **β)** Δεν μπορώ να εξηγήσω τον λόγο για τον οποίο ο κος, παρά τις ανωτέρω λεπτομερείς αναφορές περί συγκεκριμένης κερδοφορίας κάθε μίας εκ των πέντε επιμέρους εργασιών, διανοήθηκε να ισχυρισθεί, ότι από την αιτιολογική μου έκθεση προκύπτει ότι παραδέχομαι πως τις τέσσερις εξ αυτών θα τις εκτελέσω με ζημία!!! **γ)** Ακολούθως, στις σελίδες 14-18 αναφέρεται, για το σύνολο του έργου (και όχι για κάθε επιμέρους εργασία) το κόστος για υπαλλήλους (σελ 14) και εργάτες (σελ 15),

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

το κόστος για τον μηχανολογικό εξοπλισμό (σελ 15-16) και το έμμεσο κόστος (σελ 17-18). δ) Στην σελίδα 19, στον σχετικό πίνακα, προστίθεται το κόστος κάθε επιμέρους εργασίας, που είχε αναλυθεί στον πίνακα των σελίδων 4-8 (1.044.528,92 ευρώ), καθώς και το συνολικό κόστος (προσωπικό, μηχανήματα, έμμεσο κόστος) που θα απαιτηθεί για όλο το έργο (386.674,91 ευρώ) και συνάγεται το συμπέρασμα ότι αυτό θα στοιχίσει 1.431.203,83 ευρώ.

ε) Εν τέλει, από το ποσό του εργολαβικού μου ανταλλάγματος (1.703.041,84 ευρώ) αφαιρείται η ανωτέρω συνολική δαπάνη (1.431.203,84 ευρώ) και προκύπτει (με τους δυσμενέστερους δυνατούς υπολογισμούς) κέρδος (1.703.041,84 – 1.431.203,83 =) 271.838,01 ευρώ. **στ)** Τι από τα ανωτέρω – αναφερόμενα σε απλά ελληνικά στην αιτιολογική μου έκθεση – δεν αντιλαμβάνεται, άραγε, ο κος;;;

II. Η ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1. Σε σχέση με την εργασία καθαρισμού – μεταφοράς, το κόστος υπολογίζεται (και) με βάση την παραδοχή ότι το κάθε φορτηγό θα πραγματοποιεί 25 δρομολόγια την ημέρα. Με αυτό το δεδομένο, σε συνδυασμό και με τις υπόλοιπες παραδοχές (ημερήσιο κόστος εκσκαφέα, ημερήσιο κόστος φορτηγού, μεταφορική ικανότητα φορτηγού κλπ), η συνολική δαπάνη υπολογίζεται σε 114.000 ευρώ.

2. Η Επιτροπή Διαγωνισμού θεώρησε ότι ο αριθμός των 25 δρομολογίων ανά ημέρα είναι μεγάλος και ότι «πιο κοντά στην πραγματικότητα» είναι ο αριθμός των 10 δρομολογίων ημερησίως. Με βάση αυτή την παραδοχή υπολόγισε το εκτιμώμενο κέρδος μου για την συγκεκριμένη εργασία σε 244.000 ευρώ, δηλαδή, κατά 112.000 ευρώ λιγότερο αυτού που εγώ είχα υπολογίσει.

3. Κατόπιν τούτου, αφαίρεσε την διαφορά των 112.000 ευρώ, από το σύνολο του, σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση, εκτιμώμενου κέρδους μου και κατέληξε στο εξής, αυτονόητο, συμπέρασμα: **ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΞΙΟΛΟΓΟ ΚΕΡΔΟΣ** και ειδικότερα, ακόμα και υπό την εκδοχή των 10 δρομολογίων ημερησίως, θα κερδίσω (271.838,01 – 112.000 =) 159.838,01.

4. Μετά ταύτα, η «φιλότιμη» προσπάθεια του κου να ανεβάσει το κόστος της συγκεκριμένης εργασίας σε σχέση με το προϋπολογιζόμενο στην αιτιολογική μου έκθεση, στερείται αντικειμένου. Είτε θα πραγματοποιούνται 25 δρομολόγια, είτε 10 (είτε και ακόμα λιγότερα) η προσφορά μου παραμένει κερδοφόρα και βιώσιμη.

5. Πάντως, δεν ανθίσταμαι στον πειρασμό να επισημάνω, ότι χαρακτήρισα

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

φιλότιμη την προσπάθεια του κου να αμφισβητήσει το σχετικό κοστολόγιο, διότι φθάνει σε σημείο να υπολογίσει (αβάσιμα), όχι μόνο την ωριαία ταχύτητα των φορτηγών μου, αλλά ακόμα και την χρονική διάρκεια του διαλείμματος μεταξύ των φορτοεκφορτώσεων. Προκειμένου να τον βοηθήσω σε ανάλογες απόπειρες στο μέλλον (όπως πληροφορούμαι από την Διαύγεια, καταπιάνεται συστηματικά με το έργο της ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής της ΠΔΕ, αμφισβήτησης αιτιολογήσεων προς όφελος της εργοληπτικής του επιχείρησης) τον ενημερώνω, ότι ορισμένοι εκ των οδηγών καπνίζουν και συχνά σταματούν για τσιγάρο. Περαιτέρω, υπάρχουν διάφοροι τύποι τσιγάρων: Τα κανονικά, που καπνίζονται σε 5 λεπτά περίπου, αλλά και τα κατοστάρια, που διαρκούν 8 λεπτά τουλάχιστον. Θα πρέπει λοιπόν, κάθε εργολήπτης που καλείται να αιτιολογήσει την προσφορά του σε δημοπρασία ενδιαφέροντος του κου, να αναφέρει ποίοι εκ των οδηγών του καπνίζουν και τι είδος τσιγάρου ο καθένας, έτσι ώστε ο εν λόγω φωστήρας της ερμηνείας και της εφαρμογής του άρθρου 88 του Ν 4412/2016, να είναι σε θέση να υπολογίσει, με ακόμα μεγαλύτερη ακρίβεια, την διάρκεια του κάθε δρομολογίου. Άλλες παράμετροι που θα μπορούσε, επίσης, να λάβει υπόψη, είναι το επιπλέον κόστος υγιεινής διατροφής των οδηγών και χειριστών, που πρέπει να χορηγεί ο εργολάβος, προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν φαινόμενα διάρροιας και εντεύθεν διακοπής της εργασίας, η δαπάνη για καφέδες, έτσι ώστε το προσωπικό να παραμένει σε εγρήγορση κλπ. **ΣΗΜΕΙΟ Β´** 1. Σε αυτή την περίπτωση, ο κος πράγματι ανακάλυψε ένα υφιστάμενο αριθμητικό λάθος. Πλην όμως, το εν λόγω σφάλμα ουδόλως επηρεάζει το οιοδήποτε αριθμητικό μέγεθος της αιτιολογικής μου εκθέσεως, καθόσον έλαβε χώρα σε ένα σημείο το οποίο ετέθη εκ περισσού και δεν σχετίζεται με τους εν συνεχεία υπολογισμούς του εκτιμώμενου κόστους και του προσδοκώμενου κέρδους. 2. Συγκεκριμένα, στην σελίδα 9 της αιτιολογικής μου εκθέσεως θέλησα, χωρίς να υπάρχει ουσιαστικός λόγος, να αναφέρω εκ προοιμίου το κόστος της εργασίας καθαρισμού – μεταφοράς σύμφωνα με το αναλυτικό περιγραφικό τιμολόγιο του Υπουργείου Υποδομών. Ειδικότερα, επικαλέσθηκα τα σχετικά άρθρα ΥΔΡ 6054 («εκσκαφή τάφρων ή διωρύγων σε έδαφος γαιώδες ή ημιβραχώδες με φορτοεκφόρτωση και σταλία αυτοκινήτου») και ΥΔΡ 509 («αυτοκίνητο ανατρεπόμενο ωφέλιμου φορτίου άνω των 6

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

τόνων») και υπολόγισα, ότι σύμφωνα με το ΑΤΥΕ, το κόστος της εν λόγω εργασίας ανέρχεται σε 1,29 ευρώ ανά κμ. Πλην όμως, έσφαλα, γεγονός που ανακάλυψε ο κος Οντως, σύμφωνα με το ΑΤΥΕ, το κόστος της υπόψη εργασίας ανέρχεται (με ορθό μαθηματικό υπολογισμό των ιδίων δεδομένων) σε 2,55 ευρώ ανά κμ. Τα θερμά μου συγχαρητήρια για την διόρθωση. 3. Σε τι όμως, άραγε, επηρεάζει το ανωτέρω λάθος την αιτιολόγηση της προσφοράς μου;;; Η ερώτηση είναι ρητορική, καθόσον η απάντηση είναι δεδομένη και αδιαμφισβήτητη: ΣΕ ΤΙΠΟΤΑ. Πράγματι, το ΑΤΥΕ καθορίζει ένα ελάχιστο ύψος τιμών μονάδος, το οποίο αποτελεί την βάση για την σύνταξη του προϋπολογισμού δημοπράτησης των έργων. Οι αναθέτουσες Αρχές δεν δύνανται να δημοπρατήσουν με τιμές μονάδος μικρότερες αυτών που προβλέπονται από το ΑΤΥΕ. Τούτο όμως δεν σημαίνει, ασφαλώς, ότι οι τιμές του ΑΤΥΕ ταυτίζονται με το πραγματικό κόστος. Για την ακρίβεια ισχύει, εξ ορισμού, το ακριβώς αντίθετο. Επί των τιμών αυτών οι διαγωνιζόμενοι προσφέρουν τις, σύμφυτες με την έννοια του μειοδοτικού διαγωνισμού, εκπτώσεις τους, κάτι που σημαίνει ότι το ΑΤΥΕ αποτελεί την οροφή και όχι την βάση του πραγματικού κόστους (αν και σε ορισμένες περιπτώσεις, η Αναθέτουσα Αρχή καθορίζει τιμές ανώτερες των προκυπτουσών από το ΑΤΥΕ). Απέδειξε λοιπόν ο κος, ότι το κόστος της συγκεκριμένης εργασίας, αν δεν είχε διεξαχθεί μειοδοτικός διαγωνισμός, θα ανήρχετο σε (2,55 ευρώ ανά κυβικό μέτρο X 200.000 κυβικά μέτρα =) 510.000 ευρώ. Και πάλι θερμά συγχαρητήρια. 4. Αυτό που δεν θα μπορούσε, επ' ουδενί, να κατορθώσει ο κος, είναι να συνδέσει το σφάλμα του υπολογισμού του κόστους κατά τον ΑΤΥΕ, με κάποιο λάθος όσον αφορά στην αιτιολόγηση της προσφοράς μου ή στον έλεγχο της από την Επιτροπή Διαγωνισμού. Πράγματι, μετά την (περιπτή έως και ανόητη εκ μέρους μου) αναφορά στο κόστος βάσει ΑΤΥΕ, αιτιολογώ το κόστος της συγκεκριμένης εργασίας με βάση άλλα – άσχετα στοιχεία και ουδόλως χρησιμοποίησα την εσφαλμένη – μικρότερη τιμή των 1,29 ευρώ ανά κμ. Οποιοσδήποτε γνωρίζει ανάγνωση μπορεί, ευχερέστατα, να διαπιστώσει, ότι, εν συνεχεία: α) Υπολογίζω το κόστος του εκσκαφέα προσθέτοντας τα, κατά την δική μου εκτίμηση (την οποία ούτε και ο κος αμφισβητεί), έξοδα για πετρέλαιο (150 ευρώ / ημέρα) και συντήρηση (50 ευρώ / ημέρα) και κατόπιν

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

διαίρω το άθροισμα (200 ευρώ / ημέρα) με την παραγωγική ικανότητα (1.000 κμ / ημέρα) έτσι ώστε να προκύψει το κόστος των 0,20 ευρώ ανά κυβικό μέτρο. **β)** Με τον ίδιο, περίπου, τρόπο υπολογίζω και το κόστος για το φορτηγό. Ειδικότερα, υπολογίζω ημερήσιο κόστος για πετρέλαιο και συντήρηση (100 + 40 =) 140 ευρώ ανά ημέρα, θεωρώ ότι η μεταφορική ικανότητα ανέρχεται σε 15 κμ ανά δρομολόγιο και ισχυρίζομαι ότι μπορούν να πραγματοποιούνται 25 δρομολόγια ημερησίως. Με βάση αυτά τα δεδομένα, υπολογίζω το κόστος του φορτηγού ανά κυβικό μέτρο σε [140 ευρώ ανά ημέρα έξοδα : (15 κμ ανά δρομολόγιο X 25 δρομολόγια ημερησίως =) 375 κμ ανά ημέρα =) 0,37 ευρώ ανά κυβικό μέτρο. **γ)** Τέλος προσθέτω το κόστος εκσκαφέα και φορτηγού, ήτοι των δύο μηχανημάτων – οχημάτων που απαιτούνται για την υπόψη εργασία και το άθροισμα (0,20 + 0,37 =) 0,57 ευρώ ανά κυβικό μέτρο το πολλαπλασιάζω με τον συνολικό αριθμό κυβικών μέτρων που προβλέπονται από την μελέτη, συμπεραίνοντας, ότι το συνολικό κόστος ανέρχεται σε (200.000 κυβικά μέτρα X 0,57 ευρώ ανά κυβικό μέτρο =) 114.000 ευρώ. Είναι δηλαδή ηλίου φαινότερο, ότι η εσφαλμένη τιμή του 1,29 ευρώ ανά κμ (με βάση το ΑΤΥΕ) ουδόλως χρησιμοποιήθηκε στους υπολογισμούς μου.

5. Στους ίδιους ακριβώς υπολογισμούς προέβη και η Επιτροπή Διαγωνισμού, με την μοναδική διαφορά, ότι μείωσε τον αριθμό των ημερησίων δρομολογίων του φορτηγού (από 25 σε 10) και συνακόλουθα αύξησε την τιμή ανά κυβικό μέτρο (από 0,37 σε 0,93 ευρώ ανά κυβικό μέτρο). Με τον τρόπο αυτό το συνολικό κόστος υπολογίσθηκε σε [200.000 κυβικά μέτρα X (0,20 + 0,93 =) 1,13 ευρώ ανά κυβικό μέτρο =) 244.000 ευρώ. Είναι και εν προκειμένω πασιφανές, ότι ούτε και η Επιτροπή Διαγωνισμού χρησιμοποίησε, καθ' οιονδήποτε τρόπο, την επίμαχη τιμή των 1,29 ευρώ, το σφάλμα της οποίας κατόρθωσε να ανακαλύψει ο κος

6. Θεωρώ, ότι κατόπιν τούτων, τα οποία, επαναλαμβάνω, προκύπτουν από απλή ανάγνωση της αιτιολογικής μου εκθέσεως (άνευ ανάγκης οιασδήποτε ερμηνείας), δικαιούμαι να συμπεράνω, ότι «ΑΝΘΡΑΚΕΣ Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ». **ΣΗΜΕΙΟ Γ΄ 1.** Σε αυτό το σημείο θεωρώ, ότι ο κος Ορφανουδάκης ξεπέρασε τον εαυτό του. Ισχυρίσθηκε, ότι έχω υψηλό τραπεζικό δανεισμό (χωρίς πάντως να αναφέρει, ούτε σε τι ύψος ανέρχεται ο δανεισμός μου, ούτε και την πηγή της σχετικής πληροφορήσεώς του) και ότι ως εκ τούτου θα έπρεπε να συμπεριλάβω το

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος στο έμμεσο κόστος του έργου!!!

2. Αντιπαρατηρώ, ότι αντικείμενο της αιτιολόγησης δεν είναι η βιωσιμότητα της εργοληπτικής επιχείρησης, γενικά, αλλά η βιωσιμότητα του συγκεκριμένου έργου, ειδικά. Άλλωστε, η βιωσιμότητα της επιχείρησής μου και η δυνατότητά της να ανταπεξέρχεται στις χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις, τεκμαίρεται, αμαχήτως, από την κατάταξή της στην 4η τάξη του ΜΕΕΠ.

3. Πάντως, για να καταδείξω το γελοίο του πράγματος, αλλά και για να εκφράσω την απορία μου για τον τρόπο με τον οποίο σκέπτεται ο κος (ο οποίος, δυστυχώς, παρέλκυσε, ανεπίτρεπτα και αδικαιολόγητα, την πρόοδο του διαγωνισμού, δια της παρούσας διαδικασίας παροχής, πρόσθετων, αχρείαστων, διευκρινήσεων), επικαλούμαι την ακόλουθη υποθετική περίπτωση, που βασίζεται στην ίδια, ακριβώς, συλλογιστική: Έστω, ότι κάποιος εργολάβος σε έργο προϋπολογισμού 200.000 ευρώ και κόστους 100.000 ευρώ, προσφέρει έκπτωση 0% και, συνεπώς, θα κερδίσει, με μαθηματική βεβαιότητα, 100.000 ευρώ τουλάχιστον. Έστω όμως, ότι ο ίδιος εργολάβος, έχει λάβει στεγαστικό δάνειο 500.000 ευρώ, έχει χρέη από χαρτοπαιξία 300.000 ευρώ, χρωστάει 150.000 ευρώ για διατροφή στην τέως σύζυγό του και γενικά οφείλει σημαντικά ποσά σε τρίτους. Είναι φανερό, ότι τα 100.000 ευρώ που θα κερδίσει ο εργολάβος από το συγκεκριμένο έργο δεν θα μπορέσουν να σώσουν την επιχείρησή του από την πτώχευση. Είναι όμως δυνατό εξ αυτού του λόγου η έκπτωση του 0% να θεωρηθεί ασυνήθιστα χαμηλή, έτσι ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να τον καλέσει να αιτιολογήσει την προσφορά του;;; **ΣΗΜΕΙΟ Δ´ 1.** Σε αυτή την περίπτωση, ο κος Ορφανουδάκης ανακαλύπτει κόστος εργασιών οι οποίες ουδόλως προβλέπονται από τα συμβατικά τεύχη, αποφεύγοντας όμως να αναφέρει, έστω και κατά προσέγγιση, το κόστος που, κατά τις απόψεις του, συνεπάγεται η διαχείριση των τυχόν απορριμμάτων, έτσι ώστε να μπορεί να κριθεί αν είναι ικανό να ανατρέψει τα δεδομένα της αιτιολόγησής μου, αν δηλαδή ανέρχεται σε ποσό μεγαλύτερο ή ίσο με τις 159.838 ευρώ που, σύμφωνα με την Επιτροπή Διαγωνισμού, αναμένεται να κερδίσω. Τι θα μπορούσα λοιπόν να απαντήσω εγώ σε τέτοιους, παντελώς αόριστους, ισχυρισμούς;;; **2.** Παρά ταύτα, θα επισημάνω, ότι: **α)** Στην έννοια των αποβλήτων ΑΕΚΚ (απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων) δεν εμπίπτουν αυτά που παράγονται από

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

υδραυλικά έργα ή από αυτά που προκύπτουν λόγω εκσκαφών φυσικού εδάφους. **β)** Πέραν τούτου, ο παράγων τα απόβλητα δύναται να οργανώσει δικό του σύστημα διαχείρισης και να διαχειριστεί ο ίδιος (με κέρδος) τα ΑΕΚΚ που προκύπτουν από τις δραστηριότητές του. **γ)** Σε κάθε περίπτωση το κόστος (0,02% του συμβατικού προϋπολογισμού) είναι, εντελώς, αμελητέο. **Β ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΤΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ Ι. ΓΕΝΙΚΩΣ, ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΝΟΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.**

1. Αντίθετα με τα όσα υπολαμβάνει ο κος διαδικασία αιτιολόγησης δεν συνιστά διαδικασία υποβολής οικονομικής και τεχνικής μελέτης του έργου. Αρκεί να προσκομίζονται ορισμένα στοιχεία, ενόψει των οποίων να δύναται, ευλόγως, να υποτεθεί, ότι το έργο είναι βιώσιμο, είτε αντικειμενικά, είτε λόγω ιδιαιτέρων συνθηκών που συντρέχουν υπέρ του προσφέροντα. Όταν λοιπόν, ως εν προκειμένω, προκύπτει (με τους δυσμενέστερους δυνατούς υπολογισμούς) σημαντικό περιθώριο κέρδους (159.838 ευρώ, σύμφωνα με την Επιτροπή Διαγωνισμού) δεν έχει σημασία να αναζητηθεί η παράλειψη της τάδε ή της δείνα δαπάνης που θα μπορούσε, θεωρητικά, να επιβαρύνει το κόστος, όχι όμως και να εκμηδενίσει το αναμενόμενο όφελος. **2.** Αντί πολλών, αναφέρομαι στα διαλαμβανόμενα στην υπ' αριθ 235/2017 απόφαση της ΑΕΠΠ ... **II. ΤΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ, ΚΡΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΙΑΜΦΙΣΒΗΤΗΤΑ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ.** **1.** Εν προκειμένω, προκύπτουν εγγράφως και δεν αμφισβητούνται τα ακόλουθα: **α)** Η Επιτροπή Διαγωνισμού, συμφωνούντος και του κος, θεώρησε ότι η έκπτωση 72,86% του 1ου μειοδότη, δεν ήταν ασυνήθιστα υψηλή και γι' αυτό εισηγήθηκε, ομόφωνα, την ανάθεση της εργολαβίας στον 1ο μειοδότη. **β)** Ομοίως, και η Οικονομική Επιτροπή, δια της υπ' αριθ 2623/29-112018 απόφασής της, έκρινε ότι η ανωτέρω έκπτωση 72,86%, δεν έθετε εν αμφιβόλω την καλή εκτέλεση της εργολαβίας και γι' αυτό υιοθέτησε την εισηγήση του κος Ορφανουδάκη και των υπολοίπων μελών της Επιτροπής Διαγωνισμού. **γ)** Η αρμόδια Υπηρεσία, με τις από 14-1-2019 έγγραφες απόψεις που υπέβαλε ενώπιον της ΑΕΠΠ, υπεραμύνθηκε της ορθότητας της ανωτέρω αποφάσεως (περί του ότι η έκπτωση 72,86% δεν είναι ασυνήθιστα υψηλή) και εισηγήθηκε την απόρριψη της προδικαστικής μου προσφυγής. Μεταξύ άλλων, προέβαλε, ότι ανάλογο αντιπλημμυρικό έργο είχε, προσφάτως, εκτελεστεί, αρτίως και

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

εμπροθέσμως, από εμένα, με έκπτωση 70,39% (βλ σελ 5, σκ 11 της υπ' αριθ 133/2019 απόφασης της ΑΕΠΠ). 2.Μετά ταύτα, θεωρώ ότι δικαιούμαι να εκφράσω τις ακόλουθες εύλογες (όσο και ρητορικές) απορίες: α) Τι άλλαξε κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από τις 29-112018, οπότε και η έκπτωση 72,86% θεωρήθηκε απόλυτα φυσιολογική, μέχρι τις 6-6-2019, οπότε και (υποτίθεται ότι) προέκυψαν αμφιβολίες περί του αν η έκπτωση 51,43% (κατά 21,43% χαμηλότερη) είναι ή όχι ασυνήθιστα υψηλή;;; β) Πως είναι δυνατό να καταπίνεται η κάμηλος (72,86%) και να διυλίζεται ο κώνωπας (51,43%) χάριν των, κατά την άποψή μου, αστείων, αλλά και (αδιαμφισβητήτως) όψιμων, ισχυρισμών του κου;;; γ) Αφού η ίδια η αρμόδια Υπηρεσία, ομολόγησε εγγράφως, ότι εκτέλεσα χωρίς προβλήματα ανάλογο έργο με έκπτωση 70,39%, για ποίον λόγο τίθεται προς περεταίρω διερεύνηση η δυνατότητά μου να το πράξω με έκπτωση 51,43%;;; δ) Γιατί η Οικονομική Επιτροπή, αντί να παρελκύει την διαδικασία και να ερωτά εμένα περί αυτονοήτων πραγμάτων, δεν ερωτά την Τεχνική της Υπηρεσία περί της δυνατότητας μου να ανταποκριθώ σε τέτοια έργα ακόμα και με πολύ μικρότερο εργολαβικό αντάλλαγμα;;; 3.Στην πραγματικότητα, βέβαια, η αιτιολόγησή μου αποτελεί ακραίο παράδειγμα πληρότητας και σαφήνειας (αν αναγνωστεί ορθά και όχι με τον τρόπο που την διαστρεβλώνει ο κος).

Επισημαίνω, ενδεικτικά, τα εξής: α) Αναφέρω, ότι οι ιδιότητες εγκαταστάσεις μου βρίσκονται παραπλεύρως του χώρου του έργου (βλ σελ 17). Εξ άλλου, αποδεικνύω, ότι το σύνολο του μηχανολογικού εξοπλισμού που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί είναι ιδιόκτητο, αλλά και ότι το σύνολο του προσωπικού που πρόκειται να απασχοληθεί, εργάζεται μόνιμα στην επιχείρησή μου. Αυτά και μόνο τα δεδομένα, που συνιστούν, αδιαμφισβητήτως, ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες, υπό την έννοια του άρθρου 88 παρ 2 περ β' του Ν 4412/2016, οι οποίες, σε συνδυασμό με τον απλό, τεχνικά, χαρακτήρα του έργου και την εμπειρία της Αναθέτουσας Αρχής από την εκ μέρους μου εκτέλεση ίδιας εργολαβίας με υψηλότερη έκπτωση (ήτοι στοιχεία που, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα υπ' αριθ 235/2017 απόφαση της ΑΕΠΠ, θα έπρεπε, υποχρεωτικά, να ληφθούν υπόψη) θα αρκούσαν για να σταματήσει αμέσως κάθε σχετική συζήτηση. β) Παρά ταύτα, αν και δεν όφειλα να το πράξω, προέβην στην εκπόνηση πλήρους οικονομικής και τεχνικής μελέτης,

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

υπολογίζοντας (πάντα υπό την δυσμενέστερη – ακριβότερη εκδοχή) όλα τα δεδομένα που μπόρεσα να φανταστώ. Αρκεί να αναφερθεί ότι συνυπολόγισα και κόστος 10.000 ευρώ για επισφαλείς δαπάνες στις οποίες είναι μαθηματικά βέβαιο ότι δεν πρόκειται να υποβληθώ (βλ σελ 18). **γ)** Παράλληλα, τεκμηρίωσα όλους τους ισχυρισμούς μου με έγγραφα στοιχεία, όπως, άδειες μηχανημάτων, συμβάσεις εργασίας, προσφορές υλικών κλπ. **4.Ειδικότερα, η δομή της αιτιολογικής μου έκθεσης έχει, σε γενικές γραμμές, ως ακολούθως:**

α) Υπολογίζω ακριβώς την χρονική διάρκεια κατασκευής του έργου (σελ 3). **β)** Παραθέτω πίνακα με όλες, ανεξαιρέτως, τις προβλεπόμενες εργασίες και την συνολική δαπάνη που θα απαιτηθεί για κάθε μία εξ αυτών (σελ 48). **γ)** Εκ περισσού, παρόλο δηλαδή που έχω ήδη, δια του ανωτέρω πίνακα, τεκμηριώσει το κατασκευαστικό κόστος, αναλύω διεξοδικά το κόστος κάθε μίας εκ των πέντε κυρίων εργασιών (σελ 9-13). **δ)** Παραθέτω πίνακα, όπου αναφέρονται ονομαστικά οι υπάλληλοι που θα απασχολήσω, τα καθήκοντά τους, η ΣΣΕ στην οποία υπάγονται και η μηνιαία μισθοδοσία ενός εκάστου (σελ 14). **ε)** Παραθέτω αντίστοιχο πίνακα και για τους εργάτες (σελ 15). **στ)** Παραθέτω πίνακα του ιδιόκτητου μηχανολογικού μου εξοπλισμού και μάλιστα εκ λάθους, εις βάρος μου, προσθέτω κόστος για κάθε μηχανήμα και όχημα, συνολικού ύψους 162.000 ευρώ, παρόλο που το κόστος αυτό είχε ήδη συνυπολογιστεί κατά την ανάλυση της κατασκευαστικής δαπάνης των επιμέρους εργασιών (σελ 15-16). **ζ)** Υπολογίζω το κόστος προμηθειών των εγγυητικών μου επιστολών και τα ασφάλιστρα (σελ 17). **η)** Υπολογίζω, ακριβώς, τους φόρους και τις κρατήσεις (σελ 17). **θ)** Υπολογίζω το κόστος των καταβλητέων εισφορών στον ΕΦΚΑ/ΙΚΑ, ποσού 39.600 ευρώ (σελ 17). **ι)** Υπολογίζω ακόμα και τις, ασήμαντες, δαπάνες για πινακίδα έργου, δημοσιεύσεις και εργαστηριακούς ελέγχους (σελ 18). **ια)** Αναφέρω, ότι, για συγκεκριμένους λόγους, δεν αναμένονται επισφαλή έξοδα, παρά ταύτα όμως προσθέτω και το σεβαστό ποσό των 10.000 ευρώ πχ για απασχόληση τεχνικού συμβούλου, που είναι αδύνατο να απαιτηθεί, ενόψει τόσο της στελέχωσής μου, όσο και του απλού χαρακτήρα της επίμαχης εργολαβίας (σελ 18). **ιβ)** Μετά ταύτα, παραθέτω πίνακα, όπου αναφέρω το κατασκευαστικό κόστος, όπως προηγουμένως είχε αναλυθεί (και μάλιστα κάθε κονδύλιο ξεχωριστά) αφαιρώ το άθροισμα από το εργολαβικό μου αντάλλαγμα και

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αποδεικνύω ότι θα έχω κέρδη τουλάχιστον 271.838 ευρώ (σελ 19). 5. Παρά ταύτα, προσχωρώ, προς στιγμήν, στην λογική του παραλόγου και δέχομαι (υποθετικά), ότι η ανωτέρω πληρέστατη αιτιολόγηση – μελέτη έχει λάθη και παραλείψεις: Εντάξει, τα δρομολόγια δεν θα είναι 25 ημερησίως, αλλά 10. Σύμφωνα, δεν υπολόγισα χρηματοοικονομικό κόστος και κόστος διαχείρισης απορριμμάτων. Πράγματι, δεν έλαβα υπόψη μου τις δαπάνες για τα κεράσματα του προσωπικού στις ονομαστικές εορτές των ιδιοκτητών μου, για σάντουιτς, συνδετήρες, χαρτί υγείας κλπ. Δεν φθάνουν άραγε, οι 271.838 ευρώ ή έστω οι 159.838 ευρώ, που δέχθηκε η Επιτροπή Διαγωνισμού, για να καλύψουν όλες τις ανωτέρω παραλείψεις και να καθησυχάσουν την Οικονομική Επιτροπή (που, επαναλαμβάνω, δεν είχε ανησυχήσει με την έκπτωση 72,86%) σχετικά με την βιωσιμότητα της εργολαβίας;;; Τι άλλο θα πρέπει να εξηγήσω δηλαδή;;; Τις ασειότητες και τις διαστρεβλώσεις του κου;;; 6. Θα προχωρήσω όμως ακόμα περισσότερο και θα Σας προσκαλέσω να υιοθετήσετε όλους του ισχυρισμούς του κου, ο οποίος διατείνεται (βλ σημείο Β' του υπομνήματός του), ότι θα έχω ζημία 124.161 ευρώ (πλέον, μάλιστα, απροσδιόριστου χρηματοοικονομικού κόστους και, επίσης απροσδιόριστου, κόστους διαχείρισης απορριμμάτων). Ισχυρίζεται δηλαδή, ότι το έργο «μηδενίζει», ήτοι ισοσκελίζονται έσοδα – έξοδα, στο ποσό του (1.703.041,84 ευρώ εργολαβικό αντάλλαγμα σύμφωνα με την προσφορά μου + 124.161 ευρώ υποτιθέμενη ζημία =) 1.827.202,84 ευρώ. Έτσι όμως, καθίστανται εκ προοιμίου ασύμφορες και οι προσφορές, τόσο του 3ου μειοδότη (1.788.019,43 ευρώ), όσο και του 4ου μειοδότη (1.823.078,62 ευρώ) και μάλιστα, χωρίς να ληφθεί υπόψη, ότι ούτε ο 3ος μειοδότης (.....), ούτε και ο 4ος (.....) διαθέτουν τα δικά μου στρατηγικά πλεονεκτήματα (ιδιόκτητες εγκαταστάσεις παραπλεύρως του έργου). Ας εισακουστεί λοιπόν ο κος(ο οποίος πιστεύω ότι θα επιδείξει ανάλογη ευρηματικότητα και φαντασία και όσον αφορά στις υπόλοιπες δύο αιτιολογήσεις, αν και, προς το παρόν, δεν μπήκε στον κόπο να υποβάλει σχετικό υπόμνημα) και ας ανατεθεί το έργο στον 5ο μειοδότη, με έκπτωση 37,02% και με ζημία για την ΠΔΕ (2.539.580,56 – 1.703.041,84 =) 836.538,72 ευρώ. Σε αυτή την περίπτωση (επιστημονικής φαντασίας), να είστε σίγουροι, ότι οποιοσδήποτε θα μπορούσε να Σας θυμίσει τα όσα είχατε

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ισχυριστεί ενώπιον της ΑΕΠΠ, υπεραμυνόμενοι της ανάθεσης του έργου στον 1ο μειοδότη: «Κατόπιν αυτών είναι προφανές ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού δεν διαθέτει κανένα αντικειμενικό στοιχείο προκειμένου να χαρακτηρίσει αιτιολογημένα μια οικονομική προσφορά (εν προκειμένω την προσφορά της ΔΟΞΑ ΑΒΕΤΕ) ως ασυνήθιστα χαμηλή και κάθε κρίση της επ' αυτού θα ήταν αυθαίρετη. Αντίθετα, θα μπορούσε να κατηγορηθεί για μεροληψία υπέρ της ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΙ ΑΒΕΤΕ και για ζημία του ελληνικού δημοσίου ποσού 896.290,37 ευρώ» (βλ σελ 4-5 της υπ' αριθ 133/2019 απόφασης της ΑΕΠΠ). **Γ ΤΑ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΜΟΥ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΟΥ I. 1ο ΣΦΑΛΜΑ.** 1.Όπως έχει κριθεί δια της υπ' αριθ 235/2017 απόφασης της ΑΕΠΠ «δεν συνδέεται με το συγκεκριμένο έργο και δεν συνυπολογίζεται στην αιτιολόγηση, το προσωπικό που ήδη απασχολεί ο ανάδοχος με σχέση εξαρτημένης εργασίας, και ούτως ή άλλως αμείβει, αφού η μισθοδοσία του θα τον επιβάρυνε έτσι κι αλλιώς». 2.Παρά ταύτα, παρόλο δηλαδή που απασχολώ με συμβάσεις αορίστου χρόνου το σύνολο του προσωπικού που πρόκειται να απασχοληθεί στο έργο και επομένως θα καταβάλω, ούτως ή άλλως την μισθοδοσία του, ακόμα και αν δεν το αναλάβω, υπολόγισα επιπλέον κόστος συνολικού ποσού 78.958,71 ευρώ (σελ 14) **II. 2ο ΣΦΑΛΜΑ.** 1.Στην ανάλυση του κόστους για τις επιμέρους εργασίες, συμπεριέλαβα και την δαπάνη για τα απαιτούμενα μηχανήματα και φορτηγά (σελ 9-13) και μάλιστα, εξαιρετικά γενναιόδωρα (πχ 50 ευρώ / ημέρα έξοδα συντήρησης). 2.Παρά ταύτα, εν συνεχεία υπολογίζω εκ νέου το κόστος αυτό και προσθέτω για δεύτερη φορά τις ίδιες δαπάνες, συνολικού ποσού 162.000 ευρώ (σελ 16). **III. ΠΡΟΦΑΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.** 1.Ενόψει των ανωτέρω, εις βάρος μου, λαθών, προκύπτει ο λόγος για τον οποίο μπόρεσα, προσφάτως, να αποπερατώσω, κερδοφόρα άλλη ίδια εργολαβία με πολύ μεγαλύτερη έκπτωση (70,39%), αλλά και αποδεικνύεται ότι η προσφορά μου, όχι μόνο δεν είναι χαμηλή, αλλά, αντίθετα, είναι άκρως συμφέρουσα. 2.Επισημαίνω πάντως, ότι ο, κατά τα λοιπά, λεπτολόγος κος, που ανακάλυψε ανύπαρκτα λάθη υπέρ μου, δεν μπόρεσε να διαπιστώσει τα ανωτέρω, εις βάρος μου, οφθαλμοφανή και υπαρκτά, λάθη, κάτι που, πιστεύω ότι, θα τον απέτρεπε από το ατόπημα της αμφισβήτησης της αιτιολόγησής μου.... »

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

13. Επειδή με την υπ' αριθ. 1596/2019 ήδη προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής (Απόσπασμα από την με αριθ. 23^η/9-7-2019 συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής) εγκρίθηκε το υπ' αριθ. Ι(δ)/25-6-2019 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, σύμφωνα με το οποίο «... Η Επιτροπή Διαγωνισμού αξιολόγησε τα στοιχεία που επισύναψε ο οικονομικός φορέας «.....» για την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του και κατόπιν διαλογικής συζήτησης κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι «Έγγραφες Διευκρινήσεις Αιτιολόγησης» σε σχέση με τα αριθμητικά λάθη που διαπιστώθηκαν, **κρίνονται επαρκείς**. Κατόπιν των ανωτέρω η Επιτροπή Διαγωνισμού, **Εισηγείται:** κατά πλειοψηφία για την ανάδειξη του οικονομικού φορέα ... ως προσωρινού ανάδοχου του έργου, με προσφερθείσα μέση έκπτωση 51,43% και τελική δαπάνη για την εκτέλεσή του, το ποσό των **1.958.419,35 € μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.**, σύμφωνα με την οικονομική προσφορά του και σύμφωνα με το **ΠΡΑΚΤΙΚΟ Ι (γ). Απόψεις του μέλους επιτροπής Διαγωνισμού σχετικά με την Αιτιολόγηση και των εγγραφών εξηγήσεων του Οικονομικού Φορέα** ... Σε απάντηση του λιβελογραφήματος του κ. και πιο συγκεκριμένα εκεί που αναφέρεται **στο σημείο Α με πηχυαίο τίτλο “ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΛΟΓΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΤΟΥ** κ.” έχω να παρατηρήσω τα παρακάτω: Δεν είναι δυνατόν από την πλευρά μου να ισχυριστώ σε καμία περίπτωση ότι η δική μου κατανόηση απλών ή και πιο σύνθετων κειμένων της ελληνικής γλώσσας είναι ανώτερη του αθροίσματος της δικής του και των περί αυτόν συμβούλων και είμαι βέβαιος ότι οι γραμματικές τους γνώσεις υπερβαίνουν τις δικές μου, αφού αυτό διαφαίνεται καθαρά στο κείμενο των είκοσι μια σελίδων που εξαναγκάστηκαν να συντάξουν σε απάντηση του δισέλιδου δικού μου υπομνήματος, το οποίο στο μεγαλύτερο μέρος του περιέχει απλές αριθμητικές πράξεις και υπολογισμούς της που αφορούν στην αιτιολόγηση του . Βεβαίως σε καμία περίπτωση δεν θα μπορέσω να δεχτώ ότι **το άθροισμα** των μαθηματικών τους γνώσεων υπερβαίνουν τις δικές μου, αφού δεν έχουν ακόμα κατανοήσει ότι **με τους δικούς τους** υπολογισμούς και όχι τους δικούς μου, το άθροισμα όλων των λοιπών εργασιών πλην αυτής του επίμαχου άρθρου “Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμάτων από φερτά υλικά η απορρίμματα, με τη φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκίνητου και την

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

μεταφορά σε χώρο απόθεσης - απόρριψης” εκτελούνται με συνολική ζημία ίση με 84.161 ευρώ. Σε κανένα σημείο του δισέλιδου υπομνήματός μου δεν έκανα καμία αναφορά ότι **κάθε μια ξεχωριστά** από τις επιμέρους λοιπές εργασίες εκτελείται με ζημία, συμπεριλαμβανομένων και των πέντε βασικών που αναφέρονται στο κείμενο των έγγραφων εξηγήσεων του οικονομικού φορέα.

Και φυσικά δεν αναφέρεται πουθενά στο κείμενο μου ότι το ποσό των 84.161 ευρώ συνιστά ζημία μόνο από την εκτέλεση των ανωτέρω τεσσάρων, βασικών εργασιών, **αλλά από το άθροισμα όλων των εργασιών**, συμπεριλαμβανομένων και των λοιπών εξόδων (έμμεσο κόστος, γενικά έξοδα κ.λ.π.) εξαιρούμενης της επίμαχης εργασίας “Καθαρισμοί κοιτών ποταμών η ρεμάτων από φερτά υλικά η απορρίμματα με τη φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκίνητου και την μεταφορά σε χώρο απόθεσης - απόρριψης”. Όσον αφορά τώρα στη μνεία που γίνεται για οπωροκηπευτικά στο κείμενό του, πρέπει να επισημάνω ότι όλες οι προσθαφαιρέσεις που έχουν συντελεστεί στο υπόμνημα μου αφορούν **ομοειδείς αξίες σε ευρώ** και βεβαίως θεωρώ ατυχή την αναφορά που γίνεται για μήλα η πορτοκάλια. Εν πάση περιπτώσει δεν αμφισβήτησα πουθενά ότι σύμφωνα με τους δικούς του υπολογισμούς στην αιτιολόγηση το συνολικό κέρδος που υπολογίζει στο σύνολο του, είναι διαφορετικού ύψους από αυτό του πόσου των 271.838,01 ευρώ. Και βεβαίως δεν θα είχα καμία διάθεση να αμφισβητήσω την ορθότητα του κέρδους που υπολόγισε μόνο για το επίμαχο άρθρο “Καθαρισμοί κοιτών ποταμών η ρεμάτων από φερτά υλικά η απορρίμματα με τη φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκίνητου και την μεταφορά σε χώρο απόθεσης - απόρριψης” ύψους 356.000 ευρώ με την προϋπόθεση η κίνηση των φορτηγών αυτοκινήτων να γίνεται με μέση ωριαία ταχύτητα 183,33 χιλιόμετρα/ώρα, σύμφωνα με τους απλούς υπολογισμούς που επισύναψα στο υπόμνημα μου και δεν αμφισβητήθηκαν ποτέ από αυτόν (παρακάτω θα αναλύσω ότι η ταχύτητα αυτή εμφανίζεται ακόμη μεγαλύτερη!!). Επειδή κατά τον ανωτέρω υπολογισμό στο κείμενο του οικονομικού φορέα υπήρξε περισσή ειρωνία για τον υπολογισθέντα από εμένα χρόνο φόρτωσης, εκφόρτωσης, προσέγγισης στο ποτάμι κ.λ.π, τον οποίο υπολόγισα στα 5 λεπτά ανά κύκλο φόρτωσης-εκφόρτωσης φορτηγού, πρέπει να επισημάνω ότι ο χρόνος αυτός θεωρήθηκε ως ορθός και συμβατός με την πραγματικότητα και από λοιπά μέλη της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

επιτροπής διαγωνισμού. Πρέπει σε αυτό το σημείο να επισημάνω επίσης ότι στη σελίδα εννέα (9) της αιτιολόγησης του οικονομικού φορέα στο απόσπασμα που υπολογίζει το μέσο ημερήσιο κόστος φορτηγού αυτοκίνητου, το κόστος πετρελαίου υπολογίζεται ότι είναι ίσο με **100 ευρώ/ημέρα (περίπου 20 λίτρα/ώρα)**. Στην ανωτέρω περίπτωση μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ισχύει μία από τις εξής 2 περιπτώσεις: Α) Στην πρώτη περίπτωση, αν δεχτούμε ως αληθές ότι το ημερήσιο κόστος του πετρελαίου είναι ίσο με 100 ευρώ, τότε δεχόμενοι την εύλογη κατανάλωση των 20λιτρ./ώρα, την οποία υπολογίζει ο φορέας στην αιτιολόγηση του, συμπεραίνουμε ότι το φορτηγό εργάζεται πέντε ώρες την ημέρα με κόστος πετρελαίου (συντηρητικά) 1€/λίτρο. Σε αυτή την περίπτωση αν αφαιρέσουμε και τον εύλογο χρόνο φορτοεκφορτώσεων, ήτοι 25 δρομολόγια X 5 λεπτά = 2 ώρες περίπου, το φορτηγό εκτελεί σε χρόνο (5 ώρες - 2 ώρες) = 3 ώρες, απόσταση (25 δρομολόγια X 44 χιλιομ.=) 1100 χιλιομ. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η μέση ωριαία ταχύτητα του κάθε φορτηγού αυτοκίνητου θα πρέπει να εκτιναχτεί στα 1100 χιλιομ/3ώρες, δηλαδή 366,66χιλ/ώρα. Β) Στην δεύτερη περίπτωση, αν δεν δεχτούμε ότι το κόστος πετρελαίου είναι ίσο με 100 ευρώ, τότε το πραγματικό κόστος στο οκτάωρο λειτουργίας του υπολογίζεται 8 ώρες X 20 ευρώ/ώρα = 160 ευρώ/οκτάωρο. Δεχόμενοι την δεύτερη περίπτωση, το ημερήσιο κόστος φορτηγού υπολογίζεται σε (160 + 40) = **200** ευρώ **αντί 140 ευρώ** που είχε υπολογίσει στην αιτιολόγηση του ο οικονομικός φορέας. **Όσον αφορά τα γραφόμενα στο Σημείο Β των έγγραφων εξηγήσεων του οικονομικού φορέα έχω να επισημάνω τα παρακάτω:** Στην παράγραφο 3 αναφέρει ότι το λάθος που έκανε στην αιτιολόγηση κόστους (ελάχιστου κόστους 10 δρομολογίων) με χρήση του αναλυτικού περιγραφικού τιμολόγιου του Υπουργείου Υποδομών και ειδικότερα τα σχετικά άρθρα ΥΔΡ 6054 («εκσκαφή τάφρων ή διωρύγων σε έδαφος γαιώδες ή ημιβραχώδες με φορτοεκφόρτωση και σταλία αυτοκινήτου») και ΥΔΡ 509 («αυτοκίνητο ανατρεπόμενο ωφέλιμου φορτίου άνω των 6 τόνων»), σύμφωνα με το ΑΤΥΕ, υπολογίζοντας το κόστος σε 1,29 ευρώ ανά κμ αντί του ορθού 2,55 ευρώ ανά κμ δεν επηρεάζει σε τίποτα τον πραγματικό υπολογισμό του κόστους αυτού, το οποίο στην πραγματικότητα ανέρχεται συνολικά σε 510.000 ευρώ, αφού αυτό αποτελεί, όπως αναφέρει, οροφή και όχι ελάχιστο κόστος, όπως αυτός ισχυρίζεται. Στην παράγραφο 4 αναφέρει

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αυτολεξεί : "Πράγματι, μετά την (περιττή έως και ανόητη εκ μέρους μου) αναφορά στο κόστος βάσει ΑΤΥΕ, αιτιολογώ το κόστος της συγκεκριμένης εργασίας με βάση άλλα - άσχετα στοιχεία και ουδόλως χρησιμοποίησα την εσφαλμένη - μικρότερη τιμή των 1,29 ευρώ ανά κμ. Οποιοσδήποτε γνωρίζει ανάγνωση μπορεί, ευχερέστατα, να διαπιστώσει, ότι, εν συνεχεία: **α)** Υπολογίζω το κόστος του εκσκαφέα προσθέτοντας τα, κατά την δική μου εκτίμηση (την οποία ούτε και ο κος αμφισβητεί), έξοδα για πετρέλαιο (150 ευρώ / ημέρα) και συντήρηση (50 ευρώ / ημέρα) και κατόπιν διαιρώ το άθροισμα (200 ευρώ / ημέρα) με την παραγωγική ικανότητα (1.000 κμ / ημέρα) έτσι ώστε να προκύψει το κόστος των 0,20 ευρώ ανά κυβικό μέτρο. **β)** Με τον ίδιο, περίπου, τρόπο υπολογίζω και το κόστος για το φορτηγό. Ειδικότερα, υπολογίζω ημερήσιο κόστος για πετρέλαιο και συντήρηση (100 + 40 =) 140 ευρώ ανά ημέρα, θεωρώ ότι η μεταφορική ικανότητα ανέρχεται σε 15 κμ ανά δρομολόγιο και ισχυρίζομαι ότι μπορούν να πραγματοποιούνται 25 δρομολόγια ημερησίως. Με βάση αυτά τα δεδομένα, υπολογίζω το κόστος του φορτηγού ανά κυβικό μέτρο σε [140 ευρώ ανά ημέρα έξοδα : (15 κμ ανά δρομολόγιο X 25 δρομολόγια ημερησίως =) 375 κμ ανά ημέρα =) 0,37 ευρώ ανά κυβικό μέτρο. **γ)** Τέλος προσθέτω το κόστος εκσκαφέα και φορτηγού, ήτοι των δύο μηχανημάτων - οχημάτων που απαιτούνται για την υπόψη εργασία και το άθροισμα (0,20 + 0,37 =) 0,57 ευρώ ανά κυβικό μέτρο το πολλαπλασιάζω με τον συνολικό αριθμό κυβικών μέτρων που προβλέπονται από την μελέτη, συμπεραίνοντας, ότι το συνολικό κόστος ανέρχεται σε (200.000 κυβικά μέτρα X 0,57 ευρώ ανά κυβικό μέτρο =) 114.000 ευρώ. Είναι δηλαδή ηλίου φαεινότερο, ότι η εσφαλμένη τιμή του 1,29 ευρώ ανά κμ (με βάση το ΑΤΥΕ) ουδόλως χρησιμοποιήθηκε στους υπολογισμούς μου. " Δηλαδή, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο οικονομικός φορέας μας λέει ότι ουδέποτε στην αιτιολόγηση του δεν χρησιμοποιήθηκε στους υπολογισμούς του η εσφαλμένη τιμή 1,29 ευρώ ανά κ.μ., η οποία στην πραγματικότητα μετά τη διόρθωση είναι 2,55 ευρώ ανά κ.μ., γιατί εφάρμοσε την τιμή των 0,57 κ.μ ανά ώρα (δηλαδή αυτή για την οποία απαιτείται το φορτηγό να τρέχει με μέση ωριαία ταχύτητα 183 χιλιόμετρα /ώρα) και ότι η αναφορά του σε αυτή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα τιμολόγια ΑΤΥΕ ήταν περιττή έως και ανόητη όπως ο ίδιος αναφέρει. Παρακάτω επισυνάπτω απόσπασμα της προσφυγής

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

του οικονομικού φορέα με την οποία προσέβαλλε την υπ'αρ.2623/29-11-2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με την οποία ανακηρύχτηκε αρχικά η εταιρεία και εν συνεχεία με απόφαση της, η ΑΕΠΠ απαίτησε να ζητηθούν αιτιολογήσεις από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, όπερ και εγενετο. Στο απόσπασμα αυτό της προσφυγής του αναγράφει αυτολεξεί τα παρακάτω γ) Ομοίως, ακραία ζημιογόνες, αν βέβαια πρόκειται να εκτελεστούν έργια, είναι και οι εργασίες της ομάδας Α' και ιδίως η εργασία «καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμάτων από φερτά υλικά ή απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά στον χώρο απόθεσης ή απόρριψης σε οποιαδήποτε απόσταση» (α/α 12 εργασία της ομάδας Α' του προϋπολογισμού). Συγκεκριμένα: Προβλέπονται 200.000 κυβικά μέτρα με τιμή μονάδας 4,90 ευρώ/κυβικό μέτρο και συνολική δαπάνη 980.000 ευρώ. Για την προμήθεια και μεταφορά των εν λόγω υλικών, ο προσωρινός μειοδότης προσέφερε τιμή μονάδας $[4,9 \times (1 - 0,74) =] 1,27$ ευρώ/κυβικό μέτρο, δηλαδή κατά 3,63 ευρώ λιγότερη της προϋπολογιζόμενης και συνολική δαπάνη 254.800 ευρώ, δηλαδή κατά 725.200 ευρώ λιγότερα των προϋπολογιζομένων. Εν προκειμένω, ο, **ακραία, ζημιογόνος χαρακτήρας της προσφοράς και γι' αυτή την εργασία** προκύπτει από κανονιστικές διατάξεις (ΑΤΥΕ), σε συνδυασμό με τις προβλέψεις της σχετικής μελέτης. Σύμφωνα με την ανάλυση τιμής του σχετικού άρθρου του ΑΤΥΕ 6054, η τιμή της υπολογίζεται, κατ αρχήν, σε 1,15 ευρώ/κυβικό μέτρο. Στην τιμή αυτή προστίθεται και το κόστος μεταφοράς σε απόσταση, τουλάχιστον, 22 χιλιομέτρων, σύμφωνα με την σχετική μελέτη, το οποίο ανέρχεται σε [Ημερήσιο κόστος αυτοκινήτου ΥΔΡ 509: 211,2 ευρώ. Μεταφερόμενη ποσότητα ανά δρομολόγιο: 15 κυβικά μέτρα. Σύνολο δρομολογίων ανά 8ωρο σε απόσταση 22 χιλιομέτρων: 10. Δαπάνη κυβικού μέτρου/χιλιόμετρο: $(211,2/15 \times 10/22 =) 0,0064$ ευρώ και συνολική δαπάνη $(0,064 \times 22 \text{ χιλιόμετρα}) =] 1,4$ ευρώ. Συνεπώς, **η minimum δαπάνη** για την εργασία καθαρισμού και μεταφοράς των προϊόντων εκσκαφής (χωρίς λχ να συνυπολογιστεί η εργατική δαπάνη) ανέρχεται σε $[(1,15 \text{ ευρώ/κυβικό μέτρο} + 1,4 \text{ ευρώ/κυβικό μέτρο} =) 2,55 \text{ ευρώ/κυβικό μέτρο} \times 200.000 \text{ κυβικά μέτρα} =] 510.000$ ευρώ, είναι δηλαδή μεγαλύτερη κατά 255.200 της προσφοράς του προσωρινού αναδόχου. Δηλαδή σύμφωνα με τα ανωτέρω που παραθέτει στην

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

προσφυγή του ο Οικονομικός Φορέας με ευρεία χρήση της “περιττής εως και ανόητης” τιμής ΑΤΥΕ που στην προσφυγή του ορθά υπολογίζει ίση με 2,55 ευρώ ανά κ.μ. ως *minimum* δαπάνη για την εργασία καθαρισμού και μεταφοράς των προϊόντων εκσκαφής (χωρίς να συνυπολογιστεί η εργατική δαπάνη) χαρακτηρίζει **ως ακραία ζημιογόνα** την προσφερθείσα από την τιμή για το ίδιο άρθρο 1,27 ευρώ ανά κ.μ. και στην αιτιολόγηση του κοστολογεί το ίδιο άρθρο με τιμή ίση με **0,57** !!ευρώ ανά κ.μ. Συνοψίζοντας τα ανωτέρω σύμφωνα με την αιτιολόγηση της εταιρείας Νικολετοπούλος ΑΒΕΤΕ η τιμή που κοστολογεί το συγκεκριμένο άρθρο **0,57** ευρώ ανά κ.μ. (25 δρομολόγια ανά ημέρα και φορτηγό) και η διορθωμένη από τα λοιπά μέλη της επιτροπής **1,13** ευρώ ανά κ.μ. (10 δρομολόγια /ημέρα και φορτηγό) είναι **κερδοφόρες** με τεράστια περιθώρια κέρδους ενώ σύμφωνα με τα γραφόμενα στην προσφυγή της, για την εταιρεία η προσφερόμενη από αυτή μεγαλύτερη τιμή των **1,27** ευρώ ανά κ.μ **ήταν ακραία ζημιογόνος!** Με την ίδια ακριβώς ανωτέρω θεώρηση η *minimum* δαπάνη για την εργασία καθαρισμού και μεταφοράς των προϊόντων εκσκαφής η οποία ανέρχεται σε [(1,15 ευρώ/κυβικό μέτρο + 1,4 ευρώ/κυβικό μέτρο =) 2,55 ευρώ/κυβικό μέτρο X 200.000 κυβικά μέτρα =] 510.000 ευρώ, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα τιμολόγια ΑΤΥΕ **για την εταιρεία είναι η minimum δαπάνη η οποία είναι μεγαλύτερη από την πρόσφορα της κατά 255.200** ευρώ και γι αυτό το λόγο πρέπει να απορριφθεί αυτή ως ζημιογόνα ενώ στην περίπτωση της αιτιολόγησης της επειδή αυτή είναι **στην πρώτη περίπτωση μεγαλύτερη από την προσφορα της κατα 396.000** (25 δρομολόγια ανά ημέρα και φορτηγό) **και στη δευτερη περίπτωση μεγαλύτερη κατά 284.000** (10 δρομολόγια ανά ημέρα και φορτηγό) είναι περιττή και ανόητη και δεν πρέπει να ληφθει υπ όψη. **Όσον αφορά τα γραφόμενα στο Σημείο Γ των έγγραφων εξηγήσεων του οικονομικού φορέα έχω να επισημάνω τα παρακάτω** Ως μέλος της επιτροπής δεν λειτουργώ βάσει ευφάνταστων σεναρίων, αλλά με στοιχεία που ο διαγωνιζόμενος προσκόμισε με την αιτιολόγησή του (ισολογισμούς κτλ). Εν προκειμένω στο κείμενο του συγχέει τεχνηέντως την βιωσιμότητα μιας επιχείρησης που ελέγχεται από το Υπουργείο Υποδομών βάσει του Ν4412 και που αφορά, μεταξύ άλλων , και στο ύψος των δανείων της, με το

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

χρηματοοικονομικό κόστος εξυπηρέτησης αυτών, δηλαδή την πληρωμή τόκων δανεισμού, που άλλωστε αφαιρούνται λογιστικά από τα κέρδη της επιχείρησης(και αφού αφαιρούνται από τα κέρδη άρα αποτελούν κόστος-δαπάνη) και καλούνται να καλυφθούν από την δραστηριότητα της . Ίδια ακριβώς περίπτωση αποτελεί και το κόστος προμήθειας εγγυητικών επιστολών που είναι επίσης χρηματοοικονομική υπηρεσία και κόστος-δαπάνη του έργου, το οποίο όμως ο Οικονομικός Φορέας συμπεριλαμβάνει ορθά στα κόστη του Ο τρόπος υπολογισμού γίνεται με την προσθήκη στο κόστος του έργου του μέσου όρου των χρεωστικών τόκων της τριετίας σε συνάρτηση με τον κύκλο εργασιών του, όπως αυτός προκύπτει από τις λογιστικές καταστάσεις που **Ο ΙΔΙΟΣ ο οικονομικός φορέας ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΕ** και χρησιμοποιώντας τον τρόπο υπολογισμού χρηματοοικονομικού κόστους της ανάλυσης της εταιρείας που αιτιολόγησε επίσης την προσφορά της, προκύπτει με αναγωγή στα οικονομικά στοιχεία της ότι: σε μέσο κύκλο εργασιών τριετίας 2.009.083,57€ (6.027.250,72€/3) εμφανίζει μέσο ύψος χρεωστικών τόκων 174.995,013€ (524.985,04€/3) δηλαδή 8,71% επί του μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών. Δεδομένου ότι το ποσό χωρίς ΦΠΑ και απρόβλεπτα που έχει προσφέρει είναι 1.704.041,84€, προκύπτει ένα χρηματοοικονομικό κόστος $1.704.041,84€ * 8,71\% = \underline{148.422,04€}$ το οποίο πρέπει να προστεθεί στο έμμεσο κόστος του έργου(και να αφαιρεθεί από τα κέρδη). Βεβαίως τα ανωτέρω αυτονόητα για την κοινή πείρα και λογική προκύπτουν και από τους γενικούς όρους του συμβατικού τεύχους του **Τιμολογίου 2 (β) 9 όπου αναφέρεται ότι στα γενικά έξοδα πρέπει να προστεθούν «Τόκοι κεφαλαίων κίνησης και γενικότερα χρηματοοικονομικό κόστος».** Όσον αφορά στα γραφόμενα στο **Σημείο Δ των έγγραφων εξηγήσεων του οικονομικού φορέα έχω να επισημάνω τα παρακάτω:** Εδώ έχουμε άλλη μια περίπτωση απόπειρας παραπλάνησης της επιτροπής και διαστρέβλωσης των γραφομένων μου. Ενώ Ο ΙΔΙΟΣ περιγράφει ως **βασική εργασία** την απομάκρυνση απορριμμάτων (βλέπε ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ σελ 3), στην αιτιολογική έκθεση του δεν αναφέρει το σημείο που τα απορρίπτει και τον τρόπο διαχείρισης, μη λαμβάνοντας έτσι υπόψη του την βασικότερη περιβαλλοντική παράμετρο όλου του έργου. Αυτό από μόνο του οδηγεί σε αποκλεισμό του από τον διαγωνισμό, αφού παραβαίνει τα οριζόμενα

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

στο Ν.4412 άρθρο 88 παρ. 3 τελευταίο εδάφιο σε σχέση με το άρθρο 18 παρ.2 όπου σαφώς αναφέρεται ότι «Κατά την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας...» και μάλιστα ο νομοθέτης τις αναφέρει με σειρά σπουδαιότητας. Κατά συνέπεια πρέπει να αποκλειστεί λόγω ανεπάρκειας της αιτιολόγησής του, ανεξαρτήτως κόστους της συγκεκριμένης εργασίας, για το οποίο όμως θα αναφερθώ παρακάτω. Ο Οικονομικός Φορέας ισχυρίζεται στις έγγραφες εξηγήσεις του ότι αυτές δεν αποτελούν συμβατικές εργασίες. Όμως στους Γενικούς Όρους του Τιμολογίου στην παρ 1.2 αναφέρεται ότι περιλαμβάνονται: «1.2...Ομοίως οι δαπάνες για την φορτοεκφόρτωση και μεταφορά (με την σταλία μεταφορικών μέσων) των πλεοναζόντων ή/και ακαταλλήλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών, σε κατάλληλους χώρους απόρριψης, λαμβανομένων υπόψη των ισχυόντων Περιβαλλοντικών Όρων, σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ. και τους λοιπούς όρους δημοπράτηση. Το κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους, των απόβλητων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), όπως αυτά καθορίζονται στην ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) και εξειδικεύονται με την Εγκύκλιο αρ. πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, δεν περιλαμβάνεται στις αντίστοιχες τιμές του τιμολογίου. Ως «κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους» νοείται το κόστος χρήσης του συγκεκριμένου χώρου από την παράδοση των υλικών αυτών και την επέκεινα διαχείριση τους». Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το κόστος υποδοχής, το οποίο ορίζεται και ειδικότερα, δεν περιλαμβάνεται στις αντίστοιχες τιμές του Τιμολογίου, παρόλα αυτά έπρεπε να προβλεφθεί από την αιτιολογούσα (ακόμη και αν απαιτεί σύνταξη νέας τιμής για την πληρωμή της), για την επάρκεια και πληρότητα της αιτιολόγησής της σε σχέση με τα οριζόμενα στο Ν.4412 άρθρο 88 παρ. 3 τελευταίο εδάφιο σε σχέση με το άρθρο 18 παρ.2, που ανέλυσα πιο πάνω. **Αυτό όμως που περιλαμβάνεται στις αντίστοιχες τιμές και όφειλε ο αιτιολογούν να κοστολογήσει, είναι το μεταφορικό κόστος μέχρι την παράδοση των υλικών προς διαχείριση.** Το κόστος αυτό υπολογίζεται από τον έτερο διαγωνιζόμενο και είναι περί τις 237.690€ (πίνακας 6 αιτιολόγησής της). Τέλος, επισημαίνω τα εξής: Η αναθέτουσα αρχή

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

εφόσον κρίνει μια προσφορά ως αδικαιολόγητα χαμηλή, οφείλει να ζητήσει διευκρινίσεις από τον προσφέροντα αποστέλλοντάς του πρόσκληση. Η αξιολόγηση της αναθέτουσας αρχής προφανώς πρέπει να λαμβάνει τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία, ενώ δεν είναι δεσμευτικές οι όποιες γενικές κρίσεις π.χ. περί συνήθους ποσοστού έκπτωσης, περί αντίστοιχων πρότερων συμβάσεων της ίδιας ή άλλων αναθετουσών αρχών σε ίδιο αντικείμενο, περί επιχειρηματικής απόφασης επέκτασης δραστηριοτήτων ή απόκτησης εμπειρίας κλπ (βλ. ΑΕΠΠ Απόφ. 235/2017 σκ. 5, 979/2018 σκ. 38). Σύμφωνα με το Ν. 4412/2016 και τη νομολογία της ΑΕΠΠ, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απορρίψει προσφορά, μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται. Ο έλεγχος περί τυχόν αδικαιολόγητα χαμηλής προσφοράς δεν αποτελεί εξέταση σκοπιμότητας περί της επιχειρηματικής λογικής με βάση την οποία υποβάλλεται η προσφορά, αλλά διενεργείται αποκλειστικά με γνώμονα την αποτροπή καταστρατήγησης της υποχρέωσης πραγματικής κάλυψης του εργοδοτικού κόστους ή της υποχρέωσης αποφυγής του αθέμιτου ανταγωνισμού ή την πρόληψη της δημιουργίας προβλημάτων στην εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (ΣτΕ ΕΑ 187/2013, 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297, 1299/2009, 970/2010, ΑΕΠΠ 27/2018, 979/2018 σκ. 50). Αν οι παρασχεθείσες από τον προσφέροντα εξηγήσεις δεν επιτρέπουν τη διαμόρφωση εκ μέρους της αναθέτουσας οριστικής κρίσης περί του αν η εν θέματι προσφορά είναι ή όχι ασυνήθιστα χαμηλή, νομίμως η αναθέτουσα δύναται να τη συμπληρώσει περαιτέρω σε συνεννόηση μαζί του και με τυχόν εκ μέρους του πρόσκληση για συμπληρωματικά έγγραφα (βλ. ΑΕΠΠ Απόφ. 979/2018 σκ. 40). Θεωρώ, επομένως, ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει αφενός μεν να μην θέτει σε κίνδυνο την υλοποίηση ενός δημοσίου έργου (ή μιας δημόσιας σύμβασης γενικά) παραβιάζοντας την υποχρέωσή της να εντοπίσει όσες προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές αφετέρου δε να επιτρέψει στον οικονομικό φορέα που έχει υποβάλει την «ύποπτη» προσφορά, εξαντλώντας τα περιθώρια που της δίνει ο νόμος, να αιτιολογήσει την προσφορά του με κάθε στοιχείο που θεωρεί πρόσφορο ο οικονομικός φορέας, εστιάζοντας κυρίως (αν όχι αποκλειστικά) σε στοιχεία που αφορούν στην κάθε φορά κρινόμενη σύμβαση. Σε κάθε περίπτωση ο οικονομικός φορέας πρέπει

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

να αποδείξει ότι η προσφορά του είναι σοβαρή, διαφορετικά πρέπει να αποκλειστεί από τη διαδικασία του διαγωνισμού..... Λαμβάνοντας υπ, όψη όλα τα ανωτέρω προτείνω την απόρριψη της προσφοράς του Οικονομικού Φορέα **Μειοψήφησε επίσης το μέλος της επιτροπής**
με το σκεπτικό ότι: Στα υποβληθέντα συμπληρωματικά στοιχεία (που δεν είχαν ζητηθεί και από την επιτροπή άλλωστε) του Οικ. Φορέα, δεν εμπεριέχονται τεχνικο-οικονομικά στοιχεία που χρίζουν αξιολόγησης από την επιτροπή, παρά στοιχεία άνευ ουσίας. Κατόπιν αυτού, ισχύει το προηγούμενο πρακτικό της επιτροπής...» Με την ως άνω ήδη προσβαλλόμενη απόφαση, αποφασίστηκε η ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως προσωρινής αναδόχου του έργου. Η προσβαλλόμενη απόφαση 1596/9-7-2019 με ενσωματωμένο το σχετικό Πρακτικό Ι(δ)/25-6-2019 κοινοποιήθηκε την 12-7-2019 στους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού.

14. Επειδή κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε η υπό κρίση προσφυγή νόμιμα και εμπρόθεσμα την 22-7-2019, μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, και κοινοποιήθηκε αυθημερόν στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

15. Επειδή την 25-7-2019 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη, στο άρθ. 365 παρ. 1 περ. (α) του ν. 4412/20169 και στο άρθ. 9 παρ. παρ. 1 περ. (α) του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, με μήνυμα μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού.

16. Επειδή υπέρ της διατήρησης της προσβαλλόμενης απόφασης εμπρόθεσμα, με προφανές έννομο συμφέρον καθόσον η προσφυγή στρέφεται κατά της κατακύρωσης της προμήθειας στην παρεμβαίνουσα, και παραδεκτώς, ασκήθηκε την 29-7-2019 η με αριθ. ΑΕΠΠ ΠΑΡ 757/2019 παρέμβαση, με τον νόμιμο προβλεπόμενο κατ' άρθ. 362 ν. 4412/2016 και άρθ. 7 ΠΔ 39/2017 τρόπο κατάθεσης στην «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

τόπου του διαγωνισμού και κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της παρεμβαίνουσας.

17. Επειδή την 2-8-2019 η αναθέτουσα αρχή : Κοινοποίησε με ανάρτηση στην «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το με αριθ. πρωτ. 233216/5867/οικ/2-8-2019 έγγραφο με τις απόψεις της επί της προσφυγής, και τον φάκελο της υπόθεσης, ειδοποιώντας αυθημερόν περί της ανάρτησης με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και κοινοποίησε αυθημερόν στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυτό τούτο το με αριθ. πρωτ. 254283/5-6-2019 έγγραφο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 9 παρ. 1 περ. β του ΠΔ 39/2017.

18. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 8^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 παρ. 1, 360, 365 του ν. 4412/2016 και των άρθρων 3 παρ. 1, 8, 10, 112, 13 του ΠΔ 39/2017, κατόπιν της με αριθ. 1150/2019 Πράξης του Προέδρου του 8^{ου} Κλιμακίου «περί ορισμού ημερομηνίας εξέτασης προδικαστικής προσφυγής και εισηγητή-κλήση αναθέτουσας αρχής προ χορήγησης προσωρινών μέτρων».

19. Επειδή η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, αιτείται την ακύρωση αυτής, και επικαλούμενη το άρθ. 88, του ν. 4412/2016, ισχυρίζεται με τον πρώτο λόγο της προσφυγής ότι «...**Εύλογες αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία μιας προσφοράς, που ενεργοποιούν την διαδικασία του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημιά, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς** (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, Secolux κατά Επιτροπής, T-90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62)... Η δε κρίση της αναθέτουσας αρχής ως προς τον χαρακτηρισμό της προσφοράς, ελέγχεται δικαστικά ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει (βλ. ΕΣ Τμ. Μείζ. Επτ. Σύνθ. 1077/2016, ΕΣ Τμ. IV Πράξεις 3/2017, 21/2016) και πλέον υπάγεται στον έλεγχο της ΑΕΙ 111, (ΑΕΠΠ 235/2017, σκ 5). ... Ειδικότερα : 1) Η «.....» ισχυρίστηκε στην αιτιολόγηση της προσφοράς της ότι υπολογίζει το συνολικό κέρδος που θα αποκομίσει από την εκτέλεση του εν λόγω έργου στο ποσό των 271.838,01 ευρώ. Ειδικά σε σχέση με την εκτέλεση της εργασίας του άρθρου «Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμάτων από φερτά υλικά ή απορρίμματα με τη φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά σε χώρο απόθεσης - απόρριψης» η «.....» ισχυρίστηκε ότι θα εκτελούσε με κάθε φορτηγό που θα χρησιμοποιούσε 25 δρομολόγια ημερησίως (απόδοση φορτηγού 15κ.μ./δρομολόγιο X 25 δρομολόγια= 375,00 κ.μ./ημέρα) και θα αποκόμιζε κέρδος ύψους 356.000,00 ευρώ. Ο ισχυρισμός αυτός είναι προδήλως αβάσιμος, αφού για να συμβεί αυτό θα έπρεπε η κίνηση των φορτηγών αυτοκινήτων να γίνεται με μέση ωριαία ταχύτητα 183,33 χιλιόμετρα/ώρα!!! (υποθέτουμε 8ωρη εργασία, με 2 ώρες σταλία φορτοεκφορτώσεων, άρα 6 ώρες κίνησης φορτηγού για 25 δρομολόγια X 22km X 2 (επιστροφή φορτηγού)=1.100 km διανυθέντα στις 6 ώρες, δηλαδή 1.100 km /6ώρες=183,33 km/ώρα!!!! (οι 2 ώρες σταλία προκύπτουν από τα 5 λεπτά ανά δρομολόγιο για σταλία φορτοεκφορτώσεων δηλαδή 5 λεπτά X 25 δρομολόγια=125 λεπτά, περίπου 2 ώρες). Η Ε.Δ. κατά τη συνεδρίασή της στις 23-5-2019 δεν δέχθηκε τον ισχυρισμό της «.....» ότι το φορτηγό θα πραγματοποιούσε 25 δρομολόγια ημερησίως αλλά δέχθηκε μόνο 10 δρομολόγια ημερησίως (απόδοση φορτηγού 15κ.μ./δρομολόγιο X 10 δρομολόγια= 150,00 κ.μ./ημέρα), με ανάλογο περιορισμό του κέρδους που θα αποκόμιζε σε 244.000,00 ευρώ (χωρίς ανάλυση από την Ε.Δ.). Έτσι, η Ε.Δ. δέχθηκε ότι η «.....» δεν θα είχε μεν κέρδος 271.838,01 ευρώ αλλά η προσφορά της εξακολουθούσε να της αποφέρει εύλογο κέρδος ύψους 159.838,01 ευρώ (ομοίως χωρίς ανάλυση από την Ε.Δ.). Πλην όμως επισημαίνουμε τα εξής :Η αποδοχή της Ε.Δ για πραγματοποίηση 10 δρομολογίων αντί των 25 ανά φορτηγό(2,5 φορές λιγότερα κατ' αναλογία), οδηγεί αυτόματα σε ανεπάρκεια του πλήθους των φορτηγών, αφού από συνολικά 5 που διαθέτει ο οικονομικός φορέας (σελ 16 της αιτιολόγησής του), τώρα απαιτούνται 13 (2,5 φορές παραπάνω). Αυτό και μόνο καθιστά

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ανεπαρκή την αιτιολόγηση του οικονομικού φορέα, αφού δεν διατίθενται πλέον επαρκείς πόροι (αριθμός φορτηγών) για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης ποσότητας εργασίας. Θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι θα επιμηκυνθούν οι μέρες εργασίας, από 105 εργάσιμες ημέρες, σε 262,5 (όπως αναλύουμε παρακάτω) αλλά αυτό **θα συνιστούσε τροποποίηση της προσφοράς του οικονομικού φορέα (στην χρονική παράμετρο εκτέλεσης της εργασίας, που αυτός προσφέρει δεδομένου ότι είναι η εργασία με την μεγαλύτερη διάρκεια) κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής**, αφού άλλωστε μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος ... Παράλληλα με τα ανωτέρω ισχύουν και τα κάτωθι: **A) Η Επιτροπή Διαγωνισμού ναι μεν δέχθηκε την πραγματοποίηση των 10 δρομολογίων ανά ημέρα, πλην όμως έκανε λανθασμένους υπολογισμούς, γιατί στη σελίδα 9 της αιτιολόγησης του οικονομικού φορέα, όπου υπολογίζει το μέσο ημερήσιο κόστος φορτηγού αυτοκίνητου, το κόστος του πετρελαίου για την κίνηση του φορτηγού υπολογίζεται ότι είναι ίσο με **100 ευρώ/ημέρα (περίπου 20 λίτρα/ώρα)**. Αυτό σημαίνει ότι υπολογίζει 5 ώρες εργασίας (5ώρες/ημέραX20λίτρα/ώραX1€/λίτρο =100 ευρώ/ημέρα), άρα το πραγματικό κόστος στο οκτάωρο λειτουργίας του υπολογίζεται 8 ώρες X 20 ευρώ/ώρα = **160 ευρώ/οκτάωρο**. Σε αυτήν την περίπτωση, το ημερήσιο κόστος φορτηγού υπολογίζεται σε (160€ + 40€ έξοδα συντήρησης φίλτρα, λάδια κτλ σελ 9 αιτιολόγησής του) =**200 ευρώ αντί 140 ευρώ** που είχε υπολογίσει στην αιτιολόγηση του ο οικονομικός φορέας. Από τον παραπάνω προφανώς εσφαλμένο υπολογισμό του οικονομικού φορέα προκύπτει σύμφωνα με τους υπολογισμούς του στην σελίδα 10 της αιτιολόγησης της προσφοράς του: ΦΟΡΤΗΓΟ με απόδοση 15m³/δρομ X 10δρομ(αντί των 25)= 150m³/ημέρα. Η δαπάνη για την εργασία μεταφοράς των προϊόντων εκσκαφής είναι: (200€/ημέρα) / (150m³/ημέρα) = 1,33 €/m³ Συνεπώς η δαπάνη καθαρισμού της κοίτης και απομάκρυνσης των προϊόντων καθαρισμού ανέρχεται στο ποσό των: 200.000 m³X (1,33€/m³+0,20€/m³ που αφορά στην **εκσκαφή και φόρτωση**(σελ 9)=200.000 m³X 1,53€/m³= **306.000€** αντί του εσφαλμένου 114.000€ και αναγόμενη σε τιμή ανά κυβικό μέτρο: **1,53€/m³** (306.000€/200.000m³) αντί του 0,57€/m³ που υπολογίζει ο αιτιολογών και του**

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

1,13€/m³ που υπολογίζει (χωρίς οποιαδήποτε ανάλυση) η Ε.Δ. Η δε τιμή αυτή των 1,53€/m³ είναι και η μόνη που ανταποκρίνεται και στο σκεπτικό του αιτιολογούντα οικονομικού φορέα, αφού, όπως υποστήριξε η «.....» με την προδικαστική προσφυγή της, με την οποία προσέβαλε την υπ' αριθ. 2623/29-11-2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την οποία ανακηρύχθηκε αρχικά προσωρινός μειοδότης η εταιρεία «.....», επιδιώκοντας να ζητηθεί αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της (επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθ. 133/2019 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., με την οποία αυτή έγινε δεκτή): «γ) Ομοίως, ακραία ζημιογόνες, αν βέβαια πρόκειται να εκτελεστούν έργα, είναι και οι εργασίες της ομάδας Α' και ιδίως η εργασία «καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμάτων από φερτά υλικά ή απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά στον χώρο απόθεσης ή απόρριψης σε οποιαδήποτε απόσταση» (α/α 12 εργασία της ομάδας Α' του προϋπολογισμού). Συγκεκριμένα: Προβλέπονται 200.000 κυβικά μέτρα με τιμή μονάδας 4,90 ευρώ/κυβικό μέτρο και συνολική δαπάνη 980.000 ευρώ. Για την προμήθεια και μεταφορά των εν λόγω υλικών, ο προσωρινός μειοδότης προσέφερε τιμή μονάδας $[4,9 \times (1 - 0,74) =] 1,27$ ευρώ/κυβικό μέτρο, δηλαδή κατά 3,63 ευρώ λιγότερη της προϋπολογιζόμενης και συνολική δαπάνη 254.800 ευρώ, δηλαδή κατά 725.200 ευρώ λιγότερα των προϋπολογιζομένων. Εν προκειμένω, ο, **ακραία, ζημιογόνος χαρακτήρας της προσφοράς και γι' αυτή την εργασία** προκύπτει από κανονιστικές διατάξεις (ΑΤΥΕ), σε συνδυασμό με τις προβλέψεις της σχετικής μελέτης. Σύμφωνα με την ανάλυση τιμής του σχετικού άρθρου του ΑΤΥΕ 6054, η τιμή της υπολογίζεται, κατ' αρχήν, σε 1,15 ευρώ/κυβικό μέτρο. Στην τιμή αυτή προστίθεται και το κόστος μεταφοράς σε απόσταση, τουλάχιστον, 22 χιλιομέτρων, σύμφωνα με την σχετική μελέτη, το οποίο ανέρχεται σε [Ημερήσιο κόστος αυτοκινήτου ΥΔΡ 509: 211,2 ευρώ. Μεταφερόμενη ποσότητα ανά δρομολόγιο: 15 κυβικά μέτρα. Σύνολο δρομολογίων ανά 8ωρο σε απόσταση 22 χιλιομέτρων: 10. Δαπάνη κυβικού μέτρου/χιλιόμετρο: $(211,2/15 \times 10/22 =) 0,0064$ ευρώ και συνολική δαπάνη $(0,064 \times 22 \text{ χιλιόμετρα}) =] 1,4$ ευρώ. Συνεπώς, **η minimum δαπάνη** για την εργασία καθαρισμού και μεταφοράς των προϊόντων εκσκαφής (χωρίς λχ να συνυπολογιστεί η εργατική δαπάνη)

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ανέρχεται σε [(1,15 ευρώ/κυβικό μέτρο + 1,4 ευρώ/κυβικό μέτρο =) 2,55 ευρώ/κυβικό μέτρο X 200.000 κυβικά μέτρα =] 510.000 ευρώ, είναι δηλαδή μεγαλύτερη κατά 255.200 της προσφοράς του προσωρινού αναδόχου». Συνεπώς, εφόσον η «.....» έχει ήδη χαρακτηρίσει «ακραία ζημιογόνο» το 1,27€/m³, τότε πολλώ μάλλον το 0,57€/m³, που κοστολογεί την ανωτέρω εργασία η ίδια, ασφαλώς είναι «ακρότατα ζημιογόνο» και μόνο εξ' αυτού του λόγου πρέπει η αιτιολόγησή της να κριθεί ανεπαρκής. **Β)** Η μείωση των δρομολογίων ανά φορτηγό σε 10 ανά ημέρα αντί των 25 επιφέρει μια αύξηση των ημερών εργασίας κατά 2,5 φορές (για την ίδια ποσότητα εργασίας). Αυτό σημαίνει ότι αυξάνεται και κατά 2,5 φορές το εργατικό κόστος των χειριστών μηχανημάτων και των οδηγών φορτηγών. Έτσι, εκεί που απαιτούνταν 105 **εργάσιμες** ημέρες (5 μήνες σύμφωνα με τον οικονομικό φορέα), τώρα απαιτούνται 105 X 2,5 = 262,5 εργάσιμες ημέρες, δηλαδή περίπου ένα ημερολογιακό έτος. Συνεπώς, η εργατική δαπάνη που προκύπτει από τον πίνακα στην σελ. 14 της αιτιολόγησης της προσφοράς της «.....» είναι : 56.143,56€ (που παραμένει, αφού έχει υπολογιστεί 12μηνο) +(22.815,15 X 2,5)=**113.181,43€**, αντί του εσφαλμένου 78.958,71€ **Γ)** Ομοίως το κόστος της ασφαλιστικής κάλυψης και των τελών χρήσης μηχανημάτων και φορτηγών που απασχολούνται επί 263 ημέρες αντί για 105 (μόνο τα υπ' αριθμ 2, 6, 10, 11, 12, 13, 14 στον πίνακα στην σελίδα 16) ανέρχεται πλέον σε (56,70+107,10+369,60+473,55+473,55+473,55+364,35) X 2,5=5796€ και σε σύνολο **6.092,80€** αντί του εσφαλμένου 2.615,20€. »

20. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί του πρώτου λόγου της προσφυγής αναφέρει ότι «..η Ε.Δ. και η Οικονομική Επιτροπή Π.Δ.Ε. απέρριψαν ως πρόδηλα λάθος παραδοχή της αιτιολόγησης του «.....» τα 25 δρομολόγια ημερησίως για την εργασία «Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμμμάτων από φερτά υλικά, ή απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά» και αντί αυτού η Ε.Δ. έκανε τον εξής απλό έλεγχο (χρησιμοποιώντας την πλησιέστερη στην πραγματικότητα παραδοχή των 10 δρομολογίων/ημέρα) : Ημερήσιος όγκος μεταφοράς με φορτηγό : 15μ³/δρομ.*10δρομ./ημέρα = 150 μ³/ημέρα Κόστος μεταφοράς με φορτηγό : 140€/ημέρα / 150μ³/ημέρα = 0,93€/μ³ όπου

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

140€/ημέρα = ημερήσιο κόστος φορτηγού Συνολικό κόστος λειτουργίας εκσκαφέα και μεταφοράς με φορτηγό : $0,20€/μ3 + 0,93€/μ3 = 1,13€/μ3$ όπου $0,20€/μ3$ = κόστος λειτουργίας εκσκαφέα Για συνολική ποσότητα $200.000,00μ3$, το κόστος της συγκεκριμένης εργασίας είναι : $200.000,00 μ3 * 1,13€/μ3 = 226.000,00€$ Η τιμή προσφοράς του υπόψη οικονομικού φορέα για τη συγκεκριμένη εργασία είναι : $200.000,00 μ3 * 2,35€/μ3 = 470.000,00€$ Επομένως, το εμπορικό του κέρδος είναι : $470.000,00€ - 226.000,00€ = 244.000,00€$ Η διαφορά σε σχέση με το εμπορικό κέρδος που προκύπτει από την αιτιολόγηση του (σελ.10) είναι : $356.000,00€ - 244.000,00€ = 112.000,00€$ Δηλαδή η υπερεκτίμηση του κέρδους είναι $112.000,00€$. Επανυπολογίζοντας ορθά το συνολικό κόστος του έργου για τον υπόψη οικονομικό φορέα, ισχύει : $1.431.203,83€$ (σελ 19 της αιτιολόγησής του) + $112.000,00€ = 1.543.203,83€$ Με βάση το γεγονός ότι η δαπάνη προσφοράς του είναι $1.703.041,84€$, το νέο εκτιμώμενο κέρδος για το σύνολο του έργου είναι : $1.703.041,84€ - 1.543.203,83€ = 159.838,01€$ **Επομένως, η προσφορά του «.....» αποτελεί μία απολύτως βιώσιμη προσφορά.** Το παραπάνω συμπέρασμα ως αριθμητικός έλεγχος δεν αμφισβητήθηκε από κανέναν. Πλην όμως ο προσφεύγων οικονομικός φορέας «.....» (σελίδα 11 της προδικαστικής προσφυγής) θεωρεί ότι κακώς έγινε αυτή η παραδοχή (των 10 δρομολογίων/ημέρα) γιατί πλέον αυξάνεται ο χρόνος εργασίας από 105 ημέρες σε 262,5 ημέρες θεωρώντας ότι αυτό αποτελεί τροποποίηση της προσφοράς. Όμως, η Διευθύνουσα Υπηρεσία και όχι ο Ανάδοχος (ούτε η Ε.Δ. ούτε η Οικονομική Επιτροπή) είναι αυτή που θα καθορίσει σε ποιο χρόνο θα πραγματοποιηθεί η παραπάνω εργασία, με την έγκριση του χρονοδιαγράμματος. Η πείρα των Τεχνικών Υπηρεσιών σε παρόμοια αντιπλημμυρικά έργα λέει ότι στην περίπτωση που οι καιρικές συνθήκες δεν το επιτρέψουν, οι εργασίες πιθανόν να χρειαστεί να εκτελεστούν και σε λιγότερες από 105 ημέρες οπότε ο Ανάδοχος θα υποχρεωθεί να μισθώσει και επιπλέον μηχανήματα. Στην αντίθετη περίπτωση, που οι καιρικές συνθήκες το επιτρέψουν, οι εργασίες πιθανόν να εκτελεστούν καθ'όλη τη χρονική διάρκεια της σύμβασης οπότε ο Ανάδοχος θα έχει επάρκεια ιδιόκτητων μηχανημάτων. Παράλληλα με τα ανωτέρω στον 1ο ισχυρισμό, ο προσφεύγων οικονομικός φορέας

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

«.....» ισχυρίζεται (σελίδα 12 της προδικαστικής προσφυγής) και τα κάτωθι : Α. Στη σελίδα 12 της προδικαστικής προσφυγής, ο προσφεύγων θεωρώντας ως ορθή παραδοχή την ωριαία κατανάλωση καυσίμου του φορτηγού αυτή των 20λίτρων/ώρα διορθώνει το απαιτούμενο κόστος του πετρελαίου για την κίνηση του φορτηγού από 100€/ημέρα (στη σελίδα 9 της αιτιολόγησης του «.....») σε 160€/ημέρα βασιζόμενος σε ημέρα οκτάωρης εργασίας. Ο ισχυρισμός αυτός είναι εσφαλμένος για τον παρακάτω λόγο. Στη σελίδα 9 της αιτιολόγησης του «.....», γίνεται η παραδοχή του κόστους του πετρελαίου για την κίνηση του φορτηγού στα 100€/ημέρα για 25 δρομολόγια την ημέρα σύμφωνα με τους υπολογισμούς του δηλαδή για $25 * 22\text{χλμ.} * 2 = 1.100\text{χλμ./ημέρα}$. Από τη στιγμή που η Ε.Δ. και η Οικονομική Επιτροπή Π.Δ.Ε. μείωσε τον αποδεκτό αριθμό των δρομολογίων από 25 σε 10, το ημερήσιο σύνολο των διανυόμενων χιλιομέτρων ανά φορτηγό είναι πλέον 440χλμ. ($=1.100/2,5$) αντί για 1.100χλμ. Είναι αυτονόητο, λοιπόν, ότι η ημερήσια κατανάλωση καυσίμου ανά φορτηγό δεν αυξάνεται αλλά μειώνεται ανεξαρτήτως των ωρών λειτουργίας δεδομένου άλλωστε ότι ο διεθνώς παραδεκτός τρόπος μέτρησης της κατανάλωσης είναι ανά χιλιόμετρο και όχι ανά ώρα. Επομένως, το κόστος του πετρελαίου για την κίνηση του φορτηγού μειώνεται σε λιγότερα από 100€/ημέρα αντί να αυξηθεί. Στη συνέχεια του ισχυρισμού 1Α συγχέονται τέσσερις διαφορετικές τιμές για την εργασία «Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμμάτων από φερτά υλικά, ή απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά» : α) Η ανάλυση κόστους κατά ΑΤΥΕ με τιμή 2,55€/μ³, β) Η προσφορά της «ΔΟΞΑΣ ΑΒΕΤΕ» με τιμή 1,27€/μ³, γ) Το κόστος της εργασίας όπως υπολογίστηκε εσφαλμένα από τον προσφέροντα (με βάση τα 25 δρομολόγια ανά ημέρα) με τιμή 0,57€/μ³, δ) Το κόστος της εργασίας όπως υπολογίστηκε εσφαλμένα από τον προσφεύγοντα (με βάση την αναγωγή της κατανάλωσης καυσίμου σε δωρο) με τιμή 1,53€/μ³, ε) Το κόστος εργασίας όπως υπολογίστηκε ορθά από την Ε.Δ. και την Οικονομική Επιτροπή Π.Δ.Ε. (με βάση τα 10 δρομολόγια ανά ημέρα και φυσικά χωρίς αύξηση της κατανάλωσης καυσίμου) με τιμή 1,13€/μ³. Η προσφορά του «.....» για τη συγκεκριμένη εργασία είναι 2,35€/μ³ (σελ.10 της αιτιολόγησής του). Συνεπώς, η σύγκριση του κόστους το

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

οποίο είναι κατά τον οικονομικό φορέα «.....» 0,57€/μ³ , κατά την Ε.Δ. και την Οικ. Επιτροπή Π.Δ.Ε. 1,13€/μ³ και κατά τον προσφεύγοντα 1,53€/μ³ με τις τιμές προσφοράς είναι μεθοδολογικά λάθος. Αντίθετα, σε σχέση με την ανάλυση κόστους κατά ΑΤΥΕ (που είναι ανώτατο όριο) με τιμή 2,55€/μ³ , η τιμή προσφοράς του οικονομικού φορέα «.....» είναι απόλυτα συμβατή. Συμπερασματικά, όλος ο υπολογισμός που υποστηρίζει ο προσφεύγων είναι εσφαλμένος και το κόστος για την εργασία «Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμμάτων από φερτά υλικά, ή απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά» δεν είναι ούτε 306.000,00€ (κατά τον προσφεύγοντα) ούτε 114.000,00€ (κατά τον προσφέροντα) αλλά 226.000,00€ όπως ορθά το έχει υπολογίσει η Ε.Δ. και η Οικονομική Επιτροπή Π.Δ.Ε.. Β. & Γ. Στους ισχυρισμούς του, ο προσφεύγων επαναφέρει το θέμα της αύξησης των ημερών εργασίας του προσωπικού και των μηχανημάτων και ως εκ τούτου θεωρεί ότι αυτό θα συμπαρασύρει το κόστος εργατικής δαπάνης, της ασφαλιστικής κάλυψης και των τελών χρήσης των μηχανημάτων. Πέραν όμως από το γεγονός ότι είναι επισφαλής η προσπάθεια υπολογισμού των ημερών εργασίας αφού αυτό θα κριθεί μετά τη συμβασιοποίηση του έργου και την έγκριση του χρονοδιαγράμματος, τα παραπάνω αποτελούν πάγια έξοδα του προσφέροντα ανεξάρτητα από το συγκεκριμένο έργο και κακώς υπολογίζονται από τον προσφέροντα στο έμμεσο κόστος. Μάλιστα, τη μία από τις δύο δαπάνες , αυτή της εργατικής δαπάνης 78.958,71€ ο ίδιος ο προσφεύγων την αφαιρεί σε επόμενη σελίδα (σελίδα 20 της προδικαστικής προσφυγής) ως λάθος της αιτιολόγησης σε βάρος του οικονομικού φορέα «.....».

21. Επειδή η παρεμβαίνουσα, αναφέρει επί του πρώτου λόγου της προσφυγής ότι « **I. Επί του 1ου ισχυρισμού – κόστος φορτηγών** (σελ 10-13 κρινομένης προσφυγής). 1. Η κρίση της Επιτροπής Διαγωνισμού περί του ότι κάθε φορτηγό μπορεί να πραγματοποιεί 10 ημερολόγια ημερησίως, αντί των 25 που εγώ υπολόγισα, καθιστά, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, ανεπαρκή την αιτιολόγησή μου, διότι έτσι θα απαιτηθούν 13 φορτηγά, αντί των 5 ιδιόκτητων φορτηγών που διαθέτω. Υπό την εκδοχή που υποστηρίζει, η προσφεύγουσα, δεν εξετάζει καν τη δυνατότητα μου να μισθώσω τα φορτηγά που (δήθεν) λείπουν. Αποκλείει όμως την πιθανότητα να καλύψω το κενό,

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

επιμηκύνοντας τις ημέρες εργασίας από 105 σε 262,5 διότι τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς μου. Αντιπαρατηρώ (αποφεύγοντας τους προσήκοντες σχολιασμούς και χαρακτηρισμούς), ότι δια της προσφοράς μου ανέλαβα την υποχρέωση να αποπερατώσω το έργο εντός της προθεσμίας των 12 μηνών που προβλέπεται στο άρθρο 12 της διακήρυξης. Ο τρόπος με τον οποίο θα κατανείμω τα υλικοτεχνικά μου μέσα και, ιδίως, το αν θα εξαντλήσω τον προβλεπόμενο χρόνο ή αν θα επιλέξω να αποπερατώσω συντομότερα την εργολαβία, επαφίενται στην διακριτική μου ευχέρεια και δεν αποτελούν στοιχεία της προσφοράς μου και, φυσικά, της αιτιολόγησής της. Αντίθετα, αποτελούν στοιχεία του χρονοδιαγράμματος το οποίο, κατά Νόμο (άρθρο 143 Ν 4412/2016), συντάσσεται από τον ανάδοχο και υποβάλλεται προς έγκριση από την Διευθύνουσα Υπηρεσία (που δύναται και να το τροποποιήσει) μετά την υπογραφή της σύμβασης. 2. Σύμφωνα με την καθ' ης, το κάθε φορτηγό κοστίζει ημερησίως, για πετρέλαιο και έξοδα συντήρησης, 200 ευρώ, αντί των 140 ευρώ που υπολογίζω. Επομένως, το συνολικό κόστος ανέρχεται σε 306.000 ευρώ αντί των 114.000 ευρώ που εκτιμώ, με αποτέλεσμα, να προκύπτει επιβάρυνση της προσφοράς μου κατά $(306.000 - 114.000 =) 192.000$ ευρώ. Αντιπαρέρχομαι τις εν λόγω αστειότητες, επαναλαμβάνοντας ότι, όπως προαναφέρθηκε (υπό Γ.2.), η προσφεύγουσα υπολογίζει το αντίστοιχο κόστος (πετρελαίου και συντήρησης) για τα δικά της φορτηγά σε υποδιπλάσιο ποσό (100 ευρώ ημερησίως)!!! 3. Διατείνεται συναφώς η προσφεύγουσα, ότι δια της προδικαστικής μου προσφυγής, προκειμένου να επιχειρηματολογήσω κατά της προσφοράς του 1ου μειοδότη, είχα υπολογίσει την τιμή της υπόψη εργασίας («καθαρισμοί κοιτών ποταμών και μεταφορά») σε 1,53 ευρώ ανά κμ, επικαλούμενη τις σχετικές προβλέψεις της ΑΤΥΕ. Παραλείπει, όμως, να αναφέρει, ότι δια της υπ' αριθ 133/2019 απόφασης της ΑΕΠΠ (σκ 46-47) οι εν λόγω ισχυρισμοί μου απορρίφθηκαν ως αόριστοι και αβάσιμοι (κυρίως διότι οι τιμές της ΑΤΥΕ, που επιδέχονται, εξ ορισμού εκπτώσεως, και, πάντως, είναι παρωχημένες, δεν αποτελούν μέρος του κανονιστικού πλαισίου της δημοπρασίας). 4. Κατά την προσφεύγουσα και σύμφωνα με υπολογισμούς την λογική των οποίων αδυνατώ να παρακολουθήσω, η μείωση των δρομολογίων των φορτηγών από 25 σε 10 ημερησίως, επιφέρει επιμήκυνση του χρόνου των εργασιών, από 105

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

σε 262,5 ημέρες και συνακολούθως, αυξάνει την εργατική δαπάνη από 78.958,71 ευρώ σε 113.181,43 ευρώ, ήτοι την αυξάνει κατά 34.222,72 ευρώ, μειώνοντας ισόποσα το αναμενόμενο κέρδος μου. Αντιπαρατηρώ, ότι όπως αποδεικνύεται (από τον, συνοδεύοντα την αιτιολογική μου έκθεση, θεωρημένο από το ΣΕΠΕ, πίνακα προσωπικού μου) όλοι ανεξαιρέτως οι οδηγοί μου απασχολούνται μόνιμα στην επιχείρησή μου, δυνάμει συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου. Επομένως, είτε το έργο διαρκέσει 3 μήνες, είτε 5 είτε 12 κοκ, η δαπάνη για τις αποδοχές τους, την οποία σύμφωνα με τα ανωτέρω (υπό Β.5.α.) εσφαλμένα (εις βάρος μου) συνυπολόγισα στο κόστος της εργολαβίας (καθόσον θα υποβαλλόμουν σε αυτήν ούτως ή άλλως – ανεξαρτήτως της αναλήψεώς της) παραμένει ίδια και αμετάβλητη. 5. Η καθ' ης υποστηρίζει ότι για τους ίδιους λόγους, ήτοι λόγω της παράτασης του χρόνου απασχολήσεως των φορητών μου, θα προκύψει επιβάρυνση του κόστους για την ασφάλισή τους, ποσού (6.092,8 ευρώ – 2.615,2 ευρώ =) 3.477,6 ευρώ. Και εν προκειμένω ισχύουν τα προαναφερόμενα. Τα φορητά μου είναι ιδιόκτητα. Τα χρησιμοποιώ και, άρα, τα ασφαλίζω σε ετήσια βάση και επομένως, η σχετική δαπάνη δεν σχετίζεται, ούτε με την ανάληψη του επίμαχου έργου, ούτε (κατά μείζονα λόγο) με τον χρόνο εκτελέσεώς του.»

22. Επειδή η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, αιτείται την ακύρωση αυτής, και επικαλούμενη τα άρθρ. 88 παρ. 3 τελευταίο εδ. και 18 παρ. 2, του ν. 4412/2016, ισχυρίζεται με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής ότι « 2) Ενώ η ίδια η «.....» αναφέρει στην αιτιολόγηση της προφοράς της ως βασική εργασία την απομάκρυνση απορριμμάτων (βλέπε ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ σελ 3), στην αιτιολογική έκθεσή της δεν αναφέρει το σημείο που τα απορρίπτει και τον τρόπο διαχείρισής τους, μη λαμβάνοντας έτσι υπόψη της τη βασικότερη περιβαλλοντική παράμετρο όλου του έργου. Αυτό από μόνο του οδηγεί σε αποκλεισμό της από τον διαγωνισμό, αφού παραβαίνει τα οριζόμενα στο άρθρο 88 παρ. 3 τελευταίο εδάφιο του Ν. 4412/2016 σε σχέση με το άρθρο 18 παρ.2 του ίδιου νόμου, ... Κατά συνέπεια η «.....» πρέπει να αποκλειστεί λόγω ανεπάρκειας της αιτιολόγησης της προφοράς της, ανεξαρτήτως κόστους της συγκεκριμένης εργασίας (στο οποίο, πάντως, αναφερόμαστε παρακάτω). Η «.....» ισχυρίζεται στις

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

έγγραφες εξηγήσεις της ότι η απομάκρυνση των απορριμμάτων δεν αποτελεί συμβατική εργασία. Όμως στους Γενικούς Όρους του Τιμολογίου, στην παρ. 1.2, αναφέρεται ότι περιλαμβάνονται: «1.2...Ομοίως οι δαπάνες για την φορτοεκφόρτωση και μεταφορά (με την σταλία μεταφορικών μέσων) των πλεοναζόντων ή/και ακαταλλήλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών, σε κατάλληλους χώρους απόρριψης, λαμβανομένων υπόψη των ισχυόντων Περιβαλλοντικών Όρων, σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ. και τους λοιπούς όρους δημοπράτησης. Το κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους, των απόβλητων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), όπως αυτά καθορίζονται στην ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) και εξειδικεύονται με την Εγκύκλιο αρ. πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, δεν περιλαμβάνεται στις αντίστοιχες τιμές του τιμολογίου». Ως «κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους», το οποίο «δεν περιλαμβάνεται στις αντίστοιχες τιμές του τιμολογίου» νοείται το κόστος χρήσης του συγκεκριμένου χώρου για την απόθεση των υλικών αυτών και την επέκεινα διαχείριση τους», όχι όμως και το κόστος απομάκρυνσης και μεταφοράς των υλικών αυτών από τον τόπο του έργου στο συγκεκριμένο χώρο απόθεσης προς διαχείριση, το οποίο, ρητώς προβλέπεται ανωτέρω ότι επιβαρύνει τον ανάδοχο του έργου. Επισημαίνουμε, ακόμη, ότι στο υπ' αριθ. πρωτ. 247067/4367/1-10-2018 έγγραφο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας/Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών/Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού/ Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας/Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας, που απευθύνεται στη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με θέμα την απαλλαγή του εν λόγω έργου από περιβαλλοντική αδειοδότηση, ορίζεται «Να απομακρυνθούν τα μπάζα και απορρίμματα που βρίσκονται σε σημεία πλησίον της κοίτης του ποταμού συμπεριλαμβανομένων θέσεων καθ' υπόδειξη της υπηρεσίας μας και να ληφθεί πρόληψη του περιορισμού της πρόσβασης οχημάτων για την αποτροπή παρόμοιων αποθέσεων στο μέλλον». Αυτό το κόστος (απομάκρυνσης και μεταφοράς «των πλεοναζόντων ή/και ακαταλλήλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών»), όφειλε η «.....» να έχει κοστολογήσει. Το κόστος αυτό υπολογίζεται

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

από την εταιρία μας, στην αιτιολόγηση της δικής μας προσφοράς, και ανέρχεται στο ποσό των 237.690€ (πίνακας 6 αιτιολόγησής μας), το οποίο είναι σημαντικό κόστος δεδομένου ότι ο χώρος απόθεσης προς διαχείριση βρίσκεται πολύ μακριά (ΒΙ.ΠΕ Πατρών) .»

23. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί του δεύτερου λόγου της προσφυγής αναφέρει ότι «.. το γεγονός ότι στην αιτιολόγηση του οικονομικού φορέα «.....» δεν γίνεται αναφορά στη θέση απόρριψης των προϊόντων καθαρισμού ή/και εκσκαφών και στον τρόπο διαχείρισής τους, δεν συνεπάγεται ότι ο οικονομικός φορέας δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ.2 του άρθρου 18 του Ν.4412/2016 («...που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας,...»). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή δεν οφείλει να απορρίψει την προσφορά για αυτό τον λόγο σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ.3 του Ν.4412/2016. Η προσφεύγουσα αναφέρεται στη σελίδα 15 της ανωτέρω σχετικής προδικαστικής προσφυγής στην «... απομάκρυνση των απορριμμάτων ...» και στο «... κόστος (απομάκρυνσης και μεταφοράς “των πλεοναζόντων ή/και ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών)” το οποίο όφειλε ο οικονομικός φορέας «.....» να έχει κοστολογήσει όπως έπραξε και η ίδια η προσφεύγουσα στην αιτιολόγηση της προσφοράς της και υπολόγισε το κόστος σε 237.690,00€. Ειδικότερα, στη σελίδα 10 της αιτιολόγησης της προσφοράς της προσφεύγουσας γίνεται η παραδοχή ότι το ποσοστό των προϊόντων εκσκαφών τα οποία είναι απορρίμματα είναι πέντε τοις εκατό (5%). Στη συνέχεια, υπολογίζεται η δαπάνη διάθεσης αυτών σε ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ (Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων) με βάση την τιμή μονάδας 1,33€/τόνο. Η τιμή αυτή προκύπτει από τον τιμοκατάλογο της εταιρείας ανακύκλωσης (ο οποίος επισυνάπτεται στην αιτιολόγηση) και αφορά τον κωδικό ΕΚΑ 17 05 04 για ποσότητα μεγαλύτερη των 10.000,00 τόνων. Ο συγκεκριμένος κωδικός ΕΚΑ (Ευρωπαϊκός Κατάλογος Αποβλήτων) αφορά «χώματα και πέτρες άλλα από τα αναφερόμενα στο σημείο 17 05 03» (δηλαδή δεν περιέχουν επικίνδυνες ουσίες όπως αυτά του σημείου 17 05 03) και δεν αφορά απορρίμματα. Επομένως, η προσφεύγουσα δεν καθιστά σαφές εάν ο

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

οικονομικός φορέας «.....» όφειλε να έχει κοστολογήσει την απομάκρυνση και μεταφορά των απορριμμάτων (όπως αναφέρει στη σελίδα 15 της ανωτέρω σχετικής προδικαστικής προσφυγής) ή των χωμάτων και πετρών (όπως υπολογίζει στη σελίδα 10 της αιτιολόγησης της προσφοράς της). Στην περίπτωση που σύμφωνα με την προσφεύγουσα ο οικονομικός φορέας «.....» όφειλε να έχει κοστολογήσει την απομάκρυνση και μεταφορά απορριμμάτων (όπως αναφέρει στη σελίδα 15 της ανωτέρω σχετικής προδικαστικής προσφυγής), επισημαίνουμε ότι η νομοθεσία περί Διαχείρισης ΑΕΚΚ (Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων) στα δημόσια έργα Δομών Περιβάλλοντος δηλαδή η ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) και η εγκύκλιος με αρ.πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, δεν αφορούν απορρίμματα αλλά απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών & κατεδαφίσεων (άρθρο 3 παρ.1 της ανωτέρω αναφερόμενης ΚΥΑ). Στην περίπτωση που σύμφωνα με την προσφεύγουσα ο οικονομικός φορέας «.....» όφειλε να έχει κοστολογήσει την απομάκρυνση και μεταφορά των χωμάτων και πετρών (όπως υπολογίζει η ίδια η προσφεύγουσα στη σελίδα 10 της αιτιολόγησης της προσφοράς της), επισημαίνουμε ότι στην εγκύκλιο με αρ.πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αναφέρεται «Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα από τις διατάξεις της ΚΥΑ δεν απορρέει υποχρέωση διαχείρισης της περίσσειας των εκσκαφών που προέρχονται από δημόσια έργα μέσω εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης....Σε κάθε περίπτωση η διαχείριση της περίσσειας των εκσκαφών θα πρέπει να γίνεται με ορθό περιβαλλοντικά τρόπο». Επομένως, καθίσταται σαφές ότι είναι υποχρεωτική η διαχείριση των χωμάτων και πετρών δηλαδή της περίσσειας των εκσκαφών των δημόσιων έργων (με κωδικό ΕΚΑ 17 05 04) με ορθό περιβαλλοντικά τρόπο και όχι απαραίτητα μέσω ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ. Σε κάθε περίπτωση, η διαχείριση της περίσσειας των εκσκαφών γίνεται κατόπιν συνεννόησης με την οικεία Κτηματική Υπηρεσία η οποία είναι αρμόδια για τη δημόσια περιουσία.»

24. Επειδή η παρεμβαίνουσα, αναφέρει επί του δεύτερου λόγου της προσφυγής ότι « 1. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, δεν έχω συνυπολογίσει

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

«το κόστος απομάκρυνσης και μεταφοράς των πλεοναζόντων ή και ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών», το οποίο η ίδια (δήθεν) υπολογίζει στην αιτιολογική της έκθεση σε 237.690 ευρώ. Παραδόξως, η καθ' ης, επιχειρηματολογώντας σε βάρος της ανωτέρω απόψεώς της, παραδέχεται, ότι σύμφωνα με το άρθρο 1.2. των Γενικών Όρων του Τιμολογίου Μελέτης, συμπεριλαμβάνονται στις τιμές μονάδας των οικείων εργασιών «οι δαπάνες για την φορτοεκφόρτωση και μεταφορά των πλεοναζόντων ή και ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών σε κατάλληλους χώρους απόρριψης», δεν συμπεριλαμβάνεται όμως (και ως εκ τούτου μόνο αντικείμενο καθορισμού νέας τιμής μονάδας, κατ' άρθρο 156 παρ 5 Ν 4412/2016, θα μπορούσε να αποτελέσει) το κόστος χρήσης του κατάλληλου χώρου απόθεσης και της επέκεινα διαχείρισης των εν λόγω υλικών. 2. Νομίζω ότι τυγχάνει, ήδη από τούδε, προφανές, ότι ο εν λόγω (αντιφατικός) ισχυρισμός ερείδεται επί εσφαλμένης πραγματικής προϋποθέσεως. Ειδικότερα, το έργο περιλαμβάνει δύο ομάδες εργασιών: α) «Φορτοεκφορτώσεις, Εκσκαφές, Καθαιρέσεις, Καθαρισμοί, Επιχώσεις», προϋπολογισμού μελέτης 1.281.147,5 ευρώ και β) «Έργα Προστασίας Κοίτης & Πρανών», προϋπολογισμού μελέτης 1.689.971,5 ευρώ. Η δεύτερη εκ των ανωτέρω ομάδων («Έργα Προστασίας Κοίτης & Πρανών») περιλαμβάνει 16 επιμέρους εργασίες, ουδεμία εκ των οποίων σχετίζεται με μεταφορά και διάθεση προϊόντων εκσκαφών (λιθορριπές, κατασκευή φατνών, σκυροδέματα κλπ) Αντίθετα, τέτοιες εργασίες (μεταφορές προϊόντων εκσκαφής σε κατάλληλο χώρο), προβλέπονται στην πρώτη ομάδα («Φορτοεκφορτώσεις, Εκσκαφές, Καθαιρέσεις, Καθαρισμοί, Επιχώσεις»), η οποία περιλαμβάνει 18 επιμέρους εργασίες. Εξ αυτών, ορισμένες (πχ οι υπ' αριθ 7, 9 και 11) προβλέπουν, ρητά, την παράπλευρη απόθεση των προϊόντων της εκσκαφής (και άρα δεν τίθεται θέμα μεταφοράς), άλλες δεν έχουν σχέση με τις μεταφορές (πχ προμήθεια κοκκώδους υλικού, κατασκευή επιχωμάτων και αναχωμάτων κλπ), ενώ, δύο συγκεκριμένες (1. «Εκβαθύνσεις – διαπλατύνσεις κοιτών ποταμών ή ρεμάτων, με χρήση μηχανικού εξοπλισμού με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά στον χώρο απόθεσης ή απόρριψης σε οποιαδήποτε απόσταση»: άρθρο Τιμολογίου 3.06.02, προϋπολογισμός μελέτης 5.050 ευρώ. 2. «Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμάτων από φερτά

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

υλικά ή απορρίμματα εξοπλισμού με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά στον χώρο απόθεσης ή απόρριψης σε οποιαδήποτε απόσταση»: άρθρο Τιμολογίου 4.02.02, προϋπολογισμός μελέτης 980.000 ευρώ), πράγματι αφορούν στο επίμαχο κόστος το οποίο, υποτίθεται ότι, δεν συνυπολόγισα. Σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση, όλες οι εργασίες της υπόψη ομάδας, θα μου κοστίσουν 614.635 ευρώ, ενώ, ειδικά για τις δύο συγκεκριμένες που αφορούν και σε μεταφορές σε κατάλληλους χώρους απόρριψης, θα δαπανήσω (2.420 + 470.000 =) 472.420 ευρώ (βλ τα εδάφια 8 και 12 του σχετικού πίνακα που παρατίθεται στις σελ 4-6 της αιτιολογικής μου έκθεσης). Με δεδομένο λοιπόν το ότι, όπως η ίδια η προσφεύγουσα συνομολογεί, στις τιμές για τις εργασίες αυτές (όπως προβλέπονται από το Τιμολόγιο Μελέτης και όπως, συνακόλουθα, κοστολογήθηκαν από εμένα) συμπεριλαμβάνεται και το κόστος των μεταφορών των πλεοναζόντων ή και ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών, είναι πρόδηλο, ότι συνυπολόγισα και κοστολόγησα και την επίμαχη δαπάνη. Αυτό που, όντως, δεν κοστολόγησα (για λόγους που θα αναφερθούν κατωτέρω) είναι η δαπάνη διαχείρισης των υλικών αυτών μετά την μεταφορά τους. 3. Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι η ίδια έχει υπολογίσει το κόστος αυτό σε 237.690 ευρώ. Αποφεύγοντας να χαρακτηρίσω προσηκόντως την προβολή του εν λόγω, ανακριβέστατου, ισχυρισμού, θα επικαλεσθώ τον υπ' αριθ 6 Πίνακα που παρατίθεται στις σελ 9 και 10 της αιτιολογικής της έκθεσης. Σύμφωνα με τα δύο τελευταία εδάφια του υπόψη Πίνακα (σελ 10), το ανωτέρω ποσό των 237.690 ευρώ, αφορά στην «μεταφορά από το έργο σε απόσταση 120 χλμ» των προερχομένων από εκσκαφές αποβλήτων, ενώ, για την διάθεσή τους σε μονάδα ανακύκλωσης που βρίσκεται στην ΒΙΠΕ Πατρών, ήτοι για την εργασία που δεν συμπεριλαμβάνεται στις τιμές μονάδας του Τιμολογίου, απαιτείται (βάσει τιμοκαταλόγου της ANAKEM ΑΕ) το ποσό των 13.865 ευρώ. Επομένως, αυτό που προσάπτει στην αιτιολόγησή μου η προσφεύγουσα είναι ο μη συνυπολογισμός δαπάνης 13.865 ευρώ. Ακόμα και αν η ανωτέρω αιτίαση υποτεθεί βάσιμη, αποδεικνύεται ότι τυγχάνει, οπωσδήποτε, αλυσιτελής, καθόσον, έστω και αν αφαιρεθεί από το (σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση) ευλόγως αναμενόμενο κέρδος μου (159.838,01 ευρώ) και πάλι

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αυτό δεν θα αρκούσε προκειμένου να καταστήσει ασύμφορη την προσφορά μου). 4. Εντελώς εκ περισσού, δεδομένης της κατά τα ανωτέρω πρόδηλης ουσιαστικής αβασιμότητας των εν λόγω αιτιάσεων της προσφεύγουσας, επισημαίνω ότι αυτές ερείδονται και επί εσφαλμένων νομικών προϋποθέσεων, όπως προκύπτει από το κείμενο κανονιστικό πλαίσιο και, ιδίως, από την ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 («Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)» ΦΕΚ Β' 1312/24-8-2010), στην οποία προβλέπονται τα ακόλουθα: α) Ως ΑΕΚΚ νοούνται τα απόβλητα από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (και όχι τα απορρίμματα, άρθρο 3 παρ 1). β) Ως διαχειριστές ΑΕΚΚ νοούνται και οι ανάδοχοι δημοσίων έργων (άρθρο 3 παρ 21). γ) Ως εναλλακτική διαχείριση των ΑΕΚΚ νοούνται «οι εργασίες συλλογής, μεταφοράς, προσωρινής αποθήκευσης, επαναχρησιμοποίησης, επεξεργασίας και αξιοποίησης των ΑΕΚΚ, ώστε με την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση τους να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς ή να προωθούνται σε άλλες χρήσεις» (άρθρο 3 παρ 8). δ) Ειδικά για τα δημόσια έργα η διαχείριση των ΑΕΚΚ θα πρέπει να περιλαμβάνεται ως όρος, είτε στην απόφαση έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων, είτε στην σύμβαση εκτέλεσης του έργου (άρθρο 7 παρ 3.β.). Πάντως, «από τις διατάξεις της ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 δεν απορρέει υποχρέωση διαχείρισης της περίσσειας των εκσκαφών που προέρχονται από δημόσια έργα μέσω εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης» (βλ υπ' αριθ 4834/25-1-2013 Εγκύκλιος του Υπουργείου Περιβάλλοντος «Διαχείριση περίσσειας υλικών εκσκαφών που προέρχονται από δημόσια έργα – Διευκρινήσεις επί των απαιτήσεων της ΚΥΑ36259/ 1757/ Ε103/2010»). Τονίζεται, ότι ειδικά τα προϊόντα των εκσκαφών που προκύπτουν από καθαρισμούς και εκβαθύνσεις κοίτης ποταμών και ρεμάτων, αποτελούν δημόσια περιουσία, υποκείμενη στην διαχείριση της Κτηματικής Υπηρεσίας (η οποία, συνήθως, τα εκποιεί δια δημοσίων πλειστηριασμών) και για τον λόγο αυτό απαγορεύεται η μεταφορά τους και επιβάλλεται η απόθεσή τους πλησίον του έργου (βλ άρθρο 3.6. της ΠΕΤΕΠ 08-01-02-00 του ΥΠΕΧΩΔΕ). ε) Η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης μπορεί να γίνει (όχι μόνο μέσω εγκεκριμένων συλλογικών συστημάτων, αλλά) και ατομικά από τους ίδιους τους διαχειριστές – εν προκειμένω από τους

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αναδόχους δημοσίων έργων (άρθρο 8 παρ 3.1.α.). **στ)** Για την ατομική διαχείριση των ΑΕΚΚ από τον ανάδοχο αρκεί η υποβολή φακέλου, από τον οποίο να προκύπτει ότι διαθέτει την σχετική δυνατότητα και η καταβολή παραβόλου (άρθρο 8 παρ 3.2.1.α.). Το ύψος του παραβόλου για τις περιοχές εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης ανέρχεται σε 3.000 ευρώ (άρθρο 2 παρ 1.Α.4. της ΥΑ 104826/2004 – ΦΕΚ Β΄ 849/9-6-2004 – «Καθορισμός ύψους ανταποδοτικών τελών από ατομικά ή συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών / άλλων προϊόντων»). Επισημαίνεται ότι το άρθρο 130 του Ν 4412/2016 αφορά μόνο σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών και επομένως, οι ανάδοχοι δημοσίων έργων δεν απαιτείται να εγγραφούν στο Εθνικό Μητρώο Παραγωγών Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΜΠΑ) που τηρεί ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑ), προκειμένου να οργανώσουν Ατομικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ). Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει, ότι εναλλακτικής διαχείρισης χρήζει μόνο ένα μικρό μέρος των προϊόντων των προβλεπόμενων εκσκαφών, αλλά και ότι αυτή (εναλλακτική διαχείριση) μπορεί, κάλλιστα, να γίνει αδαπάνως από εμένα, χωρίς να απαιτηθούν μεταφορές στην ΒΙΠΕ Πατρών ή οπουδήποτε αλλού, καθόσον, εν αντιθέσει με την προσφεύγουσα, διαθέτω, παραπλεύρως του έργου ιδιόκτητη έκταση εμβαδού 167 στρεμμάτων (εντός της οποίας βρίσκονται σύγχρονες – αδειοδοτημένες μονάδες επεξεργασίας υλικών) η οποία προσφέρεται για την οργάνωση ΑΣΕΔ (βλ σελ 2 και 17 της αιτιολογικής μου έκθεσης). Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν (για λόγους τους οποίους δεν δύναμαι να υποθέσω) ήθελε υποτεθεί ότι θα έπρεπε να προσφύγω σε κάποιο συλλογικό σύστημα, η σχετική δαπάνη, την οποία η προσφεύγουσα υπολογίζει σε 13.865 ευρώ, αφού δεν συμπεριλαμβάνεται στο Τιμολόγιο Μελέτης, θα έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο ΠΚΤΜΝΕ, γεγονός που θα προσαύξανε το εργολαβικό μου αντάλλαγμα. »

25. Επειδή η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, και αιτείται την ακύρωση αυτής, ισχυριζόμενη με τον τρίτο λόγο της προσφυγής ότι «**3)** Από τα οικονομικά στοιχεία (οικονομικές καταστάσεις, ισολογισμούς κ.τ.λ), που προσκόμισε για την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της η «.....» προκύπτει ότι έχει δανεισμό και συνεπώς

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

επιβαρύνεται και με χρηματοοικονομικό κόστος (τόκους) για την εξυπηρέτηση των δανειακών κεφαλαίων(χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα), το οποίο αφαιρείται λογιστικά από τα κέρδη της επιχείρησης (και αφού αφαιρούνται από τα κέρδη άρα αποτελούν κόστος-δαπάνη) και πρέπει να καλυφθεί από τη δραστηριότητά της. Ίδια ακριβώς περίπτωση αποτελεί και το κόστος προμήθειας εγγυητικών επιστολών, που είναι επίσης χρηματοοικονομική υπηρεσία και κόστος-δαπάνη του έργου, το οποίο η «.....» συμπεριλαμβάνει (ορθά) στα κόστη του. Ο τρόπος υπολογισμού γίνεται με την προσθήκη στο κόστος του έργου του μέσου όρου των χρεωστικών τόκων της τριετίας σε συνάρτηση με τον κύκλο εργασιών του οικονομικού φορέα, όπως αυτός προκύπτει από τις λογιστικές καταστάσεις που η ίδια η «.....» **προσκόμισε** και, χρησιμοποιώντας τον τρόπο υπολογισμού χρηματοοικονομικού κόστους της ανάλυσης της εταιρίας «.....», που αιτιολόγησε επίσης την προσφορά της, προκύπτει, με αναγωγή στα οικονομικά στοιχεία της «.....» ότι: σε μέσο κύκλο εργασιών τριετίας 2.009.083,57€ (6.027.250,72€/3) εμφανίζει μέσο ύψος χρεωστικών τόκων 174.995,013€ (524.985,04€/3) δηλαδή 8,71% επί του μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών. Δεδομένου ότι το ποσό, χωρίς ΦΠΑ και απρόβλεπτα, που έχει προσφέρει είναι 1.704.041,84€, προκύπτει ένα χρηματοοικονομικό κόστος $1.704.041,84€ * 8,71\% = \underline{148.422,04€}$ το οποίο πρέπει να προστεθεί στο έμμεσο κόστος του έργου (και να αφαιρεθεί από τα κέρδη που προσδοκά). Βεβαίως τα ανωτέρω αυτονόητα για την κοινή πείρα και λογική προκύπτουν και από τους γενικούς όρους του συμβατικού τεύχους του Τιμολογίου 2 (β) 9, όπου αναφέρεται ότι στα γενικά έξοδα πρέπει να προστεθούν **«Τόκοι κεφαλαίων κίνησης και γενικότερα χρηματοοικονομικό κόστος»**.

26. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί του τρίτου λόγου της προσφυγής αναφέρει ότι «**..το κόστος δανεισμού είναι ένα πάγιο έξοδο** οποιασδήποτε εταιρείας (όμοια με τα ανωτέρω αναγραφόμενα για τους ισχυρισμούς 1B και 1Γ) και συνεπώς ο υπολογισμός του και η αναγωγή του σε οποιοδήποτε έργο θα ήταν επίσης επισφαλής. Άλλωστε, αυτοαναιρείται ο προσφεύγων αναφέροντας τους γενικούς όρους του τιμολογίου 2 (β) 9 όπου

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αναφέρεται ότι «Τόκοι κεφαλαίων κίνησης κλπ.» προστίθενται στο Γενικά Έξοδα και όχι φυσικά στο έμμεσο κόστος της αιτιολόγησης.»

27. Επειδή η παρεμβαίνουσα, αναφέρει επί του τρίτου λόγου της προσφυγής ότι « 1. Η καθ' ης υποστηρίζει ότι, λόγω δανείων που είχα λάβει ανεξαρτήτως της επίμαχης δημοπρασίας, θα έπρεπε να συνυπολογίσω και χρηματοοικονομικό κόστος, το οποίο (με βάση συλλογισμούς και αυθαίρετες συνεπαγωγές που αδυνατώ να κατανοήσω) εκτιμά σε 148.422,04 ευρώ. Όπως η ίδια συνομολογεί (βλ σελ 15, στίχοι 14-15 της κρινομένης προσφυγής), έλαβε την υπόψη φαιινή ιδέα για συνυπολογισμό χρηματοοικονομικού κόστους, περί του οποίου ουδέν διαλαμβάνεται στην δική της αιτιολόγηση, από την αιτιολόγηση της εταιρίας «.....»!!! Πράγματι, η εν λόγω εταιρία (4ος μειοδότης), επειδή προφανώς προτίθεται να χρηματοδοτηθεί για να εκτελέσει το έργο, συνυπολογίζει το κόστος κεφαλαίου κίνησης που θα λάβει σε 5.286,93 ευρώ (βλ εδάφιο 3 του πίνακα που διαλαμβάνεται στην σελ 2 της αιτιολόγησής της). Στην δική μου περίπτωση, αν και δεν θα χρειασθώ την οιαδήποτε χρηματοδότηση, το κόστος αυτό 30πλασιάζεται!!! 2. Θεωρώ ότι και σε αυτή την περίπτωση η προσφεύγουσα υπερβαίνει τα όρια της λογικής. Αντιπαρατηρώ ότι αντικείμενο της αιτιολόγησης δεν είναι η βιωσιμότητα της εργοληπτικής επιχείρησης, γενικά, αλλά η βιωσιμότητα του συγκεκριμένου έργου, ειδικά. Ζήτημα δανεισμού και εντεύθεν κόστους θα μπορούσε (με βάση κάποια στοιχειώδη λογική) να τεθεί μόνο αν αυτός (δανεισμός) συναρτάτο με την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου, ήτοι μόνο αν προέκυπτε ότι προκειμένου να ανταποκριθώ στις υποχρεώσεις μου ήμουν αναγκασμένη να ζητήσω τραπεζική χρηματοδότηση. Πλην όμως, οι όποιες δανειακές μου υποχρεώσεις (οι οποίες εξυπηρετούνται κανονικότατα) προϋφίστανται της επίμαχης δημοπράτησης και είναι, παντελώς, άσχετες με την υλοποίησή της (καθόσον, όπως προκύπτει και από τους ισολογισμούς μου, διαθέτω, υπερεπαρκή, ίδια οικονομικά μέσα για να ανταποκριθώ στις υποχρεώσεις που θα αναλάβω). Άλλωστε, η βιωσιμότητα της επιχείρησής μου και η δυνατότητά της να ανταπεξέρχεται στις χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις, τεκμαίρεται, αμαχήτως, από την κατάταξή της στην 4η τάξη του ΜΕΕΠ για την κατηγορία των υδραυλικών έργων, η οποία, όπως προαναφέρθηκε (υπό Γ.1.), σε συνδυασμό με την

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

Ενημερότητα Πτυχίου, συνιστά εγγραφή σε επίσημο κατάλογο του άρθρου 83 Ν 4412/2016 και αποδεικνύει πλήρως την χρηματοοικονομική μου επάρκεια για την εκτέλεση έργων αντίστοιχου προϋπολογισμού (4ης τάξης, βλ υπ' αριθ 23/2018 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ). Πάντως, για να καταδείξω το γελοίο του πράγματος, δεν ανθίσταμαι στον πειρασμό να επικαλεσθώ την ακόλουθη υποθετική περίπτωση, που βασίζεται στην ίδια, ακριβώς, συλλογιστική: Έστω, ότι κάποιος εργολάβος σε έργο προϋπολογισμού 200.000 ευρώ και κόστους 100.000 ευρώ, προσφέρει έκπτωση 0% και, συνεπώς, θα κερδίσει, με μαθηματική βεβαιότητα, 100.000 ευρώ τουλάχιστον. Έστω όμως, ότι ο ίδιος εργολάβος, έχει λάβει δάνειο 500.000 ευρώ, έχει χρέη από χαρτοπαιξία 300.000 ευρώ, χρωστάει 150.000 ευρώ για διατροφή στην τέως σύζυγό του και γενικά οφείλει σημαντικά ποσά σε τρίτους. Είναι φανερό, ότι τα 100.000 ευρώ που θα κερδίσει ο εργολάβος από το συγκεκριμένο έργο δεν θα μπορέσουν να σώσουν την επιχείρησή του από την πτώχευση. Είναι όμως δυνατό, εξ αυτού του λόγου, η έκπτωση του 0% να θεωρηθεί ασυνήθιστα χαμηλή, έτσι ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να τον καλέσει να αιτιολογήσει την προσφορά του, πολλώ δε μάλλον να την απορρίψει, επειδή είναι μεγάλο το κόστος εξυπηρέτησης των (άσχετων με την εργολαβία) δανειακών του υποχρεώσεων;;;»

28. Επειδή η προσφεύγουσα επικαλούμενη την νομολογία και την αρχή της ισότητας, στρέφεται κατά της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, και αιτείται την ακύρωση αυτής, ισχυριζόμενη με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής ότι « **4)** Η «.....» προσκόμισε, για την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της, προσφορές από διάφορους προμηθευτές της. α) Για την προμήθεια υλικού λιθορριπής προστασίας κοίτης και πρανών προσκόμισε : - Προσφορά της «.....» (με ημερομηνία 20-11-2018) για λιθορριπή βάρους 200 έως 500 χλγ : 4,30€/τόνο (δηλαδή 6,45€/κ.μ.) πλέον 4,50€/τόνο (δηλαδή 6,75€/κ.μ.) για τη μεταφορά των υλικών στον τόπο του έργου με επικαθήμενο φορτηγό αυτοκίνητο. Σύνολο 13,20€/κ.μ. - Προσφορά της «.....» (με ημερομηνία 28-3-2019) για λιθορριπή βάρους 200 έως 500 χλγ : 1,47€/τόνο, με το κόστος εξόρυξης, φόρτωσης και μεταφοράς να επιβαρύνει την «.....» και συνολικό κόστος (όπως το υπολογίζει ο ίδιος

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ο φορέας)=10,50€/m³ β) Για την προμήθεια συρματοπλέγματος διπλής πλέξης κατασκευασμένο από εξαγωνικό βρόγχο 8 X 10 εκ. με σύρμα πλέξης 3,00mm και σύρμα ενίσχυσης 3,90mm τύπου GALFAN προσκόμισε : - Προσφορά της «.....» (με ημερομηνία 1-11-2018) 1,30€/χλγ πλέον Φ.Π.Α. - Προσφορά της ίδιας «.....» (με ημερομηνία 27-3-2019) 1,28€/χλγ πλέον Φ.Π.Α. γ) Για την προμήθεια κροκάλας 50-180 μμ προσκόμισε προσφορά της ίδιας («.....»), με ημερομηνία 28-3-2019. Στο πρακτικό 1γ/23-5-2019 της Ε.Δ. αναφέρονται κατά λέξη τα εξής : «Το κέρδος αυτό ουσιαστικά προκύπτει από την εργασία «Λιθορριπές προστασίας κοίτης και πρανών βάρους 200 έως 500 χλγ» όπου στην Προδικαστική του Προσφυγή ισχυριζόταν ότι η φθηνότερη προσφορά ήταν του Λατομείου για την προμήθεια του υλικού λιθορριπής και την μεταφορά του έναντι του ποσού 13,20€/κμ. Με βάση το γεγονός ότι ο προσφέρων είχε τιμή προσφοράς για τη συγκεκριμένη εργασία 13,48€/κμ το εμπορικό του κέρδος από τη συγκεκριμένη εργασία θα ήταν 13.300€. Προσκομίζοντας όμως νέα προσφορά από το Λατομείο Φιλιατρών με προσφερόμενη τιμή 10,50€/κμ το εμπορικό του κέρδος αυξάνεται κατά 128.250€ και γίνεται 141.550,00€». Με βάση το σκεπτικό αυτό η Ε.Δ. εισηγήθηκε την ανάδειξη της «.....» ως προσωρινής μειοδότης του εν λόγω διαγωνισμού. Όμως, η Ε.Δ. δεν έπρεπε να λάβει καθόλου υπόψη της τις οικονομικές προσφορές που έλαβε η «.....» μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς της, δηλαδή τις βελτιωμένες προσφορές της «.....» (με ημερομηνία 28-3-2019) και της «.....» (με ημερομηνία 27-3-2019), για τον απλούστατο λόγο ότι η «.....» δεν τις γνώριζε κατά τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς της, ώστε να την διαμορφώσει και βάσει αυτών. Η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, που υιοθέτησε το ως άνω πρακτικό της Ε.Δ., υπέπεσε σε βαρύτατο σφάλμα (όπως άλλωστε και η ίδια η Ε.Δ.), αφού μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος ... Άλλωστε, η διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής αφορά, κατ' αρχήν, νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά και όχι

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

υποβληθέντα, μη νόμιμα κατά περιεχόμενο, δικαιολογητικά, καθόσον τυχόν μεταγενέστερη συμπλήρωση, των κρίσιμων μη νόμιμων δικαιολογητικών από τον οικονομικό φορέα, θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη αντικατάστασή τους (βλ. ΔεφΑθ 319/2017). ... Εξάλλου, η απαγόρευση λήψης υπόψιν εκ των υστέρων (μετά την υποβολή της προσφοράς) αποκτηθέντων στοιχείων είναι αντίθετη και προς την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, της οποίας πρέπει να τυγχάνουν οι προσφέροντες τόσο κατά τον χρόνο που ετοιμάζουν τις προσφορές τους, όσο και κατά τον χρόνο που αυτές αποτιμώνται από την αναθέτουσα αρχή ... Εξάλλου είναι περιττό να λεχθεί ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως στοιχείο για την τεκμηρίωση της οικονομικής προσφοράς της «.....» η με ημερομηνία 28-32019 προσφορά της ίδιας «.....» προς τον εαυτό της Ακόμη, όμως, και αν ληφθούν υπόψη οι αρχικές προσφορές, με τις οποίες ο αιτιολογών φορέας κατάρτισε την προσφορά του, έχουμε: Α) Κόστος άρθρου «Λιθορριπές προστασίας κοίτης και πρανών βάρους 200 έως 500 χλγ»: $13,20€/m^3 \times 47.500m^3 = 627.000€$ αντί του εσφαλμένου 498.750€ Β) Κόστος άρθρου προμήθειας συρματοπλέγματος διπλής πλέξης κατασκευασμένο από εξαγωνικό βρόγχο 8 X 10 εκ. με σύρμα πλέξης 3,00mm και σύρμα ενίσχυσης 3,90mm τύπου GALFAN $56.000kg \times 1,30€/kg = 72.800€$ αντί του εσφαλμένου 71.680€ Σύμφωνα, λοιπόν, με τα ανωτέρω στο συνολικό κόστος της προσφοράς του φορέα «.....» πρέπει να προστεθούν οι παρακάτω δαπάνες και διαφορές δαπανών: Διαφορά κόστους $306.000€ - 114.000€ = 192.000€$ (λόγω της υπό 1Α επισήμανσής μας). Διαφορά κόστους $113.181,43€ - 78.958,71€ = 34.222,72€$ (λόγω της υπό 1Β επισήμανσής μας) Διαφορά κόστους $6.092,80€ - 2.615,20€ = 3.477,60€$ (λόγω της υπό 1Β επισήμανσής μας) Κόστος 237.690€ λόγω της 2ης επισήμανσής μας. Κόστος 148.422,04€ λόγω της 3ης επισήμανσής μας. Διαφορά κόστους $627.000€ - 498.750€ = 128.250€$ λόγω της υπό 4Α επισήμανσής μας και Διαφορά κόστους $72.800€ - 71.680€ = 1.120€$ λόγω της υπό 4Β επισήμανσής μας Άθροισμα = 745.182,36€ Κατά συνέπεια από το προσδοκώμενο (λανθασμένα υπολογισθέν) κέρδος του των 271.838,01€ πρέπει να αφαιρεθεί το ανωτέρω άθροισμα των 745.182,36€, δηλαδή $271.838,01€ - 745.182,36€ = -473.344,35€$ ζημία, η οποία παραμένει, ακόμη και αν αφαιρέσουμε από το κόστος της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

«..... » τα εις βάρος της σφάλματα της αιτιολόγησής της (όπως η ίδια ισχυρίζεται στις έγγραφες εξηγήσεις της) των 162.000€ και των 113.181,43€ (και όχι των 78.958,71€, βλέπε επισήμανση 1B), στο ύψος των - 198.162,92€. »

29. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί του τέταρτου λόγου της προσφυγής αναφέρει ότι «..επισημαίνουμε ότι συγχέεται η οικονομική προσφορά με την αιτιολόγηση της προσφοράς από έναν οικονομικό φορέα. Ειδικότερα, η οικονομική προσφορά συντάσσεται από τον προσφέροντα και η Ε.Δ. δεν ζητάει κανένα άλλο δικαιολογητικό πέραν των όσων αναφέρονται στη διακήρυξη. Σε αυτά φυσικά δεν περιλαμβάνονται οι προσφορές των προμηθευτών. Αντιθέτως, στην αιτιολόγηση ζητούνται αποδεικτικά των προσφορών των προμηθευτών του οικονομικού φορέα τα οποία υποβάλλονται συνημμένα στην αιτιολόγηση και δεν συνιστούν τροποποίηση προσφοράς. Αντιθέτως, μάλιστα, ισχυροποιούν την ήδη κατατεθείσα και υπάρχουσα προσφορά. Άλλωστε και η προσφορά της «.....» την οποία ο προσφεύγων θεώρησε ότι καλώς έγινε δεκτή, είναι και αυτή εκπρόθεσμη (20/11/2018) με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 19η -11-2018. Σε περίπτωση που θα απορρίπτοταν η προσφορά της «.....», θα έπρεπε να απορρίψουμε και αυτή της «.....». Και φυσικά δεν θα μπορούσε να απορριφθεί η προσφορά του «.....» προς τον εαυτό του αφού εντάσσεται «στις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την εκτέλεση του έργου» σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ.2β του Ν.4412/2016. Συνοψίζοντας, **η αιτιολόγηση του οικονομικού φορέα «.....» δεν παρουσιάζει κάποιο σοβαρό υπολογιστικό λάθος, πέραν της πρόδηλα εσφαλμένης παραδοχής των 25 δρομολογίων την ημέρα για τα φορτηγά, η οποία διορθώθηκε και στη συνέχεια επανελέγχθηκε όλη η αιτιολόγηση από την Ε.Δ και την Οικονομική Επιτροπή Π.Δ.Ε..Αντίθετα, παρουσιάζει σφάλματα εναντίον της τα οποία αυξάνουν σημαντικά το περιθώριο κέρδους της.»**

30. Επειδή η παρεμβαίνουσα, αναφέρει επί του τέταρτου λόγου της προσφυγής ότι «1. Κατά την προσφεύγουσα, δεν θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη προσφορές προμηθευτών μου, που φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αυτής του διαγωνισμού, καθόσον τούτο συνεπάγεται ανεπίτρεπτη μεταβολή της προσφοράς που υπέβαλα και παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης!!!

2. Θα μπορούσα να απαντήσω αντιγράφοντας, απλώς, την αιτιολογική έκθεση της ίδιας της προσφέρουσας, όπου αναφέρονται (σελ 11, τελευταίος στίχος) τα εξής: «Προσδοκούμε σε εύλογο κέρδος το οποίο μπορεί να αυξηθεί μετά από διαπραγμάτευση με τους προμηθευτές, αφού αναδειχθούμε οριστικοί ανάδοχοι». Δηλαδή, η προσφεύγουσα, αν και (ορθώς) επιφυλάσσει στον εαυτό της το δικαίωμα να διαπραγματεύεται με τρίτους οποτεδήποτε (μετά την υποβολή της προσφοράς της) προς τον σκοπό μείωσης του κόστους, αρνείται σε εμένα το ίδιο δικαίωμα. Εγώ, σύμφωνα με την καθ' ης, δεσμεύομαι από τα δεδομένα που προϋπήρχαν του χρόνου υποβολής των προσφορών!!!

3. Είναι προφανές, ότι οι υπόψη (κατά τη γνώμη μου παράλογοι) ισχυρισμοί ερείδονται επί προδήλως εσφαλμένης νομικής προϋποθέσεως. Οι προσφορές τρίτων με βάση τις οποίες ο υποψήφιος οικονομικός φορέας προτίθεται να συνεργασθεί για να εκτελέσει την σύμβαση δεν αποτελούν στοιχείο της δικής του προσφοράς. Ούτε στο Νόμο, ούτε και στα τεύχη δημοπράτησης προβλέπεται οιαδήποτε υποχρέωση του διαγωνιζομένου να διαθέτει προσφορές τρίτων, πολλώ δε μάλλον να τις υποβάλει προς έλεγχο και έγκριση από την Αναθέτουσα Αρχή. Συνεπώς, ουδόλως αποκλείεται η υποβολή προσφοράς ακόμα και αν ο υποψήφιος δεν έχει καν προβεί σε έρευνα αγοράς και δεν διαθέτει, κατά τον χρόνο του διαγωνισμού, την οιαδήποτε προσφορά τρίτου. Πράγματι, δεν υφίσταται περιορισμός όσον αφορά στο ύψος της προσφοράς και στον τρόπο με τον οποίο αυτή διαμορφώνεται από τον υποψήφιο. Επομένως, δεν κωλύεται ο προσδιορισμός του ύψους της εκπτώσεως ακόμα και με τυχαίους, αυθαίρετους ή εσφαλμένους υπολογισμούς του διαγωνιζόμενου οικονομικού φορέα. Αν η προσφορά δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, δεν υφίσταται το οιοδήποτε πρόβλημα για τον διαγωνιζόμενο που, ενδεχομένως, την διαμόρφωσε «στην τύχη». Οι (τεκμηριωμένες ή όχι) κοστολογήσεις αποτελούν, καθαρά, δική του υπόθεση και ουδόλως αφορούν την Αναθέτουσα Αρχή ή τους άλλους συμμετέχοντες. Ζήτημα κοστολόγησης μπορεί να ανακύψει μόνο εκ των υστέρων, αν δηλαδή η Αναθέτουσα Αρχή θεωρήσει ασυνήθιστα χαμηλή την προσφορά και ζητήσει την δικαιολόγησή της. Τότε, και μόνο τότε, ο οικονομικός φορέας οφείλει να

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αναζητήσει τεκμήρια φερεγγυότητας της προσφοράς του, μεταξύ των οποίων και προσφορές τρίτων, τις οποίες μπορεί, κάλλιστα, να μην διέθετε κατά τον χρόνο που κρίθηκε εφαρμοστέο το άρθρο 88 του Ν 4412/2016. Θεωρώ, κατόπιν τούτων, αδιαμφισβήτητο, ότι ουδόλως απαγορεύεται η συνεκτίμηση προσφορών τρίτων που λήφθηκαν μετά τον διαγωνισμό. Αυτό που ενδιαφέρει είναι να αποδειχθεί με οποιονδήποτε τρόπο η φερεγγυότητα της προσφοράς και όχι να διαπιστωθεί τι ακριβώς σκεφτόταν (ορθά ή εσφαλμένα, δικαιολογημένα ή αυθαίρετα) ο υποψήφιος όταν την υπέβαλε. Άλλωστε, όπως, παγίως, γίνεται δεκτό, δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός ορισμένου είδους διευκρινίσεων (βλ ΑΕΠΠ 979/2018, σκ 37), αλλά, αντιθέτως, ο διαγωνιζόμενος δικαιούται να υποβάλει προς στήριξη της προσφοράς του όλες τις εξηγήσεις που θεωρεί σκόπιμες και να τις τεκμηριώσει με οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο νομίζει (βλ Δ Ράικο/Ε Βλάχου/Ε Σαββίδη «Ν 4412/2016 Ερμηνεία Κατ' Άρθρο», έκδοση 2018, 1ος τόμος, άρθρο 88, σελ 862 και υποσημ 22, 23 και 24, όπου και παραπομπές στην σχετική, πάγια, νομολογία του ΔΕΚ). Συνεπώς, και εξ αυτού του λόγου, δεν είναι δυνατό να θεωρηθούν απαράδεκτο αποδεικτικό μέσο οι προσφορές τρίτων που λαμβάνονται μετά τον διαγωνισμό. Άλλωστε, η διαρκής προσπάθεια συμπίεσης του κόστους είναι σύμφυτη με κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα (και γενικότερα με την, συνταγματικώς κατοχυρωμένη, οικονομική ελευθερία). Θα ήταν, λοιπόν, αφύσικο (και αντισυνταγματικό) να υποχρεωθεί ο διαγωνιζόμενος να συναλλαχθεί μόνο με τους προμηθευτές με τους οποίους (ενδεχομένως και κατά την κρίση του) συνεννοήθηκε πριν την υποβολή της προσφοράς του. Τι θα γινόταν, άραγε, αν κάποιος από τους προμηθευτές αυτούς διέκοπτε την δραστηριότητά του μετά τον διαγωνισμό;;; Πως θα μπορούσε σε μια τέτοια περίπτωση να αιτιολογήσει ο διαγωνιζόμενος αν απαγορευόταν να προσφύγει και σε άλλους προμηθευτές;;; 4. Ειρήσθω εν παρόδω, ότι σύμφωνα με την λογική (του παραλόγου) που ακολουθεί η προσφεύγουσα, η προσφορά μου μπορεί να αιτιολογηθεί μόνο δια των προσφορών τρίτων (για ογκόλιθους και συρματοπλέγματα) που επικαλέσθηκα προκειμένου να υποστηρίξω την από 7-12-2018 προδικαστική προσφυγή μου κατά του 1ου μειοδότη. Παραλείπει όμως να αναφέρει, ότι δια της υπ' αριθ 133/2019 αποφάσεως της ΑΕΠΠ (βλ σκ 43-44) οι σχετικοί ισχυρισμοί μου, περί του ότι ο 1ος μειοδότης θα έπρεπε

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

να προσφύγει σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις που προσέφεραν συγκεκριμένες τιμές για τους ογκόλιθους και το συρματόπλεγμα, απορρίφθηκαν καθόσον: α) όχι μόνο δεν αποδείχθηκε ότι οι προσφέροντες αποτελούσαν και τις μοναδικές επιχειρήσεις στις οποίες θα μπορούσε να προσφύγει ο 1ος μειοδότης, αλλά και κυρίως, διότι, β) σε κάθε περίπτωση θα ήταν εφικτή η μεταγενέστερη εξασφάλιση διαφοροποιημένης (πιο συμφέρουσας) προσφοράς ακόμα και από τους ίδιους οικονομικούς φορείς. 5. Ακόμα όμως και αν ήθελαν υποτεθούν βάσιμες οι επίμαχες παραδοξολογίες και πάλι δεν αναιρείται ο κερδοφόρος χαρακτήρας της προσφοράς μου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την προσφεύγουσα (βλ τελευταία παράγραφο της σελ 19 της κρινομένης προσφυγής), αν, όπως, υποτίθεται ότι, θα έπρεπε, λαμβάνονταν υπόψη μόνο οι προϋφιστάμενες της δημοπρασίας προσφορές, το κόστος μου θα αυξανόταν για τους ογκόλιθους κατά $(627.000 - 498.750 =) 128.250$ ευρώ και για το συρματόπλεγμα κατά $(72.800 - 71.860 =) 940$ ευρώ, δηλαδή θα επιβαρυνόμουν με $(128.250 + 940 =) 129.190$ ευρώ. Με δεδομένο όμως ότι, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση, το συνολικό όφελός μου θα ανέλθει σε 159.838,01 ευρώ και πάλι προκύπτει, μικρότερο μεν, πλην όμως εύλογο κέρδος της τάξεως των $(159.838,01 - 129.190 =) 30.648,01$ ευρώ. »

31. Επειδή η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, και αιτείται την ακύρωση αυτής, ισχυριζόμενη με τον πέμπτο λόγο της προσφυγής ότι « Τέλος, κάθε ατομική διοικητική πράξη, έχει κριθεί ότι για να είναι νόμιμη θα πρέπει σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κ.Δ.Δ., να είναι, σαφής, πλήρης, ήτοι να περιέχει όλα τα ουσιώδη συγκεκριμένα περιστατικά κατά τρόπο που δεν αφήνει κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του διοικητικού οργάνου, ειδική, δηλαδή, να μην είναι γενική και αόριστη και να είναι σχετική με όλα τα στοιχεία της προσβαλλόμενης πράξης, με την έννοια ότι όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου (ΣτΕ 895/2005, 2701/2004). Η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας υιοθέτησε με την προσβαλλόμενη απόφασή της τη γνώμη/εισήγηση της Ε.Δ. επί της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς της «.....» που αποτυπώθηκε στα υπ' αριθ. 1γ/23-5-2019 και 1δ/25-6-2019 πρακτικά της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

Ε.Δ. Πλην όμως, ενώ στο υπ' αριθ. 1γ/23-5-2019 πρακτικό της Ε.Δ. υπάρχει, έστω και ελλιπής και εσφαλμένη αιτιολογία για την αποδοχή της οικονομικής προσφοράς της «.....», στο υπ' αριθ. 1δ/25-6-2019 πρακτικό της Ε.Δ. ελλείπει οποιαδήποτε αιτιολογία, αφού το μόνο που αναφέρεται είναι ότι «Η Επιτροπή διαγωνισμού αξιολόγησε τα στοιχεία που επισύναψε ο οικονομικός φορέας » για την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του και κατόπιν διαλογικής συζήτησης κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι «Έγγραφες Διευκρινήσεις Αιτιολόγησης» σε σχέση με τα αριθμητικά λάθη που διαπιστώθηκαν, κρίνονται επαρκείς.» Είναι προφανές, όμως, ότι τα ανωτέρω δεν συνιστούν σαφή, πλήρη και ειδική αιτιολόγηση της αποδοχής των εξηγήσεων της ως άνω εταιρίας αλλά εντελώς γενικόλογη και αόριστη αναφορά σ' αυτές, χωρίς στην πραγματικότητα να συνιστά ούτε καν απόπειρα αιτιολόγησης της απόφασης. Αντιθέτως, τα δύο μειοψηφήσαντα μέλη της Ε.Δ. αιτιολόγησαν, ο καθένας χωριστά, πλήρως την μειοψηφούσα άποψή τους.»

32. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί του πέμπτου λόγου της προσφυγής αναφέρει ότι «..το Πρακτικό 1(γ) της Ε.Δ. ήταν σαφές, πλήρες και περιείχε όλα τα ουσιώδη συγκεκριμένα στοιχεία κατά τρόπο που δεν άφηνε κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του διοικητικού οργάνου. Με το υπόμνημά του, ο εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων κ. το οποίο ζήτησε να επισυναφθεί στο Πρακτικό 1(γ), δημιούργησε αμφιβολίες στην Οικονομική Επιτροπή Π.Δ.Ε. παρουσιάζοντας την ανάλυση κόστους κατά ΑΤΥΕ (την οποία χωρίς να χρειάζεται είχε συμπεριλάβει στην αιτιολόγησή του ο «.....») ως πραγματικό κόστος. Αρκεί να επισημάνουμε ότι μετά από τις έγγραφες εξηγήσεις του «.....», αυτός ο ισχυρισμός αποσύρθηκε , όπως ήταν φυσικό, από το κείμενο μειοψηφίας του κ. στο Πρακτικό 1(δ) και επιπλέον δεν αναφέρεται στην υπόψη προδικαστική προσφυγή. Άρα, τα αναφερόμενα στο Πρακτικό 1(δ) : «Η Επιτροπή Διαγωνισμού αξιολόγησε τα στοιχεία που επισύναψε ο οικονομικός φορέας «.....» για την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του και κατόπιν διαλογικής συζήτησης κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι «Έγγραφες Διευκρινήσεις Αιτιολόγησης» σε σχέση με τα

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αριθμητικά λάθη που διαπιστώθηκαν, κρίνονται επαρκείς. Κατόπιν των ανωτέρω η Επιτροπή Διαγωνισμού, Εισηγείται: κατά πλειοψηφία για την ανάδειξη του οικονομικού φορέα «.....» ως προσωρινού ανάδοχου του έργου, με προσφερθείσα μέση έκπτωση 51,43% και τελική δαπάνη για την εκτέλεσή του, το ποσό των 1.958.419,35 € μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., σύμφωνα με την οικονομική προσφορά του και σύμφωνα με το ΠΡΑΚΤΙΚΟ Ι (γ).» είναι αυτονόητο ότι εάν συμπληρώνονταν από κάτι, αυτό θα ήταν η επανάληψη του Πρακτικού 1 (γ). Αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο διαφώνησε το μέλος της Επιτροπής Διαγωνισμού ο οποίος υποστήριξε ότι θα έπρεπε ο μειοδότης να έχει ανακηρυχθεί ήδη σύμφωνα με το Πρακτικό 1(γ) και κακώς ζητήθηκαν διευκρινήσεις από την Οικονομική Επιτροπή της Π.Δ.Ε.»

33. Επειδή η παρεμβαίνουσα, αναφέρει επί του πέμπτου λόγου της προσφυγής ότι « 1. Η καθ' ης αιτιάται ότι τα αναφερόμενα στην προσβαλλόμενη πράξη αναφορικά με την επάρκεια των από 13-6-2019 εγγράφων εξηγήσεών μου σχετικά με τα «αριθμητικά λάθη» που διαπιστώθηκαν στην αιτιολογική μου έκθεση, δεν συνιστούν νόμιμη αιτιολογία της αποδοχής της δικαιολόγησης της προσφοράς μου. 2. Θα μπορούσα να διερωτηθώ περί του τι περεταίρω ανέμενε η προσφεύγουσα να αναφερθεί σχετικά με τις αιτιάσεις του μέλους της Επιτροπής Διαγωνισμού περί αριθμητικών λαθών. Όπως ισχυρίστηκα με τις έγγραφες εξηγήσεις μου, το αριθμητικό λάθος στον υπολογισμό του (εκ περισσού αναφερομένου) κόστους μίας συγκεκριμένης εργασίας, βάσει της ΑΤΥΕ, ήταν άνευ σημασίας, αφού εν συνεχεία το κόστος της υπολογίσθηκε ανεξαρτήτως των προβλέψεων της ΑΤΥΕ (βλ ανωτέρω, υπό Α.12.). Η Αναθέτουσα Αρχή ανέγνωσε απλώς τις σελίδες 9 και 10 της αιτιολογικής μου έκθεσης, διαπίστωσε ότι πράγματι το σφάλμα δεν σχετιζόταν με τον υπολογισμό του κόστους και έκρινε επαρκείς τις ανωτέρω εξηγήσεις μου. 3. Αντ' αυτού, θα τονίσω το αυτονόητο, το ότι δηλαδή η αιτιολογία της διοικητικής πράξης προκύπτει από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου και ότι δια της προσβαλλομένης αποφάσεως κρίθηκαν μόνο οι παραδοξολογίες περί αριθμητικών λαθών, ενώ, σχετικά με την επάρκεια της δικαιολόγησης της προσφοράς μου, η πληρέστερη δυνατή αιτιολόγηση διαλαμβάνεται στην υπ' αριθ 1340/2019 απόφαση της ΟΕ της ΠΔΕ (βλ

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ανωτέρω, υπό Α.13.). 4. Επισημαίνεται και το ότι η προσφεύγουσα σε ουδέν σημείο της όλης διαδικασίας προέβαλε, καθ' οιονδήποτε τρόπο, αιτιάσεις κατά της προσφοράς μου, έτσι ώστε αυτές να χρήζουν αιτιολογημένης απάντησης. Το έργο αυτό ανελήφθη από το προαναφερόμενο μέλος της Επιτροπής Διαγωνισμού, το οποίο κατέθεσε πολυσέλιδο υπόμνημα που καταχωρήθηκε αυτοουσίως στο Πρακτικό της και εν συνεχεία στην προσβαλλόμενη απόφαση. Πλην όμως, οι (προδήλως αβάσιμες) αιτιάσεις του κ. Γεωργίου Ορφανουδάκη κατά της προσφοράς μου δεν έχρηζαν απαντήσεως και δη αιτιολογημένης. Ειδικότερα, «η γνώμη της μειοψηφίας, εφόσον δεν συνιστά και αιτίαση τυχόν ενισταμένου υποψήφιου, δε χρήζει πρόσθετης ειδικής αιτιολογημένης απάντησης, μη προβλεπόμενης τέτοιας υποχρέωσης από τον Νόμο, αρκούσας, προκειμένου για συνεδρίαση συλλογικού οργάνου για διατύπωση απλής γνώμης, ως εν προκειμένω, της υποχρεωτικής καταχώρισης στο οικείο πρακτικό όλων των επιμέρους γνώμων που διατυπώθηκαν και τέθηκαν σε ψηφοφορία (ΚΔΔ άρθρο 15 παρ 6)» (βλ, κατά λέξη, Ελ Συν VI Τμήμα 1595/2018, σκ V, σελ 19). »

34. Επειδή η παρεμβαίνουσα γενικά επί όλων των λόγων της προσφυγής αναφέρει ότι **«(ΠΕΡΙ ΕΣΦΑΛΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ)** Θεωρώ προφανές, ότι η καθ' ης έχει παρανοήσει το νόημα της διαδικασίας της αιτιολόγησης και ότι, ως εκ τούτου, το σύνολο της προσφυγής της και οι κατ' ιδίαν ισχυρισμοί της ερείδονται επί, προδήλως, εσφαλμένων νομικών προϋποθέσεων. Επισημαίνω, ενδεικτικά, τα ακόλουθα:

1. Αντίθετα με τα όσα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, η αιτιολόγηση δεν συνιστά διαδικασία υποβολής οικονομικής και τεχνικής μελέτης του έργου. Αρκεί να προσκομίζονται ορισμένα στοιχεία, ενόψει των οποίων να δύναται, ευλόγως, να υποτεθεί, ότι το έργο είναι βιώσιμο, είτε αντικειμενικά, είτε λόγω ιδιαίτερων συνθηκών που συντρέχουν υπέρ του προσφέροντα. Όταν λοιπόν, ως εν προκειμένω, προκύπτει (με τους δυσμενέστερους δυνατούς υπολογισμούς) σημαντικό περιθώριο κέρδους (159.838 ευρώ, σύμφωνα με την Επιτροπή Διαγωνισμού) δεν έχει σημασία να αναζητηθεί η παράλειψη της τάδε ή της δείνα δαπάνης που θα μπορούσε, θεωρητικά, να επιβαρύνει το κόστος, όχι όμως και να εκμηδενίσει το αναμενόμενο όφελος. Εξ άλλου, η φύση και τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης σύμβασης παίζουν κομβικό

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ρόλο κατά τον έλεγχο της επάρκειας της αιτιολόγησης (βλ ΔΕΚ Απόφαση 18-12-2014, Υπόθεση C-568/13 *Data Medical Service*, σκ 50, ΕΑ ΣτΕ 197/2015, σκ 8). Άλλος (μεγαλύτερος) είναι ο βαθμός αποδεικτικής πληρότητας που απαιτείται για την αιτιολόγηση προσφορών που υποβάλλονται για έργα τεχνικά δύσκολα, πολύπλοκα, πρωτότυπα κλπ και άλλος (μικρότερος) είναι αυτός που αναμένεται για απλά, συνήθη, έργα, όπως το επίμαχο. Αντί πολλών, αναφέρομαι, σχετικώς με τα ανωτέρω, στα διαλαμβανόμενα στην υπ' αριθμ 235/2017 απόφαση της ΑΕΠΠ... 2. Περαιτέρω, ο έλεγχος της αιτιολόγησης δεν γίνεται μόνο σε συνάρτηση με το δημοπρατούμενο έργο. Αντιθέτως, όπως έχει κριθεί, κατά την αξιολόγηση τη αιτιολόγησης των προσφορών συνεκτιμώνται ιδιαίτερα τα υπάρχοντα «στοιχεία περί προτέρων συμβάσεων της ίδιας αναθέτουσας αρχής με τον ίδιο προσφέροντα» (βλ ΑΕΠΠ 235/2017, σκ 5, 93/2019, σκ 38, 235/2017, σκ 5). Ειδικότερα, όταν, ως εν προκειμένω, αποδεικνύεται, ότι στους αυτούς τόπους και χρόνους, ο ίδιος προσφέρων έχει εκτελέσει επιτυχώς, ίδιες εργολαβίες με ανάλογα (πολλώ δε μάλλον με κατά πολύ υψηλότερα) ποσοστά εκπτώσεως, παρέχεται, αν όχι πλήρης απόδειξη, τουλάχιστον, ισχυρότατη ένδειξη περί της φερεγγυότητας της προσφοράς του. Όπως προαναφέρθηκε (υπό Α.6.), αποδεικνύεται, ότι, η Αναθέτουσα Αρχή γνωρίζει πως, κατά το παρελθόν έτος είχα εκτελέσει επιτυχώς, για λογαριασμό της, το ίδιο ακριβώς έργο («Εργασίες Συντήρησης & Αποκατάστασης Αντιπλημμυρικών Έργων Ποταμού Αλφειού ΠΕ Ηλείας Έτους 2015-2016») με ποσοστό έκπτωσης 70,39% (βλ ΑΕΠΠ 133/2019, σκ 11, σελ 5). Αποδεικνύεται συνεπώς, χωρίς να χρειάζονται περίπλοκες οικονομοτεχνικές αναλύσεις, ότι η επίμαχη έκπτωση, της τάξεως του 51,43%, ήτοι κατά $(70,39\% - 51,43\% =) 18,96\%$ μεγαλύτερη αυτής που είχε επιτρέψει την έντεχνη εκτέλεση ίδιου ακριβώς έργου κατά το πρόσφατο παρελθόν, διασφαλίζει (αφ' εαυτής), σε απόλυτο βαθμό, την φερεγγυότητα της προσφοράς μου. 3. Παρά τα όσα νομίζει η καθ' ης, οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες που επικαλείται και αποδεικνύει ο προσφέρων, αποτελούν αναγκαία και ικανή συνθήκη αποδοχής της αιτιολόγησής του, ακόμα και αν δεν παρατίθεται σε αυτήν το οιοδήποτε οικονομικό στοιχείο (βλ ΑΕΠΠ 802/2019, 1ο Κλιμάκιο). Στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν αμφισβητείται ότι για την επιχείρησή μου συντρέχει πλειάδα εξαιρετικά ευνοϊκών συνθηκών, όσον αφορά στην εκτέλεση του

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

δημοπρατούμενου έργου: α) Παραπλεύρως του τόπου της εκτελέσεώς του βρίσκεται το μόνιμο εργοτάξιο μου, στο οποίο, μεταξύ άλλων, υφίσταται αδειοδοτημένη μονάδα επεξεργασίας των αδρανών υλικών που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης. β) Διαθέτω ιδιότητα όλα ανεξαιρέτως τα μηχανήματα και οχήματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου. γ) Απασχολώ, με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, όλο το απαιτούμενο προσωπικό. δ) Έχω εκτελέσει, πρόσφατα, ίδιο έργο στον ίδιο τόπο, έχοντας αποκομίσει μεγάλη σχετική εμπειρία, επιτρέπουσα σημαντικές οικονομίες κλίμακας. Προκύπτει επομένως, άνευ άλλου τινός, ότι οι εν λόγω (αποδεικνυόμενες και μη αμφισβητούμενες από την προσφεύγουσα) συνθήκες, επιτρέπουν την έντεχνη και συμφέρουσα εκτέλεση της εργολαβίας.

4. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί και το ότι τα κόστη που επιβαρύνουν ούτως ή άλλως τον οικονομικό φορέα (πχ α) δαπάνες για ιδιότητα μηχανήματα και οχήματα, β) μισθοδοσία προσωπικού που απασχολείται με συμβάσεις αορίστου χρόνου, γ) έξοδα ιδιότητων εγκαταστάσεων που λειτουργούν μόνιμα κλπ) δεν συνδέονται με το συγκεκριμένο έργο (αφού υφίστανται ανεξαρτήτως της αναλήψεώς του) και δεν λαμβάνονται υπόψη για την κοστολόγηση (βλ ΑΕΠΠ 235/2017, σκ 8). Παρά ταύτα, στην διαλαμβανόμενη στην αιτιολογική μου έκθεση κοστολόγηση, συνυπολόγισα και τις σχετικές δαπάνες. Ειδικότερα: α) Παρόλο που απασχολώ με συμβάσεις αορίστου χρόνου το σύνολο του προσωπικού που πρόκειται να εργασθεί στο έργο και επομένως θα καταβάλω, ούτως ή άλλως, την μισθοδοσία του, ακόμα και αν δεν το αναλάβω, υπολόγισα επιπλέον κόστος συνολικού ποσού 78.958,71 ευρώ (σελ 14). β) Στην ανάλυση του κόστους για τις επιμέρους εργασίες, συμπεριέλαβα και την δαπάνη για τα απαιτούμενα μηχανήματα και φορτηγά (σελ 9-13) και μάλιστα, εξαιρετικά γενναιόδωρα (πχ 40 ευρώ ανά ημέρα για έξοδα συντήρησης). Επιπροσθέτως, εν συνεχεία, υπολόγισα εκ νέου το κόστος αυτό και προσέθεσα, για δεύτερη φορά, τις ίδιες δαπάνες, συνολικού ποσού 162.000 ευρώ (σελ 16). Αφαιρουμένων των ποσών που (εις βάρος μου) συνυπολόγισα για τις ανωτέρω αιτίες, αποδεικνύεται, αδιαμφισβήτητα, ότι ακόμα και αν υποτεθούν βάσιμες όλες οι (αχαρακτήριστες) αιτιάσεις της προσφεύγουσας και πάλι καταλείπεται μεγάλο περιθώριο ευλόγως αναμενόμενου κέρδους από την εκτέλεση της επίμαχης εργολαβίας. **5.** Μετά

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ταύτα θεωρώ, ότι αν συνεκτιμηθούν τα ανωτέρω (νομικά) δεδομένα, αν δηλαδή ληφθεί υπόψη: α) ότι πρόκειται περί απλού και συνήθους έργου, που επιτρέπει την αιτιολόγηση με αντίστοιχο (απλό) τρόπο και δεν επιβάλλει την διενέργεια περίπλοκων τεχνικοοικονομικών αναλύσεων (στις οποίες, πάντως, προέβην), β) ότι συντρέχουν εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες εκτελέσεώς του από την επιχείρησή μου (μόνιμο εργοτάξιο παραπλεύρως του τόπου της εργολαβίας, μόνιμο προσωπικό και ιδιόκτητα μηχανήματα και οχήματα), γ) ότι η Αναθέτουσα Αρχή γνωρίζει ότι προσφάτως εκτέλεσα έντεχνα το ίδιο, ακριβώς, έργο με κατά πολύ μεγαλύτερη έκπτωση και δ) ότι στο σημαντικό κέρδος που προκύπτει από την αιτιολόγησή μου πρέπει να προστεθούν και κόστη που εσφαλμένα συνυπολόγισα (πχ αμοιβές μόνιμου προσωπικού) προκύπτει ότι, σε κάθε περίπτωση, η ΟΕ της ΠΔΕ ορθότατα και αιτιολογημένα έκρινε ως επαρκή την δικαιολόγηση της προσφοράς μου και ότι οι (αβάσιμες, κατά τον επιεικέστερο δυνατό χαρακτηρισμό) τεχνικοοικονομικές αναλύσεις της προσφεύγουσας (περί του ότι, δήθεν, θα έπρεπε να προστεθεί στο κόστος το τάδε ή το δείνα επιπλέον κονδύλιο) τυγχάνουν, αυταποδείκτως, αλυσιτελείς. »

35. Επειδή η παρεμβαίνουσα εν γένει επί όλων των λόγων της προσφυγής ισχυρίζεται ότι « **ΠΕΡΙ ΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΞΩΝ** Κατά την άποψή μου, αν ληφθεί υπόψη η αιτιολογική έκθεση της προσφεύγουσας, σε συνδυασμό με τους ισχυρισμούς που διαλαμβάνονται στην κρινομένη προσφυγή, οι αιτιάσεις της παρίστανται από παράλογες έως και ιταμές. Παρατηρώ, ενδεικτικά, τα εξής: 1. Αμφότερες οι εταιρίες (εγώ και η προσφεύγουσα) είναι εγγεγραμμένες στην 4η τάξη της κατηγορίας υδραυλικών έργων του ΜΕΕΠ και σε συνδυασμό με την Ενημερότητα Πτυχίου που διαθέτουν, θεωρούνται εγγεγραμμένες σε επίσημο κατάλογο (άρθρο 83 Ν 4412/2016) και μπορούν, κατά τεκμήριο, να ανταποκριθούν, εξίσου, στις απαιτήσεις της επίμαχης εργολαβίας (βλ υπ' αριθ 23/2018 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ). Πάντως, η προσφεύγουσα είναι εγκατεστημένη στην Πάτρα. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική της έκθεση, ΘΑ εγκαταστήσει εργοτάξιο σε χώρο που ΘΑ μισθώσει υποβαλλόμενη σε καθόλου ευκαταφρόνητες δαπάνες, τις οποίες η ίδια υπολογίζει (με σκανδαλώδη μετριοπάθεια) στον Πίνακα Γ.1. της αιτιολογικής της έκθεσης (βλ σελ 7). Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα συνομολογεί ότι δεν διαθέτει το απαιτούμενο

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

προσωπικό, το οποίο ΘΑ προσλάβει, στο σύνολό του, όταν υπογράψει την σύμβαση, υποβαλλόμενη στις αντίστοιχες δαπάνες. Τέλος, σύμφωνα με την προσφορά που προσκομίζει και επικαλείται, για το βασικό υλικό των ογκόλιθων έχει εξασφαλίσει τιμή 9,6 ευρώ ανά κμ (βλ και εδάφιο 2.1. στον Πίνακα 6 στην σελ 9 της αιτιολογικής της έκθεσης). Μετά ταύτα ισχυρίζεται, ότι το σύνολο του έργου θα της κοστίσει 1.637.991,27 ευρώ, με αποτέλεσμα να προσδοκά κέρδος 150.028,15 ευρώ. Υποθέτω αληθείς και ακριβείς όλους τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας, δεν δύναμαι όμως να αντιληφθώ το πώς είναι δυνατό λογικά να υποστηρίζεται, ταυτόχρονα, ότι εγώ, που προσέφερα παραπλήσια έκπτωση (μόλις κατά 1,43% μεγαλύτερη), που διαθέτω ιδιόκτητο εργοτάξιο δίπλα στο έργο, που απασχολώ ήδη όλο το απαιτούμενο προσωπικό και που έχω εξασφαλίσει προσφορά για τους ογκόλιθους 7 ευρώ ανά κμ, όχι μόνο δεν θα έχω, τουλάχιστον, ισόποσο κέρδος, αλλά ότι αντίθετα, θα υποστώ ζημία πολλών εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ (473.344,35)!!! 2. Ειδικά πάντως όσον αφορά στις δαπάνες των μεταφορών, η προσφεύγουσα ξεπερνά κάθε όριο. Στην αιτιολογική μου έκθεση (βλ σελ 9) υπολόγισα την δαπάνη για κάθε ένα εκ των απαιτούμενων (ιδιόκτητων) φορτηγών μου σε (100 ευρώ για πετρέλαιο + 40 ευρώ για έξοδα συντήρησης =) 140 ευρώ ημερησίως. Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τον ανωτέρω υπολογισμό και ισχυρίζεται, ότι το πραγματικό κόστος για κάθε φορτηγό ανέρχεται σε (160 ευρώ για πετρέλαιο + 40 ευρώ για έξοδα συντήρησης =) 200 ευρώ ημερησίως και με βάση αυτή την παραδοχή συνάγει το συμπέρασμα περί του ότι η προσφορά μου θα είναι ζημιογόνος (βλ σελ 12 της κρινομένης προσφυγής). Πλην όμως, στην δική της αιτιολογική έκθεση (βλ Πίνακα 3 στην σελ 5), παραθέτει «Αναλυτικό Πίνακα Κόστους Ιδιόκτητου Μηχανικού Εξοπλισμού» στον οποίο αναφέρει ότι το ημερήσιο κόστος για κάθε ένα από τα δικά της (επίσης ιδιόκτητα) φορτηγά, για πετρέλαιο και συντήρηση, ανέρχεται σε 100 ευρώ!!! Δηλαδή, τα δικά της φορτηγά κοστίζουν για τις ίδιες εργασίες υποδιπλάσιο ποσό αυτού που απαιτείται για τα δικά μου!!! Πιστεύω, ότι περιττεύουν τα σχόλια. »

36. Επειδή η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα δεν έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής διότι κατά την παρέμβαση «(ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΝΝΟΜΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ) 1. Η προσφεύγουσα δεν έχει

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

έννομο συμφέρον προβολής των κρινομένων αιτιάσεων της (για την ακρίβεια δεν έχει καν συμφέρον, καθόσον, τυχόν αποδοχή των ισχυρισμών της, ουδεμία χρησιμότητα θα είχε για την ίδια, βλ Ε Σπηλιωτόπουλο «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», 13η έκδοση, 2ος τόμος, σελ 81, αριθ 456) και συνεπώς, η κρινομένη προσφυγή τυγχάνει απορριπτή, προεχόντως, ως απαράδεκτη.

2. Ειδικότερα, στερείται εννόμου συμφέροντος ο προβάλλων πλημμέλειες της προσφοράς έτερου διαγωνιζομένου, οι οποίες, με βάση τους ισχυρισμούς του, χαρακτηρίζουν και την δική του προσφορά (βλ ΕΑ ΣτΕ 311/2009, σκ 7, βλ και Φ Αρναούτογλου «Η Αίτηση Ασφαλιστικών Μέτρων του Ν 3886/2010», σελ 92, αριθ 143).

3. Θεωρώ κατ' αρχάς, ότι είναι αστείο να υποστηρίζεται ότι η έκπτωση 51,43%, δηλαδή προσφορά 1.703.041,84 ευρώ είναι, ακραία, ζημιογόνα (κατά 473.344,35 ευρώ κατά την δυσμενεστέρα εκδοχή ή έστω κατά 198.162,92 ευρώ κατά την ευμενέστερη), ενώ η έκπτωση 49%, ήτοι κατά μόλις 1,43% χαμηλότερη, βάσει της οποίας αναμένεται εργολαβικό αντάλλαγμα 1.788.019,43 ευρώ, δηλαδή κατά $(1.788.019,43 - 1.703.041,84 =) 84.977,59$ ευρώ επιπλέον, θα επιτρέψει την εκτέλεση του έργου με εύλογο ποσοστό κέρδους. Ο εν λόγω, *prima facie* αβάσιμος ισχυρισμός καθίσταται και παράλογος, αν ληφθούν υπόψη οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες που συντρέχουν υπέρ της επιχειρήσεώς μου (και ιδία το γεγονός ότι το μόνιμο εργοτάξιο εμού, που υποτίθεται ότι θα ζημιωθώ, βρίσκεται παραπλεύρως του τόπου του έργου, ενώ αντίθετα, η προσφεύγουσα, που θα κερδίσει, είναι εγκατεστημένη στην Πάτρα).

4. Τα ανωτέρω, ότι δηλαδή στην (αδιανόητη) περίπτωση υιοθέτησεως των προβαλλομένων ισχυρισμών αποδεδειγμένα, ταυτόχρονα, ότι και η προσφορά της προσφεύγουσας είναι ασύμφορη – απαράδεκτη, προκύπτουν, άνευ άλλου τινός, από το προαναφερόμενο (υπό Γ.2.) παράδειγμα των φορτηγών. Ειδικότερα, σύμφωνα με την υπό κρίση προσφυγή (βλ σελ 12) για κάθε φορτηγό απαιτείται ημερήσια δαπάνη 200 ευρώ. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της καθ' ης (βλ Πίνακα 3 στην σελ 5), απαιτείται απασχόληση οκτώ (8) τετραξονικών φορτηγών επί 300 ημέρες, για την οποία έχει προϋπολογίσει το ποσό των $(8 \text{ φορτηγά} \times 100 \text{ ευρώ ημερήσιο κόστος} \times 300 \text{ ημέρες} =) 240.000$ ευρώ. Αν όμως ευδοκιμήσει η κρινομένη προσφυγή, το εν λόγω κόστος θα πρέπει (και για την προσφεύγουσα) να υπολογισθεί στο διπλάσιο ποσό των $(8 \text{ φορτηγά} \times 200$

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ευρώ ημερήσιο κόστος X 300 ημέρες =) 480.000 ευρώ, οπότε και θα προκύψει ότι το κόστος κατασκευής που προϋπολογίζει η καθ' ης είναι κατά 240.000 ευρώ υψηλότερο, ήτοι εκμηδενίζεται το αναμενόμενο ποσό κέρδους της (150.026,15 ευρώ) και καθίσταται ζημιογόνα, και άρα απαράδεκτη, και η δική της προσφορά!!! 5. Γενικότερα, σύμφωνα με την προσφεύγουσα (βλ σελ 20 της υπό κρίση προσφυγής), η προσφορά μου θα είναι ζημιογόνα κατά 473.344,35 ευρώ, άλλως, κατά 198.162,92 ευρώ. Αν υποτεθεί αληθής ο υπόψη ισχυρισμός, προκύπτει ότι η προσφεύγουσα διατείνεται πως για την εκτέλεση του έργου απαιτείται δαπάνη (1.703.041,84 ευρώ εργολαβικό μου αντάλλαγμα + 198.162,92 ευρώ ζημία που θα προκύψει υπό την ευμενεστέρα εκδοχή =) 1.901.204,76 ευρώ, τουλάχιστον, ήτοι ότι και από την δική της προσφορά (1.788.019,43 ευρώ) αναμένεται ζημία.»

37. Επειδή σύμφωνα με το άρθ. 346 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων» προβλέπεται ότι « 1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση ...και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει ...ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, ...» Και περαιτέρω, στο άρθ. 360 με τον τίτλο «Δικαίωμα άσκησης προσφυγής» ορίζεται ότι « 1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής. » Επίσης στο άρθ. 3 του ΠΔ 39/2017 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου 4412/2016 και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 του ανωτέρω νόμου ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής. (άρθρο 360 παρ. 1 ν. 4412/2016)»

38. Επειδή η προσφεύγουσα έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής, με την οποία επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης και την απόρριψη της προσφοράς της προτασσομένης αυτής προσωρινής αναδόχου, επί τω τέλει όπως αναδειχθεί η ίδια ανάδοχος της προμήθειας, έχοντας υποβάλει την αμέσως επόμενη, δεύτερη πλέον κατά σειρά, αποδεκτή οικονομική προσφορά βάσει τιμής. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα θεμελιώνει, εν προκειμένω, το έννομο συμφέρον της, ως ένας εκ των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων με αποδεκτή προσφορά στον διαγωνισμό, που εύλογα προσδοκά να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση και ως εκ τούτου επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης, επικαλούμενη άμεση βλάβη από την προσβαλλόμενη πράξη, η οποία, κατά τους ισχυρισμούς της, παραβιάζει τους κανόνες που αφορούν στις διαδικασίες ανάθεσης και θεμελιώνοντας το έννομο συμφέρον προς παροχή έννομης προστασίας στη ζημία του από την -φερόμενη- παράνομη συμμετοχή της προσωρινής αναδόχου στο διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς της (βλ. ΣτΕ 678/2016, ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, ΣτΕ 678/2016, ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001, ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕ Ολομ. 280/96, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 846- 7). Περαιτέρω, είναι απορριπτέοι οι ισχυρισμοί της παρέμβασης ότι η προσφεύγουσα στερείται εννόμου συμφέροντος να αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης με την οποία έγινε δεκτή η αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της, διότι -κατά την παρέμβαση- προβάλλονται με την προσφυγή πλημμέλειες της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, οι οποίες όμως -αν γίνουν δεκτές από την ΑΕΠΠ τότε θα- συντρέχουν και για την προσφορά της προσφεύγουσας (σκέψη 36). Συγκεκριμένα, η παρεμβαίνουσα βασίζει τον ισχυρισμό της περί έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφυγής στην έκβαση αυτή καθ' εαυτή της παρούσας διαδικασίας εξέτασης της προσφυγής.

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

Ήτοι ισχυρίζεται ότι εάν τυχόν γίνουν δεκτοί από την ΑΕΠΠ οι -φερόμενοι ως- ισχυρισμοί της προσφυγής ότι η προσφερθείσα από την ίδια *έκπτωση 51,49% είναι ακραία ζημιογόνα* και ότι *για κάθε φορτηγό απαιτείται ημερήσια δαπάνη 200 ευρώ* τότε θα προκύψει ότι και η προσφορά της προσφεύγουσας είναι ασυνήθιστα χαμηλή και απορριπτέα. Εν πρώτοις ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος ως επί εσφαλμένης προϋπόθεσης στηριζόμενος, διότι η προσφεύγουσα δεν ισχυρίζεται -ως υπολαμβάνει η παρεμβαίνουσα- ότι η προσφερθείσα από την παρεμβαίνουσα έκπτωση 51,49% είναι ακραία ζημιογόνα, ούτε ότι εν γένει για κάθε φορτηγό απαιτείται ημερήσια δαπάνη 200 ευρώ. Αλλά αντίθετα η προσφεύγουσα i) Αμφισβητεί την αιτιολόγηση συγκεκριμένων κονδυλίων της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας σε συνδυασμό συσχετισμό και αλληλεπίδραση με άλλα συγκεκριμένα μεγέθη της αιτιολόγησης αυτής, ii) Επί τω τέλει όπως αποδείξει ανεπάρκεια της αιτιολόγησης και έλλειψη συνοχής των αμφισβητούμενων κονδυλίων με τα λοιπά αναφερόμενα οικονομικά μεγέθη και πραγματικά στοιχεία της αιτιολόγησης της συγκεκριμένης προσφοράς της παρεμβαίνουσας, iii) Χωρίς πουθενά να ισχυρίζεται ότι εν γένει μία έκπτωση της τάξεως του 51,94% είναι ακραία ζημιογόνα ούτε εν γένει ότι μία έκπτωση της τάξεως του 51,94% στο υπό εξέταση έργο είναι ακραία ζημιογόνα, ούτε ότι άνευ ετέρου απαιτείται ημερήσια δαπάνη 200 ευρώ εν γένει για τα φορτηγά ή για τα φορτηγά τα οποία θα χρησιμοποιηθούν στο εξεταζόμενο έργο. Περαιτέρω, και ανεξαρτήτως της αβασιμότητας, ο ισχυρισμός περί έλλειψης εννόμου συμφέροντος είναι απαράδεκτος, διότι στηρίζεται και προκαταλαμβάνει ως αληθή την υποθετική έκβαση της παρούσας διαδικασίας εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής, ήτοι βασίζεται σε γεγονός μέλλον αβέβαιο υποθετικό και εξωγενές σε σχέση με τους προβαλλόμενους εκατέρωθεν ισχυρισμούς, και συγκεκριμένα στηρίζεται και προϋποθέτει την ευμενή κρίση της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής. Ειδικότερα : i) Η φερόμενη έλλειψη εννόμου συμφέροντος δεν συσχετίζεται στην παρέμβαση με παρούσα και άμεση στο πρόσωπο της προσφεύγουσας πραγματική και νομική εκτίμηση των εννόμων συμφερόντων της, αλλά συναρτάται απαραδέκτως με την κρίση της ΑΕΠΠ, και ii) Δεν προκύπτει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της τυχόν ευδοκίμησης της προσφυγής με την -φερόμενη- αναγκαία και άνευ ετέρου απόρριψη της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας, καθόσον εν προκειμένω δεν κρίνεται -ούτε μπορεί να κριθεί- η αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, και iii) Σε κάθε περίπτωση, η αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας δεν έχουν καν κριθεί από την αναθέτουσα αρχή (σκέψεις 10 και 11), η οποία έχει αποφασίσει η αξιολόγηση των εξηγήσεων να γίνει σταδιακά και ανεξάρτητα για κάθε μια προσφορά, από αυτές που έχουν χαρακτηριστεί ως ΑΧΠ, αρχίζοντας από την χαμηλότερη, ήτοι από την υπό εξέταση προσφορά της παρεμβαίνουσας. Συνεπώς η -φερόμενη- έλλειψη εννόμου συμφέροντος προϋποθέτει και εξαρτάται στην παρέμβαση από δύο άγνωστα μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα ήτοι i) Τόσο από την αποδοχή της παρούσας προσφυγής από την ΑΕΠΠ, και μάλιστα για τους συγκεκριμένους ως άνω λόγους περί προσφοράς έκπτωσης 51,94% και περιήμερήσιου κόστους φορτηγού 200 ευρώ, ii) Όσο και κυρίως από την αποδοχή της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας από την αναθέτουσα αρχή. Όμως, είναι αβάσιμος απαράδεκτος και απορριπτέος ο ισχυρισμός περί έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας διότι i) δεν προκύπτει ότι κατά τον χρόνο κατάθεσης, εξέτασης και έκδοσης απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα στερείται εννόμου συμφέροντος να ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας, επί τω τέλει όπως κριθεί από την αναθέτουσα αρχή και γίνει εν τέλει δεκτή η δική της οικονομική προσφορά, ii) ενώ εξ άλλου, η τυχόν ευδοκίμηση της προσφυγής δεν επιφέρει άνευ ετέρου μετά βεβαιότητας ούτε συνιστά αφ' εαυτής συνθήκη πρόσφορη όπως επιφέρει κατά αιτιώδη συνάφεια την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας.

39. Επειδή στην παρ. 3 του άρθ. 362 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Άσκηση προσφυγής - Άσκηση παρέμβασης», καθώς και στο ταυτόσημο άρθ. 7 ΠΔ 39/2017 προβλέπεται ότι «...3. Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσφυγής, σύμφωνα με την παράγραφος 1 του άρθρου 365, παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, για τη διατήρηση της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του».

40. Επειδή το άρθ. 367 του ν. 4412/2016 με τίτλο «*Διαδικασία λήψης απόφασης συνέπειες αποφάσεων ΑΕΕΠ*» ορίζει ρητώς τα εξής : «*1. Η ΑΕΠΠ αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προσβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής. 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια....»*

41. Επειδή, παρίσταται η άσκηση παρέμβασης, σύμφωνα με τον νόμο και ίδια σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθ. 362 ν. 4412/2016 και άρθ. 7 ΠΔ 39/2017, δεν μπορεί παρά να κατατείνει μόνο στην διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης και στην ορθότητα των λόγων της. Συνεπώς παρίστανται απαραδέκτως όλοι οι ισχυρισμοί της παρέμβασης κατά της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς και κατά της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι δεν συσχετίζονται με το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία φέρεται αποκλειστικά και μόνον επί της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ενώ η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας δεν έχει καν κριθεί από την αναθέτουσα αρχή στο παρόν στάδιο της διαδικασίας (σκέψεις 10 και 11). Για τον λόγο αυτό, οι υπό εξέταση ισχυρισμοί της παρέμβασης δεν συσχετίζονται ούτε μπορούν να συσχετισθούν με την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία παραμένει *aliud* ως προς την προσφορά της προσφεύγουσας, και συνεπώς οι ισχυρισμοί αυτοί απαραδέκτως παρά τον νόμο προβάλλονται με την παρέμβαση η οποία μπορεί παραδεκτά να φέρεται μόνον επί της διατήρησης της προσβαλλόμενης απόφασης (σκέψεις 39 και 40). Επιπροσθέτως, είναι απορριπτέοι ως αόριστοι και αλυσιτελείς οι ισχυρισμοί της παρέμβασης ως φέρονται στο κεφάλαιο **ΠΕΡΙ ΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΞΩΝ**

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

της παρέμβασης (σκέψη 35), αλλά και εν γένει στην παρέμβαση, στο μέτρο που αφορούν στην αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς και στην οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας, επειδή i) Δεν συσχετίζονται ούτε συνεχονται με το αίτημα της παρέμβασης ήτοι με την διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, αλλά απλώς αναφέρεται ότι οι αιτιάσεις της προσφυγής είναι *παράλογες έως και ιταμές* και ότι *περιπεύουν τα σχόλια* (σκέψη 35) και ότι κατά την παρέμβαση *πάσχει η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας*, και ii) Είναι αλυσιτελείς διότι ακόμη και αν γίνουν δεκτοί οι ισχυρισμοί της παρέμβασης κατά της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας, όμως τούτο δεν θεραπεύει τις φερόμενες πλημμέλειες της οικονομικής προσφοράς της ίδιας της παρεμβαίνουσας και της προσβαλλόμενης απόφασης, και ίδια δεν αιτιολογούν το ύψος τα δεδομένα και τις περιστάσεις που διαμόρφωσαν την οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας. Συνεπώς είναι απαράδεκτοι οι ισχυρισμοί της παρέμβασης κατά της αιτιολόγησης της αιτιολόγησης και της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας καθώς δεν συσχετίζονται ούτε βασίζουν την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης που δέχθηκε την προσφορά της παρεμβαίνουσας πράγμα το οποίο και μόνο -σύμφωνα με τον νόμο- μπορεί να αποτελεί το παραδεκτό περιεχόμενο της παρέμβασης.

42. Επειδή το άρθρο 88 του ν. 4412/2016 «*Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές*» προβλέπει ότι «*1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, ...δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89,...* 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες,

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18. ...».

43. Επειδή στο άρθρο 89 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Δικαιολογητικά σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» προβλέπεται ρητώς ότι «2. Για την απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την περίπτωση δ΄ της παρ. 2 του άρθρου 88, ο προσφέρων προσκομίζει, εντός της τεθείσας προθεσμίας, τα παρακάτω: α) αναφορά στη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ), στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι, και β) δικαιολογητικά, από τα οποία προκύπτουν οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων και οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές τους.»

44. Επειδή στο άρθρο 18 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» προβλέπεται ότι « ... 2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο [Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α΄](#). »

45. Επειδή στο άρθρο 95 του ν. 4412/2016 με τίτλο « Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» ορίζεται «...2. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται και υποβάλλονται, σύμφωνα με τα παρακάτω: α) αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού,

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%), ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας, με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση...β) αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται με ελεύθερη συμπλήρωση ανοιχτού τιμολογίου, ιδίως όταν οι ποσότητες των εργασιών έχουν προμετρηθεί χωρίς κίνδυνο συμβατικών σφαλμάτων και δεν αναμένονται κατασκευαστικές αποκλίσεις. Στους ενδιαφερομένους οικονομικούς φορείς χορηγούνται από την αναθέτουσα αρχή, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα που συμπεριλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης: αα) τιμολόγιο όμοιο με το τιμολόγιο της υπηρεσίας, στο οποίο όμως οι τιμές είναι ασυμπλήρωτες και ββ) προϋπολογισμός, όμοιος με τον προϋπολογισμό δημοπράτησης (εκτιμώμενη αξία σύμβασης) της αναθέτουσας αρχής στον οποίο όμως οι τιμές μονάδας, τα γινόμενα και τα αθροίσματα είναι ασυμπλήρωτα. Το κονδύλιο για απρόβλεπτες δαπάνες, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 156, συμπληρώνεται από την υπηρεσία. Οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν τιμές, συμπληρώνοντας ηλεκτρονικά ή έντυπα το ασυμπλήρωτο τιμολόγιο και προϋπολογισμό με τις προσφερόμενες από αυτούς τιμές χωρίς όμως καμία δέσμευση ομαλότητας. Συμπληρώνουν επίσης τα γινόμενα των ποσοτήτων επί τις τιμές, τα επιμέρους και το γενικό άθροισμα, το ποσό για γενικά έξοδα και όφελος εργολάβου (Γ.Ε. και Ο.Ε.) βάσει του αναγραφόμενου ποσοστού, αν προβλέπεται χωριστά και το συνολικό άθροισμα του προϋπολογισμού προσφοράς. ...Η έκπτωση αποτελεί το λόγο του προϋπολογισμού προσφοράς με τον προϋπολογισμό (εκτιμώμενη αξία σύμβασης) της υπηρεσίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για απρόβλεπτα (τεκμαρτή έκπτωση) ...Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή ή βάσει υποδείγματος που περιλαμβάνεται ως Παράρτημα στα έγγραφα της σύμβασης.».

46. Επειδή στο **Άρθρο 11 Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου** της διακήρυξης προβλέπεται ότι «...11.1. Προϋπολογισμός Δημοπράτησης του έργου (εκτιμώμενη αξία της σύμβασης) Ο προϋπολογισμός δημοπράτησης του έργου

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ανέρχεται σε 40 5.000.000,00€ (με Φ.Π.Α.)/4.032.258,06€ (χωρίς Φ.Π.Α.)

Ευρώ και αναλύεται σε :

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ	ΔΑΠΑΝΗ σε €
Δαπάνη Εργασιών	2.971.119,00
Γενικά έξοδα και Όφελος εργολάβου (Γ.Ε.ΚΟ.Ε.)	534.801,42
Απρόβλεπτα (ποσοστού 15% επί της δαπάνης εργασιών και του κονδυλίου Γ.Ε.+Ο.Ε.), που αναλώνονται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 156 παρ. 3. (α) του ν. 4412/2016	525.888,06
Στο ανωτέρω ποσό προβλέπεται αναθεώρηση στις τιμές, σύμφωνα με το άρθρο 153 του ν. 4412/2016	449,58
[ΚΕΝΟ] 42	[ΚΕΝΟ]

..... **11.2. Τόπος εκτέλεσης του έργου** Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας. **11.3 Περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου** Στα πλαίσια του υπόψη υποέργου θα εκτελεστούν εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων στον Ποταμό Αλφειό Π.Ε. Ηλείας. Οι εργασίες θα περιλαμβάνουν τα κάτωθι: 1) Συντήρηση και αποκατάσταση υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων, 2) Άρση προσχώσεων κάτω από υφιστάμενα τεχνικά και γέφυρες, 3) Απομάκρυνση απορριμμάτων, μπαζών ή βλάστησης κατά μήκος της πεδινής κοίτης. Οι ως άνω εργασίες θα εκτελεστούν κατά προτεραιότητα, μέχρις εξάντλησης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, καθ' υπόδειξη της Δ/νουσας Υπηρεσίας.... » Περαιτέρω, στο **Άρθρο 12 Προθεσμία εκτέλεσης του έργου** ορίζεται « Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου, ορίζεται σε **δώδεκα (12) ΜΗΝΕΣ** από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης.» Ακολούθως στο **Άρθρο 24 Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς** προβλέπεται «...**24.3.** Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Οικονομική Προσφορά» περιέχει το ψηφιακά υπογεγραμμένο αρχείο pdf, το οποίο παράγεται από το υποσύστημα, αφού συμπληρωθούν καταλλήλως οι σχετικές φόρμες.....» Εν συνεχεία στην **Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων ΕΣΥ** της διακήρυξης προβλέπεται ότι «..**ΑΡΘΡΟ 3ο: Υλικά εργασιών α.-** Για την εκτέλεση εργασιών αντιπλημμυρικών έργων θα χρησιμοποιηθούν με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του αναδόχου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις αντίστοιχες Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (ΕΤΕΠ) (ΦΕΚ 2221 Β΄/30-

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

07-2012) τα κατάλληλα ασβεστολιθικά πετρώματα των βραχωδών εμφανίσεων και των λατομείων της περιοχής ή άλλου καταλλήλου λατομείου ...β.- Ο ανάδοχος επομένως θα μεριμνήσει να βρει, είτε με μίσθωση είτε με αγορά, τις κατάλληλες πηγές λήψης υλικών ή ακόμη για να προμηθευτεί υλικά από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις λατομείων – αμμορυχείων που λειτουργούν ήδη στις υπόψη περιοχές. ...Πρέπει επομένως αυτός, στις τιμές που θα προσφέρει για την κατασκευή του έργου να συμπεριλάβει όλες τις από οποιονδήποτε λόγο απαιτούμενες πρόσθετες δαπάνες για την προμήθεια των αναγκών αργών υλικών από ιδιωτικά ή κοινοτικά λατομεία ή ακόμη και τις τυχόν επιβαρύνσεις που θα απαιτηθούν εξαιτίας σύγχρονης εκμετάλλευσης ορισμένων πηγών αφού ληφθούν υπόψη όλες οι δεσμεύσεις και περιορισμοί που επιβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος....**ΑΡΘΡΟ 16ο: Μελέτη των συνθηκών του έργου** α. Με την υποβολή της προσφοράς του ο ανάδοχος αποδέχεται, ότι είναι απόλυτα ενήμερος της φύσης και τοποθεσίας του έργου, των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου, κυρίως όσο αφορά τις κάθε είδους πηγές λήψης υλικών, θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, διάθεση διαχείριση και αποθήκευση υλικών, ύπαρξη εργατοτεχνικού εν γένει προσωπικού, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος οδών, του τυχόν υπάρχοντος δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης της περιοχής, τους φόρτους της υπάρχουσας κυκλοφορίας, το ευμετάβλητο των καιρικών συνθηκών, τη διαμόρφωση και κατάσταση εδάφους, το είδος, ποιότητα και ποσότητα των υλών που μπορούν να συναντηθούν πάνω και κάτω από το έδαφος κ.λ.π. β. Επίσης με την υποβολή της προσφοράς του ο ανάδοχος αποδέχεται ότι είναι απόλυτα ενήμερος για το είδος και τις καταστάσεις πριν από την έναρξη και κατά την πρόοδο εκτέλεσης των εργασιών και οποιαδήποτε άλλα ζητήματα, τα οποία κατά οποιονδήποτε τρόπο, μπορούν να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος αυτών, σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης....**ΑΡΘΡΟ 20ο: Διεύθυνση Έργων – Εκλογή προσωπικού – Μηχανικά μέσα**Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει, εκτός από τα αναγκαία κάθε είδους μηχανήματα, εγκαταστάσεις, μεταφορικά μέσα, όργανα και εργαλεία, όπως ορίζεται στο άρθρο 138 του Ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα και το απαιτούμενο ειδικευμένο προσωπικό για την εμπρόθεσμη και έντεχνη

κατασκευή του έργου ...» Ακολούθως στην **ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ** της διακήρυξης προβλέπεται ότι «..**1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ**
Η παρούσα Τεχνική Έκθεση αναφέρεται στις εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων που πρόκειται να εκτελεσθούν στον Ποταμό Αλφειό της Π.Ε. Ηλείας. ...Ειδικότερα, οι εργασίες θα περιλαμβάνουν τα κάτωθι:... Απομάκρυνση απορριμμάτων, μπαζών ή βλάστησης καθ' όλο το μήκος της πεδινής κοίτης, ανάντη της Χ.Θ. 10+564 (τέλος οριοθέτησης) έως τη Γέφυρα Ασπρα Σπίτια, κατόπιν συνεννόησης με τους όμορους Δήμους Αρχαίας Ολυμπίας και ΑνδρίτσαιναςΚρεστένων και την Π.Ε. Ηλείας..... **2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΘΕΣΗ 1** : Στη θέση 1 (Φράγμα Αλφειού), πρόκειται να γίνουν εργασίες απομάκρυνσης απορριμμάτων, μπαζών και βλάστησης....» Περαιτέρω, στο **ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ** της διακήρυξης ορίζεται ότι « **ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ** Αντικείμενο του παρόντος τιμολογίου είναι ο καθορισμός τιμών μονάδος των εργασιών, που είναι απαραίτητες για την έντεχνη ολοκλήρωση του Έργου, όπως προδιαγράφεται στα λοιπά Τεύχη Δημοπράτησης που ορίζονται στη Διακήρυξη. 1. Οι τιμές μονάδας του παρόντος Τιμολογίου αναφέρονται σε μονάδες πλήρως περαιωμένων εργασιών, όπως περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω, οι οποίες θα εκτελεστούν στην περιοχή του Έργου. Οι τιμές μονάδος περιλαμβάνουν όλες τις δαπάνες που αναφέρονται στην περιγραφή των εργασιών, καθώς και όσες απαιτούνται για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα και με τα λοιπά Τεύχη Δημοπράτησης.Σύμφωνα με τα παραπάνω, με τις τιμές μονάδος του παρόντος Τιμολογίου προκύπτει το προϋπολογιζόμενο άμεσο κόστος του Έργου, δηλαδή το συνολικό κόστος των επί μέρους εργασιών ή λειτουργιών, οι οποίες συνθέτουν το φυσικό αντικείμενο του Έργου. Στις τιμές μονάδος αυτές, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, περιλαμβάνονται τα κάτωθι :... **1.2** Οι δαπάνες προμηθείας των πάσης φύσεως, ενσωματωμένων και μη, κυρίων και βοηθητικών υλικών, μεταφοράς τους στις θέσεις εκτέλεσης των εργασιών, αποθήκευσης, φύλαξης, επεξεργασίας τους (αν απαιτείται) και προσέγγισής τους, με τις απαιτούμενες φορτοεκφορτώσεις, τις ασφαλίσσεις των μεταφορών, τις σταλίες των μεταφορικών μέσων και τις απαιτούμενες πλάγιες μεταφορές, εκτός των ειδικών περιπτώσεων, που η μεταφορά πληρώνεται ιδιαίτερος με αντίστοιχα

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

άρθρα του Τιμολογίου. Ομοίως οι δαπάνες για την φορτοεκφόρτωση και μεταφορά (με την σταλία μεταφορικών μέσων) των πλεοναζόντων ή/και ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών, σε κατάλληλους χώρους απόρριψης, λαμβανομένων υπόψη των ισχυόντων Περιβαλλοντικών Όρων, σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ. και τους λοιπούς όρους δημοπράτησης. Το κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους, των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), όπως αυτά καθορίζονται στην ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) και εξειδικεύονται με την Εγκύκλιο αρ. πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, δεν περιλαμβάνεται στις αντίστοιχες τιμές του τιμολογίου. Ως «κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους» νοείται το κόστος χρήσης του συγκεκριμένου χώρου από την παράδοση των υλικών αυτών και την επέκεινα διαχείρισή τους.

1.3 Οι δαπάνες μισθών, ημερομισθίων, υπερωριών, υπερεργασιών, ασφαλιστικών εισφορών (στο Ι.Κ.Α., σε ασφαλιστικές εταιρείες, ή σε άλλους ημεδαπούς ή/και αλλοδαπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς κ.λπ.), δώρων εορτών, επιδομάτων που καθορίζονται από τις ισχύουσες εκάστοτε Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (αδείας, οικογενειακού, θέσεως, ανθυγιεινής εργασίας, εξαιρεσίμων αργιών κλπ), νυκτερινής απασχόλησης (πλην των έργων που η εκτέλεσή τους προβλέπεται κατά τις νυκτερινές ώρες και τιμολογούνται ιδιαίτερω) κ.λπ., του πάσης φύσεως προσωπικού (εργατοτεχνικού όλων των ειδικοτήτων οδηγών και χειριστών οχημάτων και μηχανημάτων, τεχνιτών συνεργείων, επιστημονικού προσωπικού και των επιστατών με εξειδικευμένο αντικείμενο, ημεδαπού ή αλλοδαπού που απασχολείται για την κατασκευή του έργου, επί τόπου ή οπουδήποτε αλλού....

1.6 Τα πάσης φύσεως ασφάλιστρα για το προσωπικό του Έργου, τις μεταφορές, τα μεταφορικά μέσα, τα μηχανήματα έργων και τις εγκαταστάσεις,...

1.9 οι αποδοχές οδηγών, χειριστών, βοηθών και τεχνιτών, τα καύσιμα, τα λιπαντικά και λοιπά αναλώσιμα, τα ανταλλακτικά, οι επισκευές, οι μετακινήσεις στον χώρο του έργου, οι ημεραργίες για οποιαδήποτε αιτία, οι πάσης φύσεως σταλίες και καθυστερήσεις (που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του Κυρίου του Έργου),

2. Γενικά Έξοδα (Γ.Ε.) κα Όφελος του Αναδόχου (Ο.Ε.) Οι τιμές μονάδας του παρόντος Τιμολογίου προσαυξάνονται κατά το ποσοστό Γενικών Εξόδων (Γ.Ε.) και Οφέλους του

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

Αναδόχου (Ο.Ε.), στο οποίο περιλαμβάνονται οι πάσης φύσεως δαπάνες οι οποίες δεν μπορούν να κατανεμηθούν σε συγκεκριμένες εργασίες αλλά αφορούν συνολικά το κόστος του έργου όπως, ..., τόκοι κεφαλαίων κίνησης, προμήθειες εγγυητικών επιστολών, ...καθώς και το προσδοκώμενο κέρδος από την εκτέλεση των εργασιών. Το ως άνω ποσοστό Γ.Ε. & Ο.Ε., ανέρχεται σε δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) του προϋπολογισμού των εργασιών, όπως αυτός προκύπτει βάσει των τιμών του Τιμολογίου Προσφοράς του αναδόχου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και διακρίνεται σε : (β) **Χρονικώς συντηρημένα έξοδα**, δηλαδή εξαρτώμενα από τη χρονική διάρκεια της σύμβασης, τα οποία περιλαμβάνουν τις δαπάνες:... 9. Τόκοι κεφαλαίων κίνησης και γενικότερα χρηματοοικονομικό κόστος... **ΟΜΑΔΑ Α : ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΙΣ - ΕΚΣΚΑΦΕΣ - ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ - ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ - ΕΠΙΧΩΣΕΙΣ** **Άρθρο 4.02 Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμμάτων από φερτά υλικά ή απορρίμματα** Καθαρισμοί κοίτης ποταμών ή ρεμμάτων από φερτά υλικά, απορρίμματα κλπ χαλαρά υλικά με χρήση χωματουργικών μηχανημάτων (εκσκαφέων, φορτωτών, προωθητών), κινουμένων στις όχθες ή/και την κοίτη, εν ξηρώ ή παρουσία υδάτων, σύμφωνα με την μελέτη και την ΕΤΕΠ 08-0102-00 "Καθαρισμός και εκβάθυνση κοίτης ποταμών, ρεμμάτων και αποχετευτικών τάφρων". **Άρθρο 4.02.01 Με την παράπλευρη απόθεση των προϊόντων εκσκαφών** Επιμέτρηση σε στρέμματα επιφανείας κοίτης και πρηνών που καθαρίστηκαν σύμφωνα με τις προβλέψεις της μελέτης, με εμβαδομέτρηση της κατά τα ανωτέρω αποδεκτής περιοχής ολοκληρωμένης επέμβασης επί του τοπογραφικού υποβάθρου της μελέτης, με βάση στοιχεία τοπογραφικής αποτύπωσης της περιμέτρου της ζώνης καθαρισμού. Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή όταν ο στόχος της επέμβασης είναι ποιοτικός, δηλαδή να αποκατασταθεί η υδραυλική διατομή του ρέματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην τεχνική περιγραφή της μελέτης, οπότε δεν απαιτείται επιμέτρηση των ποσοτήτων των εργασιών, παρά μόνον αξιολόγηση του τελικού αποτελέσματος.

Τιμή ανά στρέμμα επιφανείας κοίτης (στρ.).

ΕΥΡΩ (€)

Ολογράφως

Αριθμητικά

700,00

Επτακόσια ευρώ

.... **Άρθρο 4.02.02 Με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και**

την μεταφορά στον χώρο απόθεσης ή απόρριψης σε οποιαδήποτε απόσταση Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή σε εργασίες καθαρισμού μεγαλύτερης κλίμακας καθώς και όταν δεν υπάρχει δυνατότητα πλευρικής απόθεσης των προϊόντων, οπότε είναι απαραίτητη η φόρτωση και μεταφορά τους στους προβλεπόμενους ή επιτρεπόμενους χώρους απόθεσης. Όταν είναι εφικτή η λήψη διατομών πριν και μετά την επέμβαση καθαρισμού, η επιμέτρηση θα γίνεται με την σύνταξη αναλυτικών πινάκων χωματισμών. Αλλιώς η επιμέτρηση θα γίνεται επί αυτοκινήτου (χωρητικότητα εκάστου αυτοκινήτου και τήρηση στοιχείων πραγματοποιούμενων δρομολογίων). Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η συνεχής επίβλεψη εκ μέρους της Υπηρεσίας των πραγματοποιούμενων μεταφορών και η τήρηση των σχετικών στοιχείων.

Τιμή ανά κυβικό μέτρο (m³).

ΕΥΡΩ (€)	Ολογράφως	Αριθμητικά
	4,90	Τέσσερα ευρώ και ενενήντα λεπτά...»

47. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ. ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

48. Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκ. 25 και Ψ-599/10, SAG ELV Slovenko κλπ, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκ. 27).

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

49. Επειδή, ο προσδιορισμός των ακραίων ορίων της διακριτικής ευχέρειας καθορίζεται: α) από το λογικό, κατά την κοινή πείρα και αντίληψη, περιεχόμενο της αόριστης αξιολογικής έννοιας σε συνδυασμό με την ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης περίπτωσης σε συνδυασμό προς τον επιδιωκόμενο από τον κανόνα αυτό σκοπό δημοσίου συμφέροντος, β) από την ισότητα κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας, δηλαδή, την ίση κρίση ομοειδών νομικών και πραγματικών καταστάσεων, γ) από την αρχή της χρηστής διοίκησης και δ) από την αρχή της αναλογικότητας ή της αναλογίας, σύμφωνα με την οποία το επαχθές μέτρο που επιβάλλεται στον διοικούμενο με τη διοικητική πράξη πρέπει να είναι αναγκαίο, πρόσφορο και ανάλογο προς το εξυπηρετούμενο δημόσιο συμφέρον ή ιδιωτικό προστατευόμενο συμφέρον στο πλαίσιο του σκοπού που επιδιώκει ο νόμος (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., 2010, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 514).

50. Επειδή, η έννοια «ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά» δεν ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής (απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriconsulting Europe κατά Επιτροπής, Τ 570/13, EU:T:2016:40, σκέψη 55 και απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τ 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.83). Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανίζονται ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 866/2008 και ΔΕφΑΘΘ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία της οικείας έννοιας υπό το προϊσχύον καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων). Επομένως, αποδεικνύεται ειδικώς και ορισμένως με την προσκόμιση στοιχείων, μεταξύ άλλων και προσφορών με έκπτωση, σε

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

παρόμοιους διεξαχθέντες διαγωνισμούς (89/2008 Πράξη Ελεγκτικού Συνεδρίου).

51. Επειδή το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές, [βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις 0285/99 και 0286/99, Lombardini και Mantovani (2001) Συλλογή I-9233 σκ.55)]

52. Επειδή ειδικότερα το ΔΕΕ έκρινε ότι ο έλεγχος των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών *«προϋποθέτει κατ' ανάγκην την εφαρμογή μιας διαδικασίας ελέγχου των προσφορών, κατόπιν ακρόασης των ενδιαφερομένων, ...επιβάλλοντας στην αρχή αυτή την υποχρέωση, ... πριν από την απόφαση για την ανάθεση του έργου, να ζητήσει κατ' αρχάς εγγράφως διευκρινίσεις για τα στοιχεία της προσφοράς για την οποία υπάρχει η υπόνοια ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή τα οποία της δημιούργησαν συγκεκριμένες επιφυλάξεις και να εκτιμήσει ακολούθως την προσφορά αυτή υπό το πρίσμα των δικαιολογήσεων που παρέσχε ο συγκεκριμένος υποψήφιος σε απάντηση στο αίτημα αυτό (T-495/04 Belfass, σκ. 98 και συνεκδικασθείσες αποφάσεις C-285/99 και C-286/99 Lombardini και Mantovani σκ.51). «Συνεπώς, η ύπαρξη πραγματικού κατ' αντιπαράθεση διαλόγου, διεξαγόμενου σε εύθετο χρόνο κατά τη διαδικασία εξετάσεως των προσφορών, μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του υποψηφίου, προκειμένου να δοθεί στον τελευταίο η δυνατότητα να αποδείξει ότι η προσφορά του είναι σοβαρή, συνιστά απαίτηση των οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων ως προς τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, που αποσκοπεί στο να αποτραπούν αυθαίρετες εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής και να διασφαλιστεί ο υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων» (βλ. συναφώς, προπαρατεθείσες συνεκδικασθείσες αποφάσεις C-285/99 και C-286/99 σκέψη 57 αλλά και C599/10 σκ.29). Περαιτέρω, στην αναθέτουσα αρχή εναπόκειται να διατυπώσει με σαφήνεια την αίτηση που απευθύνει στους*

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ενδιαφερόμενους υποψηφίους προκειμένου να τους παράσχει τη δυνατότητα να αποδείξουν κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα των προσφορών τους (C-599/10 σκ.31). Σε κάθε περίπτωση η αναθέτουσα αρχή, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει, οφείλει να μεταχειρίζεται όλους τους υποψηφίους με όρους ισότητας και ειλικρίνειας, ώστε να μην δημιουργείται η υπόνοια ότι η αίτηση παροχής διευκρινίσεων, την οποία η εν λόγω αρχή απευθύνει κατά το πέρας της διαδικασίας επιλογής των προσφορών, δύναται, υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων της, να έχει αδικαιολόγητα ευνοϊκές ή δυσμενείς συνέπειες για τον ή τους υποψηφίους τους οποίους αφορά η αίτηση αυτή (βλ., συναφώς, απόφαση C-599/10 σκ.35-43).

53. Επειδή η αναθέτουσα αρχή οφείλει κατά κανόνα να μην απορρίπτει άνευ ετέρου μία προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή αλλά να δίδει στον προσφέροντα τη δυνατότητα να αποδείξει ότι η προσφορά του πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, κατόπιν έγγραφων εκ μέρους του εξηγήσεων και διενέργειας πραγματικού και κατ' αντιπαράθεση διαλόγου, διεξαγόμενου σε εύθετο χρόνο κατά τη διαδικασία εξετάσεως των προσφορών. Τούτο, όμως, ουδόλως σημαίνει ότι ο προσφέρων έχει κάποιο ρόλο οιονεί συναπόφασης ή συνδιαπραγματεύεται στην παραπάνω αξιολογική διαδικασία, ούτε ότι είναι ελεύθερος να μην προσκομίζει τίποτα ή να προσκομίζει όλως ελλιπή ή αόριστα ή και αντιφατικά στοιχεία και δη σε σχέση με τα κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με το δικαιολογήσιμο της προσφοράς του. Και αυτό, διότι, άλλως και η διαδικασία θα καθυστερούσε υπέρμετρα και ο προσφέρων θα αποκτούσε ενδεχομένως άνιση και πλεονεκτική θέση έναντι των λοιπών προσφερόντων. (βλ. σχετικά ΑΕΠΠ 235/2018 σκ.5, 854/2018).

54. Επειδή, εν προκειμένω, η δικαιολόγηση αυτής της δυνατότητας εκτίμησης των αναθετουσών αρχών δεν συνεπάγεται την απεριόριστη άσκηση διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση αλλά και την ενδεχόμενη απόρριψη των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και οι αποφάσεις τους θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις γενικές αρχές των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και της ΣΛΕΕ και να τηρούν τις γενικές αρχές δικαίου και ιδίως την αρχή της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης. Ειδικότερα, στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (ομοίως άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να καθοδηγούνται και από την αρχή απαγόρευσης των διακρίσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξάλλου, ακόμη και ελλείψει χαρακτηριστικών που δημιουργούν διακρίσεις, η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλει πρόσθετους περιορισμούς στην ικανότητα της αναθέτουσας αρχής να δέχεται ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, εμποδίζοντάς την να το πράξει εάν η αποδοχή της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δημιουργεί ή ενισχύει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά (Βλ. Dr Albert Sanchez Graells -Rejection of abnormally low and non-compliant tenders in EU public procurement: A comparative view on selected jurisdictions).

55. Επειδή από τις οικείες διατάξεις, συνάγεται ότι η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς διακινδυνεύει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης να καλύψει τη ζημία που υφίσταται, εξαιτίας του αδικαιολόγητα χαμηλού τιμήματος, σε βάρος της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. σχετικά S. Arrowsmith, *The Law of Public and Utilities Procurement*, (2005,) σελ. 532-534; P Trepte, *Regulating Procurement. Understanding the Ends and Means of Public Procurement Regulation*, (Oxford, Oxford University Press, 2004,) σελ.165-166 and 197; και P Trepte, *Public Procurement in the EU: A Practitioner's Guide*, 2η έκδοση, (Oxford, Oxford University Press, 2007, σελ.474, και AR Engel, *Managing Risky Bids*, *Handbook of Procurement* (Cambridge, Cambridge University Press, 2006, σελ.322, 326).

56. Επειδή, ειδικότερα, από τις κείμενες διατάξεις και κατά το προϋσχόν καθεστώς που δεν έχει διαφοροποιηθεί εν προκειμένω, προκύπτει ότι, σε

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή, κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων, καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οικονομική προσφορά παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με το αντικείμενο της υπό ανάθεση συμβάσεως, εμφανίζει, δηλαδή, ουσιώδη απόκλιση είτε από το μέσο όρο των υποβληθεισών παραδεκτών οικονομικών προσφορών είτε από τον προϋπολογισμό της σύμβασεως κατά τα οριζόμενα στο οικείο άρθρο της προκηρύξεως, πριν απορρίψει την προσφορά αυτή, καλεί τον διαγωνιζόμενο να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τα στοιχεία που συγκροτούν την προσφορά του και αναφέρονται στην αιτιολόγηση του ύψους του προσφερόμενου τιμήματος, μεταξύ δε άλλων αφορούν τους διατιθέμενους “ανθρώπινους πόρους”. Η προαναφερθείσα διαδικασία αποσκοπεί στην εγκαθίδρυση και διεξαγωγή ενός πραγματικού διαλόγου μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του υποψηφίου αναδόχου, προκειμένου η αρχή να αξιολογήσει τις οικονομικές προσφορές από την άποψη της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» και να διαπιστώσει, εκφέροντας ασφαλή κρίση, με βάση τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας, αν το προσφερόμενο τίμημα επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου της σύμβασεως, όπως αυτό οριοθετείται από τις ειδικότερες προβλέψεις της διακηρύξεως (συμπεριλαμβανομένων των «τεχνικών προδιαγραφών» και λοιπών βασικών δεδομένων αυτής), καταλείποντας στον ανάδοχο και κάποιο περιθώριο κέρδους (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 290/2017, 83/2017, πρβλ. ΕΑ 83/2017, 197/2015 κ.ά.).

57. Επειδή, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικράτειας, οι πράξεις διακριτικής ευχέρειας υπάγονται στην κατηγορία των φύσει αιτιολογητέων πράξεων, δηλαδή εκείνων των οποίων ο έλεγχος είναι αδύνατος ή ατελής χωρίς την αναφορά των λόγων που τις στήριξαν (βλ. συναφώς Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, ό.π., αρ. περ. 642' Β. Καψάλη, «Η αιτιολογία ως ουσιώδης τύπος των ατομικών διοικητικών πράξεων: μια υποβαθμισμένη διαδικαστική εγγύηση», ΕφημΔΔ 4/2010, σελ. 568 (σελ. 571 επ.), ομοίως Μ. Στασινόπουλο, Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων, Αθήνα, 1982, σ. 341, ο οποίος εύστοχα αναφέρει ότι «ο επί της αιτιολογίας έλεγχος συνιστά γνήσιο έλεγχο της διακριτικής εξουσίας» και διευκρινίζει πως «η διεΐσδυση του ελέγχου εντός της ουσιαστικής ορθότητας

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

της αιτιολογίας και, επομένως, του πορίσματος που προέκυψε από την άσκηση της διακριτικής εξουσίας, δεν σημαίνει έλεγχο της σκοπιμότητας αυτού, αλλά αναζήτηση της ενδεχόμενης ασυμφωνίας αυτού προς τα άκρα όρια της διακριτικής εξουσίας» σελ. 381 ο.π.).

58. Επειδή, η αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης (βλ. σχετικά <https://www.prevedourou.gr>). Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής, όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣτΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣτΕ 941/1989, Ολ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν ανατιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 516-518). Πράξη, δε, που δεν έχει εξετάσει ουσιώδη ισχυρισμό που υποβλήθηκε είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη (ΣΤΕ 2418/1976, 1061/1981). Σε κάθε περίπτωση, με την αιτιολογία η Διοίκηση αποδεικνύει ότι είναι αμερόληπτη και χρηστή και ότι τηρεί την αρχή της νομιμότητας, ενώ παράλληλα παρέχεται στους μεν ενδιαφερομένους η δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, στον δε δικαστή να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο, συμβάλλοντας στη διασφάλιση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά ΕΤΕπ, Τ 461/08, ΕΥ:Τ:2011:494, σκέψη 122, και αποφάσεις της 25ης Φεβρουαρίου 2003, Strabag Benelux κατά Συμβουλίου, Τ 183/00, ΕΥ:Τ:2003:36, σκέψη 55/ της 24ης Απριλίου 2013, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, Τ 32/08, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2013:213, σκέψη 37, και της 28ης Ιουνίου 2016, AF Steelcase κατά ΕUIPO, Τ 652/14, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2016:370, σκέψη 43).

59. Επειδή, κατά την πάγια νομολογία επί του προϊσχύοντος νομικού πλαισίου, σε περίπτωση που διαγωνιζόμενος προβάλλει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζομένου, γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει με πλήρη, ειδική και σαφή αιτιολογία επί αυτών, αφού ζητήσει διευκρινίσεις από τον διαγωνιζόμενο που φέρεται να έχει υποβάλει την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 132/2016, πρβλ. ΕΑ 197/2015, 295/2011, 1260, 629/2010, 127/2009, 792/2008).

60. Επειδή είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος και περαιτέρω ως αβάσιμος, ως επί εσφαλμένης προϋπόθεσης στηριζόμενος, και ως αόριστος ο λόγος το κεφαλαίου **ΠΕΡΙ ΕΣΦΑΛΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ** της παρέμβασης (σκέψη 34), με τον οποίο η παρεμβαίνουσα ζητά την απόρριψη της προσφυγής. Εν πρώτοις αβασίμως η παρεμβαίνουσα

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ισχυρίζεται ότι η αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς δεν συνιστά διαδικασία υποβολής οικονομικής και τεχνικής μελέτης του έργου. Αρκεί να προσκομίζονται ορισμένα στοιχεία, ενόψει των οποίων να δύναται, ευλόγως, να υποτεθεί, ότι το έργο είναι βιώσιμο, είτε αντικειμενικά, είτε λόγω ιδιαίτερων συνθηκών που συντρέχουν υπέρ του προσφέροντα. ... δεν έχει σημασία να αναζητηθεί η παράλειψη της τάδε ή της δείνα δαπάνης που θα μπορούσε, θεωρητικά, να επιβαρύνει το κόστος, όχι όμως και να εκμηδενίσει το αναμενόμενο όφελος, ο έλεγχος της αιτιολόγησης δεν γίνεται μόνο σε συνάρτηση με το δημοπρατούμενο έργο... , οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες που επικαλείται και αποδεικνύει ο προσφέρων, αποτελούν αναγκαία και ικανή συνθήκη αποδοχής της αιτιολόγησής του, ακόμα και αν δεν παρατίθεται σε αυτήν το οιοδήποτε οικονομικό στοιχείο. Ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης στηριζόμενος επειδή η προσφεύγουσα δεν υπολαμβάνει ουδέ αναφέρει ουδέ προκύπτει από την εκτίμηση του περιεχομένου της προσφυγής να υποστηρίζει ότι οφείλετο να προσκομιστεί οικονομική και τεχνική μελέτη προκειμένου να αιτιολογηθεί η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας. Περαιτέρω ο εξεταζόμενος λόγος της παρέμβασης εν συνόλω είναι απαράδεκτος επειδή αμφισβητεί ανεπικαίρως παρελθούσα απόφαση της αναθέτουσας αρχής, και μάλιστα την με αριθ. 1340/2019 απόφαση η οποία κοινοποιήθηκε στην παρεμβαίνουσα την 12-6-2019, και δυνάμει της οποίας κλήθηκε η παρεμβαίνουσα όπως παρέχει διευκρινήσεις για τα αριθμητικά λάθη της αιτιολόγησης της προσφοράς της που διαπιστώθηκαν στο υπόμνημα που κατέθεσε ο εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων στην Οικονομική Επιτροπή (σκέψη 11). Με τον τρόπο αυτό κλήθηκε η παρεμβαίνουσα όπως παρέχει εξηγήσεις επί όλων των συγκεκριμένων τεσσάρων σημείων του υπομνήματος που κατέθεσε ο εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων στην Οικονομική Επιτροπή, το οποίο περιέχει καταλεπτώς συγκεκριμένους υπολογισμούς, αριθμητικούς συσχετισμούς των οικονομικών στοιχείων της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, την εξαγωγή ποσοτικοποιημένων συμπερασμάτων περί της συνοχής και εν τέλει περί της αξιοπιστίας των οικονομικών μεγεθών της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς καθώς και την επισήμανση συγκεκριμένων ελλείψεων της αιτιολόγησης περί τον

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

συνυπολογισμό του χρηματοοικονομικού κόστους δανεισμού, και περί το κόστος απομάκρυνσης απορριμμάτων από το *φράγμα του Αλφειού καθώς και καθ'όλο το μήκος της πεδινής κοίτης* (βλ. παράθεση του δισέλιδου Υπομνήματος αυτούσιου στην σκέψη 11). Συνεπώς η παρεμβαίνουσα δεν υποχρεώθηκε όπως *προσκομίσει ορισμένα στοιχεία, ενόψει των οποίων να δύναται, ευλόγως, να υποτεθεί, ότι το έργο είναι βιώσιμο, είτε αντικειμενικά, είτε λόγω ιδιαιτέρων συνθηκών που συντρέχουν υπέρ του προσφέροντα* ως εσφαλμένα υποστηρίζει, ούτε υποχρεώθηκε όπως παραθέσει *οικονομική και τεχνική μελέτη του έργου* ούτε να παραθέσει τις *ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες* περί την εκτέλεση του έργου ως εσφαλμένα υποστηρίζει. Αλλά κλήθηκε όπως προσκομίσει συγκεκριμένες εξηγήσεις επί του συγκεκριμένου περιεχομένου του υπομνήματος του μέλους της Επιτροπής Διαγωνισμού και δη επί του ανέφικτου της εκτέλεσης του χωματουργικού έργου με 25 δρομολόγια ανά φορτηγό την ημέρα, επί του ημερήσιου κόστους του φορτηγού, επί των τόκων δανεισμού και επί του κόστους της αποκομιδής των απορριμάτων, πράγματα τα οποία συνιστούν ήδη και τους λόγους της υπό εξέταση προσφυγής. Η παρεμβαίνουσα όχι μόνον δεν αμφισβήτησε επικαίρως και πάντως μέχρι την 22-6-2019 την ως άνω απόφαση, δυνάμει της οποίας κλήθηκε όπως προσκομίσει εξηγήσεις επί των συγκεκριμένων αριθμητικών λαθών της αιτιολόγησης της προσφοράς της που αναφέρονται στο υπόμνημα του μέλους της Επιτροπής Διαγωνισμού, αλλά αντίθετα προσκόμισε εκτενές έγγραφο, καθυποβαλλόμενη πλήρως *de jure* και *de facto* στην παραπάνω απόφαση 1340/2019 της αναθέτουσας αρχής (βλ. παράθεση του 23σέλιδου εγγράφου αυτούσιου στην σκέψη 12). Όμως έχει κριθεί ότι λόγοι και αιτιάσεις της προσφυγής που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως και επομένως απαραδέκτως σε επόμενο στάδιο και ίδια η αιτούσα απαραδέκτως αμφισβητεί επ' ευκαιρία προσβολής μεταγενέστερης πράξης, που εντάσσονται σε διαφορετικό στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας τη νομιμότητα προγενέστερης απόφασης της αναθέτουσας αρχής που ελήφθη σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας, ενώ σε κάθε περίπτωση δεν είναι επιτρεπτή η προβολή αιτιάσεων σχετικών με παραβάσεις του νόμου ή της διακήρυξης, οι οποίες είχαν εμφιλοχωρήσει σε προηγούμενα στάδια του

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

διαγωνισμού. Και τούτο διότι τόσο η Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου (L 395), η οποία σκοπεί «στην άσκηση αποτελεσματικών και, ιδίως, όσο το δυνατόν ταχύτερων προσφυγών» (άρθρο 1 παρ. 1), κατά το στάδιο που προηγείται της συνάψεως των συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, όσο και ο ν. 3886/2010, ο οποίος εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία αυτή, και εν προκειμένω ο ν. 4412/2016 ο οποίος επίσης εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία αυτή (βλ. ρητά άρθ.1 παρ. 1 ν. 4412/2016), αποβλέπουν στην εξασφάλιση της παροχής προδικαστικής και δικαστικής προστασίας στο κατάλληλο εκάστοτε χρονικό σημείο, ώστε αφ' ενός μεν να διατάσσονται επικαίρως τα αναγκαία στην συγκεκριμένη περίπτωση μέτρα, αφ' ετέρου δε να μην παρακωλύεται, κατά τρόπο υπερβαίνοντα το αναγκαίο μέτρο, η εξέλιξη της διαδικασίας του διαγωνισμού και η σύναψη της σύμβασης, με την αδικαιολόγητη παράταση της εκκρεμότητας σχετικά με την νομιμότητα της διαδικασίας αυτής. Αυτός είναι, άλλωστε, ο λόγος, για τον οποίο, προβλέπονται εξαιρετικά σύντομες προθεσμίες, για κάθε φάση (διοικητική και δικαστική) της σχετικής διαδικασίας (βλ. ίδια ad hoc παγίως ΣΤΕ 245/2011 ΑΣΦ, βλ. σκέψεις 42 και 43 και ΕΑ του ΣΤΕ 339/2010, 1236/2008, 605/2008 κ.α., Διάταξη του ΔΕΕ (4^ο Τμ) της 14-2-2019, υπόθεση C-54/18 επί αίτησης προδικαστικής αποφάσεως του Tribunale amministrativo regionale per il Piemonte, και ad hoc ΔΕφΑθ 33/2013 (ΑΣΦ), ΣΤΕ ΕΑ 139/2010, ΔΕφΑθ 21/2013 (ΑΣΦ), ΣΤΕ 270/2014 (ΑΣΦ), ΔΕφΑθ 179/2012 σε Συμβ. (ΑΣΦ), ΔΕφΑθ 100/2015, ΔΕφΑθ 426/2015, και Φ. Αρναούτογλου Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του ν. 3886/2010, Νομική Βιβλιοθήκη 2^η έκδ., παρ. 81 και 77). Συνεπώς, αβασίμως μεν, και σε κάθε περίπτωση απαραδέκτως δε, ως ανεπικαίρως αμφισβητεί η παρεμβαίνουσα επ' ευκαιρία της προσβολής της μεταγενέστερης υπό εξέταση απόφασης με αριθ. 1596/2019 της αναθέτουσας αρχής, την υποχρέωσή της όπως προσκομίσει αξιολογηθεί και κριθεί επί των συγκεκριμένων αιτιολογήσεων και επεξηγήσεων της οικονομικής της προσφοράς τις οποίες άνευ αντιρρήσεων προσκόμισε ώστε να ανταποκριθεί -ως εκλήθη- τόσο στην αιτιολόγηση της προσφοράς της όσο επί συγκεκριμένων καταλεπτώς περιγραφόμενων σφαλμάτων της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς της, το οποίο αποφασίστηκε δυνάμει της με αριθ. 1340/2019 προγενέστερης απόφασης της αναθέτουσας αρχής που δεν έχει προσβληθεί. Για τον λόγο αυτό είναι απορριπτέος ο υπό εξέταση λόγος της παρέμβασης.

61. Επειδή ως προκύπτει από τα έγγραφα του διαγωνισμού όπως είναι αναρτημένα στον οικείο ηλεκτρονικό τόπο στο ΕΣΗΔΗΣ, η παρεμβαίνουσα αιτιολόγησε -μεταξύ άλλων- των οικονομική της προσφορά ως εξής (βλ. και σκέψη 9) «...Ως βασική εργασία της εν λόγω εργολαβίας...είναι η απομάκρυνση απορριμμάτων, μπαζών και βλάστησης από την λεκάνη του γράφματος του Αλφειού. Η εργασία αυτή λόγω της ιδιαιτερότητάς της μπορεί να εκτελεστεί μόνο μετά το τέλος της αρδευτικής περιόδου και πριν την έναρξη της επόμενης, δηλ. τους μήνες από Οκτώβριο έως και Φεβρουάριο. Ο εκτιμώμενος χρόνος εκτελέσεως της εργασίας είναι πέντε (5) μήνες δηλ. 105 ημέρες περίπου Άρα $200.000,00 \mu 3 / 105 \text{ ημέρες} = 1.905 \mu 3/\text{ημέρα}$ περίπου...**ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ** Ως άμεσο κόστος νοείται το συνολικό κόστος των επί μέρους εργασιών οι οποίες συνθέτουν το φυσικό αντικείμενο του έργου και περιλαμβάνουν τα κόστη των απαιτούμενων υλικών ..., εργατικών και μηχανολογικού εξοπλισμούΠρόκειται για κόστος πρωτογενούς κατασκευής το οποίο αθροιζόμενο για το σύνολο των εργασιών δίνει το συνολικό άμεσο κόστος του έργου....

ΥΛΙΚΑ-ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΣΦΟΡΑ
.....	Συνολική Δαπάνη	Δαπάνη
	Κόστους	Προσφοράς
.....		
Συνολικό άθροισμα	885.194,00	1.443.255,80
.....		

Παρακάτω αναλύεται το κόστος για τις εργασίες, η δαπάνη των οποίων καταλαμβάνει μεγάλο ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης του έργου :

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

«Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμμάτων από φερτά υλικά ή απορρίματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και τη μεταφορά στο χώρο απόθεσης-απόρριψης» Σύμφωνα με την μελέτη προβλέπονται 200.000,00 μ³ καθαρισμών με τιμή μονάδος 4,90/μ³ = 980.000 ευρώ. Ανάλυση minimum κόστους Η δαπάνη εκτέλεσης χωματουργικών εργασιών ... αναλύεται ως εξής : --- ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ -ΤΣΑΠΑ = 200 ευρώ / ημέρα που αναλύεται ως εξής : -- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ : 150 ευρώ/ημέρα (περίπου 20lt/ώρα) – ΕΞΟΔΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ : 50 ευρώ/ημέρα (φίλτρα, λάδια κλπ) Άρα εάν θεωρήσουμε ότι το ΜΕ έχει απόδοση 1.000 μ³/ημέρα, η δαπάνη για την εργασία της εκσκαφής και της φόρτωσης είναι : (200 ευρώ / ημέρα) / (1.000,00 μ³/ημέρα) = 0,20 ευρώ/μ³ --- ΦΟΡΤΗΓΟ = 140 ευρώ/ημέρα που αναλύεται ως εξής : -- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ : 100 ευρώ/ημέρα (περίπου 20lt/ώρα) -- ΕΞΟΔΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ : 50 ευρώ/ημέρα (φίλτρα, λάδια κλπ) Άρα εάν θεωρήσουμε ότι το ΦΟΡΤΗΓΟ έχει απόδοση 15μ³ / δρομ Χ 25 δρομ/ημέρα = 375,00 μ³ / ημέρα Συνεπώς η δαπάνη καθαρισμού της κοίτης και η απομάκρυνση των προϊόντων καθαρισμού ανέρχεται στο ποσό των : 200.000,00 μ³ Χ 0,57 Ε /μ³ = 114.000 Ε. Η τιμή προσφοράς που κατατέθηκε στον εν λόγω διαγωνισμό για την εκτέλεση της εν λόγω εργασίας είναι 2,35 Ε/μ³, με τελική δαπάνη 200.000,00 μ³ Χ 2,35 Ε/μ³ = 470.000,00Ε Άρα προκύπτει ένα εμπορικό κέρδος του οικονομικού φορέα ύψους 470.000,00 Ε – 114.000,00 = 356.000,00 Ε... ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ... διαθέτει ιδιόκτητο μηχανολογικό εξοπλισμό ο οποίος θα αξιοποιηθεί για την άρτια και έντεχνη εκτέλεση του έργου ως εξής ...

αα	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΜΕ	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
10	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΗΑΗ 2022	Καθαρισμός λεκάνης φράγματος
11	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΗΑΜ 7875	Καθαρισμός λεκάνης φράγματος
12	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΗΑΜ 7497	Καθαρισμός λεκάνης φράγματος

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

13	ΦΟΡΤΗΓΟ	HAN 4775	Καθαρισμός Λεκάνης φράγματος
14	ΦΟΡΤΗΓΟ	HAN 4892	Καθαρισμός Λεκάνης φράγματος

.....ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Συνολικό κατασκευαστικό κόστος	1.044.528,92
Εργατουποαλληλικό προσωπικό	78.958,71
Εργατοτεχνικό προσωπικό	12.651,00
Λειτουργία Μηχανολογικού εξοπλισμού	162.000,00
Ασφάλεια-Τέλη χρήσης Μηχανολογικού εξοπλισμού	2.615,20
..... Σύνολο κόστους	1.431.203,83 E
Δαπάνη κατά την προσφορά	1.703.041,84 E

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΕΡΔΟΣ 271.838,01 ή 15,96% » Συνεπώς είναι σαφές ότι η αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας έγινε με την παραδοχή ότι τα 5 παραπάνω φορτηγά θα εκτελέσουν 25 δρομολόγια την ημέρα επί πέντε μήνες ή 105 ημέρες εργασίας, προκειμένου να διεκπεραιωθεί το χωματουργικό τμήμα του έργου, με κόστος 114.000 ευρώ, με τιμή προσφοράς 470.000 ευρώ και με αναμενόμενο εργολαβικό όφελος από την εργασία αυτή 356.000 ευρώ, ενώ το αναμενόμενο εκτιμώμενο κέρδος από όλες τις εργασίες υπολογίστηκε στην αιτιολόγηση σε ποσό 271.838,01 ευρώ. Ωστόσο δυνάμει της υπ' αριθ. 1340/2019 απόφασης της αναθέτουσας αρχής (σκέψη 11) κλήθηκε η παρεμβαίνουσα όπως παρέχει εξηγήσεις επί των *αριθμητικών λαθών* της αιτιολόγησης της προσφοράς ως τούτα εκτέθηκαν στο σχετικό υπόμνημα του μέλους της Επιτροπής Διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων και ο αριθμός των δρομολογίων των φορτηγών ανά ημέρα, η σχετική κοστολόγηση και το σχετικό εκτιμώμενο κόστος. Παρά ταύτα, δεν προκύπτει (σκέψη 12) ότι η παρεμβαίνουσα προέβη σε διορθώσεις των αριθμητικών λαθών της αιτιολόγησης της προσφοράς της, ουδέ καν έχει αποδεχθεί ευθέως ανεπιφυλάκτως ρητώς και σαφώς, ότι ο υπολογισμός της διεξαγωγής 25 ημερήσιων δρομολογίων ανά φορτηγό είναι λανθασμένος (βλ. σκέψη 12, παρέμβαση σελ. 14 περί *δήθεν* λάθους, σελ. 25 περί *λογικής του παραλόγου*). Συγκεκριμένα η παρεμβαίνουσα δεν έχει αποδεχθεί ευθέως σαφώς και ρητώς ι) ούτε ότι τα 25 δρομολόγια ανά

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

φορτηγό την ημέρα που είχε υπολογίσει είναι λανθασμένος ως υπερβολικά έως ανέφικτα μεγάλος αριθμός δρομολογίων ανά φορτηγό ii) ούτε με ποιόν τρόπο έκαστο φορτηγό θα κινηθεί με *183,33 χιλιόμετρα/ώρα* ώστε να μπορέσει να εκτελέσει τα δηλωθέντα 25 δρομολόγια την ημέρα, ως είχε προσυναφθεί ως αριθμητικό λάθος στην αιτιολόγηση της προσφοράς (σκέψη 11, σελ. 13), iii) ούτε εν τέλει δήλωσε ουδέ κοστολόγησε ένα άλλο αριθμό δρομολογίων ανά ημέρα ανά φορτηγό. Συνεπώς, παρότι η αιτιολόγηση της προσφοράς από την παρεμβαίνουσα είχε αρχικά κριθεί ως λανθασμένη με την απόφαση 1340/2019 της αναθέτουσας αρχής (σκέψη 11), και παρότι η παρεμβαίνουσα κλήθηκε όπως παρέχει διευκρινήσεις -και- επί του παραπάνω κρίσιμου σφάλματος της αιτιολόγησής της -ως ένα από τα τέσσερα λανθασμένα κρίσιμα μεγέθη περί ών το υπόμνημα του μέλους της επιτροπής διαγωνισμού- όμως ουδεμία διευκρίνηση επί του παραπάνω κρίσιμου σημείου χορηγήθηκε από την παρεμβαίνουσα. Εν τούτοις εν συνεχεία αξιολογήθηκε με το Πρακτικό 1(δ) της αναθέτουσας αρχής και κρίθηκε εν τέλει με την προσβαλλόμενη απόφαση 1596/2019 (σκέψη 13) ως *επαρκής* η επεξήγηση της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς, *σε σχέση με τα αριθμητικά λάθη που διαπιστώθηκαν*, χωρίς όμως να έχει παρατεθεί και χωρίς να προκύπτει από το σύνολο του φακέλου της υπόθεσης, καμμία αιτιολογία εξήγηση ή εκτίμηση των περιστάσεων της συγκεκριμένης κρίσης της προσβαλλόμενης, και επί πλέον χωρίς να προκύπτει επεξήγηση ουδέ καν αποδοχή μέχρι και σήμερα της παρεμβαίνουσας επί αριθμητικών λαθών - μεταξύ των οποίων και το επίμαχο περί 25 δρομολογίων- στην αιτιολόγηση της προσφοράς της. Αντιθέτως προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή αντί να *εκτιμήσει την λυσιτέλεια των εξηγήσεων που δόθηκαν* (σκέψη 51) και εν προκειμένω δεν δόθηκαν, αντί να *εκτιμήσει ακολούθως την προσφορά αυτή υπό το πρίσμα των δικαιολογήσεων* -και εν προκειμένω των λανθασμένων δικαιολογήσεων και της απουσίας επεξηγήσεων επί των αριθμητικών λαθών που διαπιστώθηκαν- *που παρέσχε ο συγκεκριμένος υποψήφιος σε απάντηση στο αίτημα αυτό* (σκέψη 52) -και εν προκειμένω που δεν παρέσχε- , αντί να εκτιμήσει το γεγονός ότι ο προσφέρων κατά την αιτιολόγηση της προσφοράς του δεν δικαιούται να μην προσκομίζει τίποτα ή να προσκομίζει *όλως ελλιπή ή αόριστα ή και αντιφατικά στοιχεία και δη σε σχέση με τα κρίσιμα*

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ζητήματα που σχετίζονται με το δικαιολογήσιμο της προσφοράς του (σκέψη 53) -και εν προκειμένω με τα κρίσιμα ζητήματα που έθεσε η ίδια η αναθέτουσα αρχή στην μη αμφισβητούμενη απόφαση 1340/2019-, όμως κατά μη παραδεκτή απεριόριστη άσκηση της διακριτικής ευχέρειας (σκέψη 54) και χωρίς να εκφέρει ασφαλή κρίση με βάση τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας, αν το προσφερόμενο τίμημα επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου της συμβάσεως (σκέψη 56), ήτοι αναπιολόγητα, χωρίς ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων (σκέψη 58) εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση η οποία είναι ακυρωτέα για τον λόγο αυτό, λόγω έλλειψης αιτιολογίας ή λόγω πλημμελούς αιτιολογίας, όπως βάσιμα και παραδεκτά ισχυρίζεται η προσφεύγουσα με τον πέμπτο λόγο της προσφυγής (σκέψη 31). Συναφώς είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής (σκέψη 32) και της παρέμβασης (σκέψη 33) ότι το μόνο σημείο επί του οποίου διαπιστώθηκε αριθμητικό σφάλμα και ζητήθηκαν και χορηγήθηκαν επεξηγήσεις από την παρεμβαίνουσα ήταν η *ανάλυση κόστους κατά ΑΤΥΕ*. Τούτο δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και τα στοιχεία και έγγραφα της διαδικασίας ως βρίσκονται αναρτημένα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Τουναντίον προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή διαπίστωσε με την υπ' αριθ. 1340/2019 απόφασή της *αριθμητικά λάθη* στην αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, τα οποία δεν προσδιορίστηκαν μεν επακριβώς στην εν λόγω μη αμφισβητούμενη και μη δυνάμενη να αμφισβητηθεί απόφασή της. Όμως τα αριθμητικά λάθη που έχρηζαν επεξηγήσεων, προσδιορίστηκαν στο σχετικό αίτημα της αναθέτουσας αρχής περί παροχής εξηγήσεων από την παρεμβαίνουσα, όπου επακριβώς ζητήθηκαν επεξηγήσεις *για τα αριθμητικά λάθη που διαπιστώθηκαν στο υπόμνημα που κατέθεσε ο εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων στην Οικονομική Επιτροπή* (σκέψη 11), ήτοι παραπέμποντας άνευ διακρίσεων και άνευ περιορισμού ως προς την ανάγκη επεξηγήσεων σε όλα τα τέσσερα σημεία που επισημάνθηκαν στο *υπόμνημα* ως λανθασμένα. Τούτο προκύπτει από το σαφές και ρητό γράμμα ως άνω του σχετικού εγγράφου της αναθέτουσας αρχής και κατά συνεκτική ερμηνεία των αποφάσεων και πράξεων της αναθέτουσας αρχής, και μάλιστα με τον ίδιο ακριβώς τρόπο έγινε αντιληπτό και από την παρεμβαίνουσα η οποία στο σχετικό έγγραφό

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

της επεξηγήσεων (σκέψη 12) πραγματοποιήθηκε άπαντα τα ως άνω τέσσερα σημεία του υπομνήματος που κατέθεσε ο εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων στην Οικονομική Επιτροπή, μηδενός εξαιρουμένου, και ασφαλώς όχι μόνον το μεμονωμένο σημείο της ανάλυσης κόστους κατά ΑΤΥΕ. Για τους λόγους αυτούς είναι απορριπτέοι οι ως άνω ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και της παρέμβασης (σκέψεις 32 και 33) με τους οποίους εκ των υστέρων οψίμως και χωρίς έρεισμα στα στοιχεία της διαδικασίας απαράδεκτως προβάλλεται ότι τα τεθέντα προς επεξήγηση ως λανθασμένα κρίσιμα μεγέθη της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς περιορίζονται στο μόνο σημείο το οποίο η παρεμβαίνουσα αποδέχτηκε ως πράγματι λανθασμένο (σκέψη 12 και παρέμβαση) ήτοι στην *ανάλυση κόστους κατά ΑΤΥΕ*. Σημειώνεται μάλιστα ότι η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί της προσφυγής δεν αρνείται ότι ουδεμία αιτιολόγηση της προσβαλλόμενης απόφασης παρατίθεται στο σχετικό Πρακτικό 1(δ). Αλλά ισχυρίζεται ότι η αιτιολόγηση της προσβαλλόμενης παρατίθεται στο προγενέστερο Πρακτικό 1(γ) εφ' ού η προγενέστερη απόφαση 1340/2019 (σκέψη 32). Όμως είναι περαιτέρω αβάσιμη απαράδεκτη και απορριπτέα και η συμπλήρωση της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης, ως εκφέρεται στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής επί της προσφυγής και συγκεκριμένα ότι *είναι αυτονόητο ότι εάν συμπληρώνονταν από κάτι, (εννοεί η προσβαλλόμενη) αυτό θα ήταν η επανάληψη του Πρακτικού 1 (γ) (σκέψη 32)*. Ειδικότερα, κατά την εκτίμηση της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, η Επιτροπή του Διαγωνισμού αποφάνθηκε στο Πρακτικό 1(γ) επί του εξεταζόμενου σημείου του αριθμού των ημερήσιων δρομολογίων κάθε φορτηγού ότι *Η Επιτροπή Διαγωνισμού διαπίστωσε κάνοντας την (πλησιέστερη στην πραγματικότητα) παραδοχή ότι το φορτηγό έχει απόδοση 15κμ/δρoμ X 10 δρομ/ημέρα=150,00 κμ/ημέρα προκύπτει εμπορικό κέρδος για τη συγκεκριμένη εργασία **244.000,00 €**. Δηλ. το πραγματικό κόστος της συγκεκριμένης εργασίας, είναι μεγαλύτερο από αυτό που έχει επισήμως δηλώσει στην Αιτιολόγησή του ο προσφέρων αλλά εξακολουθεί η προσφορά του να είναι οικονομικά βιώσιμη γιατί το Εκτιμώμενο Κέρδος του θα είναι **159.838,01 €** αντί για **271.838,01** (σκέψη 10)*. Ωστόσο όμως είναι απαράδεκτη και απορριπτέα η μονομερής αυτή διόρθωση που έγινε από την αναθέτουσα

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αρχή επί της αιτιολόγησης της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ερήμην μάλιστα της ίδιας της παρεμβαίνουσας, η οποία παρεμβαίνουσα ρητώς και σαφώς είχε περιλάβει στην αιτιολόγηση της προσφοράς της 25 και όχι 10 δρομολόγια την ημέρα ανά φορτηγό (σκέψη 9 και παρούσα σκέψη παραπάνω). Περαιτέρω δε ως παραπάνω αναφέρεται, ούτε η παρεμβαίνουσα έχει αποδεχθεί ρητώς και σαφώς ως ορθή την μονομερή παραδοχή της αναθέτουσας αρχής περί 10 δρομολογίων την ημέρα, αλλά χρησιμοποιεί συνεκδοχικά και επαγωγικά την παραδοχή αυτή της αναθέτουσας αρχής δηλώνοντας ότι ακόμη και αν ήθελε ληφθεί υπ' όψιν η παραδοχή αυτή, τότε και πάλι η προσφορά της είναι βιώσιμη (σκέψεις 12, και υπό εξέταση παρέμβαση). Όμως η αναθέτουσα αρχή δεν δικαιούται καθ' υποκατάσταση του προσφέροντος i) ούτε να τροποποιήσει τα στοιχεία της αιτιολόγησης-κοστολόγησης της οικονομικής προσφοράς, ii) ούτε να κρίνει αποδεκτή την προσφορά επί τη βάση της μονομερούς καθ' υποκατάσταση και άνευ αρμοδιότητος διαμόρφωσης-τροποποίησης-διόρθωσης των κοστολογικών στοιχείων της προσφοράς για τα οποία ο μόνος αρμόδιος και ο μόνος φέρων την σχετική υποχρέωση παραμένει ο προσφέρων καθ' όλη την διάρκεια της διαδικασίας, iii) ούτε να συναποφασίζει με τον προσφέροντα επί της αιτιολόγησης των στοιχείων της οικονομικής προσφοράς κατά τρόπο που -ως εν προκειμένω- άλλα μεν κρίσιμα στοιχεία της αιτιολόγησης της προσφοράς να τα καθορίζει μονομερώς η αναθέτουσα αρχή (ήτοι 10 δρομολόγια), και άλλα ο προσφέρων. Αντίθετα ρητά σύμφωνα με τον νόμο η αναθέτουσα αρχή δεν δικαιούται όπως ανασκευάζει και τροποποιεί τα μεγέθη της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς που υποβλήθηκε από τον προσφέροντα, αλλά αντίθετα υποχρεούται όπως προβαίνει μόνο στην αξιολόγηση των στοιχείων της προσφοράς, και ιδία των στοιχείων που δικαιολογούν το ύψος της προσφοράς ήτοι της κοστολόγησης της προσφοράς εκτιμώντας μόνο τα συγκεκριμένα οικονομικά μεγέθη, παραδοχές και περιστάσεις ως ο προσφέρων έκρινε πρόσφορα όπως παραθέσει προκειμένου να αιτιολογήσει το ύψος της προσφοράς του. Ειδικότερα, ρητά σύμφωνα με το γράμμα του άρθ. 88 παρ. 3 του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή *αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα* (σκέψη 42), χωρίς ασφαλώς να προβλέπεται υποκατάσταση του προσφέροντα από την

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αναθέτουσα αρχή και μονομερής αιτιολόγηση του ύψους της προσφοράς κατά την κρίση της και ερήμην του. Επιπροσθέτως και σύμφωνα με παγία νομολογία (σκέψη 51 και 52) τόσο εθνική όσο και ευρωπαϊκή η αναθέτουσα αρχή απλώς *εκτιμά την λυσιτέλεια των εκτιμήσεων* και συγκεκριμένα απλώς *εκτιμά την προσφορά υπό το πρίσμα των δικαιολογήσεων που παρέσχε ο συγκεκριμένος υποψήφιος* επί τω τέλει όπως αποτραπούν αυθαίρετες εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής και να διασφαλιστεί ο υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων και δη στα πλαίσια μίας διαδικασίας ελέγχου των προσφορών, κατόπιν ακρόασεως των ενδιαφερομένων. Συνεπώς προσκρούει ευθέως στον νόμο η μονομερής τροποποίηση από την αναθέτουσα αρχή της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς που παρείχε ο προσφέρων και η αποδοχή της προσφοράς επί της βάσει ακριβώς αυτής αιτιολόγησης της προσφοράς η οποία εγένετο όχι πλέον από τον προσφέροντα αλλά από την αναθέτουσα αρχή, ως συνέβη εν προκειμένω. Επομένως ακόμη και αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας ότι το αιτιολογικό έρεισμα της προσβαλλόμενης απόφασης είναι το Πρακτικό 1 (γ) (σκέψη 10), όμως πάλι η προσβαλλόμενη παραμένει ερειδόμενη σε πλημμελή αιτιολογία, δεδομένου ότι παρά τον νόμο και την παγία νομολογία η αναθέτουσα αρχή προέβη απαραδέκτως μονομερώς σε τροποποίηση της αιτιολόγησης της προσφοράς της παρεμβαίνουσας τροποποιώντας μονομερώς κατά την απόλυτη πλημμελή και αναιτιολόγητη κρίση της i) τις συνθήκες εκτέλεσης του έργου τις οποίες είχε θέσει η παρεμβαίνουσα στην αιτιολόγηση της προσφοράς της με την παραδοχή της εκτέλεσης 10 ημερησίων δρομολογίων ανά φορτηγό αντί των 25 που είχε θέσει η παρεμβαίνουσα, και ii) την κοστολόγηση του έργου επί τη βάσει της δικής της παραδοχής και αντίθετα από όσα ρητώς και σαφώς είχε θέσει η παρεμβαίνουσα και iii) το ύψος του προσδοκώμενου εργολαβικού οφέλους σε 159.838,01 € αντί των 271.838,01 ευρώ που είχε θέσει η παρεμβαίνουσα, και iv) επί πλέον χωρίς να προκύπτουν ούτε οι λόγοι οι περιστάσεις και ο συνθήκες οι οποίες οδήγησαν την αναθέτουσα αρχή να θεωρήσει ότι τα 10 ημερήσια δρομολόγια ανά φορτηγό και όχι πχ τα 5, 6, ή 7 συνιστά παραδοχή *πλησιέστερη στην πραγματικότητα*, και να θεωρήσει ότι το προσδοκώμενο εργολαβικό όφελος από τις χωματοургικές εργασίες ανέρχεται στο ποσόν των

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

159.938,01 και όχι σε κάποιο άλλο ποσόν, σε κάθε περίπτωση, ν) απαραδέκτως αποδεχόμενη την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, όχι ως προσκομίστηκε από την παρεμβαίνουσα, αλλά επί τη βάσει της δικής της παραδοχής περί 10 δρομολογίων. Συνεπώς σε κάθε περίπτωση είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός ο πέμπτος λόγος της προσφυγής και η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί λόγω έλλειψης ή/και πλημμελούς αιτιολογίας καθώς δεν προκύπτει παραδεκτή και νόμιμη αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης.

62. Επειδή και ανεξαρτήτως της σκέψης 61, από την οποία προκύπτει επαρκές αιτιολογικό έρεισμα για την ακύρωση της προσβαλλόμενης, και ακόμη και εάν ήθελε τυχόν θεωρηθεί αποδεκτό ότι το Πρακτικό 1(γ) συνιστά παραδεκτή αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, ως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, σημειώνεται ότι : Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται με τον πρώτο λόγο της προσφυγής (σκέψη 19) ότι εφόσον εν τέλει η αναθέτουσα αρχή περιόρισε -πλημμελώς σύμφωνα με την σκέψη 61- τα ημερήσια δρομολόγια εκάστου φορτηγού από τα 25 που δήλωσε η παρεμβαίνουσα στα 10, τότε καταφανώς και με απλή αριθμητική λογική και υπολογισμό το χωματουργικό έργο είναι αδύνατον να διεκπεραιωθεί σε 105 ημέρες όπως δήλωσε η παρεμβαίνουσα στην αιτιολόγηση της προσφοράς της αφού θα απασχοληθούν 2,5 φορές λιγότερα δρομολόγια. Οπότε, όπως βάσιμα αναφέρει η προσφεύγουσα: ι) είτε θα απαιτηθεί επιμήκυνση του χρόνου διεξαγωγής του χωματουργικού έργου από 105 ημέρες που έχει δηλώσει η παρεμβαίνουσα σε 262,5, λαμβανομένου υπ' όψιν του φορτίου εκάστου δρομολογίου, και υποδιπλασιασμού κατά 2,5 φορές του αριθμού των ημερήσιων δρομολογίων ιι) είτε θα απαιτηθούν επί πλέον φορτηγά. Και τούτο προφανώς καθώς το ίδιο χωματουργικό έργο που περιλαμβάνει 200.000 μ³ πρέπει πλέον να διεκπεραιωθεί σε περισσότερο χρόνο με περισσότερο ποσό εργασίας ανθρώπων και μηχανικών μέσων και εν τέλει με περισσότερο κόστος από όσο είχε αιτιολογήσει η παρεμβαίνουσα. Συνεπώς σε κάθε περίπτωση προκύπτει επιπρόσθετο κόστος το οποίο δεν έχει ληφθεί υπ' όψιν από την παρεμβαίνουσα στην αιτιολόγηση-κοστολόγηση του χωματουργικού έργου που παρέθεσε, ούτε και στο έγγραφό της προς παροχή επεξηγήσεων επί των αριθμητικών λαθών της αιτιολόγησης της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

προσφοράς, ούτε στα Πρακτικά 1(γ) και 1(δ) ούτε στην απόφαση 1340/2019, ούτε στην προσβαλλόμενη απόφαση, ούτε προκύπτει από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, ούτε αναφέρεται οτιδήποτε απ' αυτών στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής επί της προσφυγής ή στην παρέμβαση. Ειδικότερα στις απόψεις της επί της προσφυγής η αναθέτουσα αρχή αλυσίτελώς αναφέρει (σκέψη 20) ότι η χρονική επιμύκνιση του χωματουργικού έργου από 105 σε 262,5 ημέρες θα προκύψει από το χρονοδιάγραμμα του έργου, όταν αυτό εγκριθεί ή ότι ο ανάδοχος θα μισθώσει επί πλέον φορτηγά ή ότι αν οι καιρικές το επιτρέψουν τότε το χωματουργικό έργο θα διεξαχθεί καθόλη τη διάρκεια του έτους που θα διαρκέσει η σύμβαση. Οι ισχυρισμοί αυτοί είναι εν πρώτοις απαράδεκτοι για τους λόγους που αναφέρονται στην σκέψη 61. Συγκεκριμένα επειδή η αναθέτουσα αρχή αφού προηγουμένως τροποποίησε μονομερώς κατά παράβαση του νόμου την συγκεκριμένη παραδοχή της παρεμβαίνουσας περί εκτέλεσης 25 ημερησίων δρομολογίων, εξακολουθεί ακόμη και στον παρόντα χρόνο με τις απόψεις της να τροποποιεί μονομερώς την αιτιολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, κατά παράβαση του νόμου και ίδια τροποποιεί πλέον και το χρονικό πλαίσιο εκτέλεσης του έργου που είχε θέσει η παρεμβαίνουσα στην αιτιολόγηση της προσφοράς της (σκέψη 9, σκέψη 61 στην αρχή σελ. 99) ήτοι ότι *Η εργασία αυτή λόγω της ιδιαιτερότητάς της μπορεί να εκτελεστεί μόνο μετά το τέλος της αρδευτικής περιόδου και πριν την έναρξη της επόμενης, δηλ. τους μήνες από Οκτώβριο έως και Φεβρουάριο. Ο εκτιμώμενος χρόνος εκτελέσεως της εργασίας είναι πέντε (5) μήνες δηλ. 105 ημέρες περίπου Άρα 200.000,00 μ3 / 105 ημέρες = 1.905 μ3/ημέρα περίπου.* Επί πλέον δε αποδέχεται μονομερώς και άνευ δικαιώματος άλλες συνθήκες εκτέλεσης του έργου από αυτές που δήλωσε η παρεμβαίνουσα στην αιτιολόγηση της προσφοράς της, και δη αποδέχεται εκτέλεση του έργου με μισθωμένα φορτηγά και όχι με ιδιόκτητα φορτηγά ως εδήλωσε η παρεμβαίνουσα, και μάλιστα χωρίς να λαμβάνει υπ' όψιν της ότι τυχόν μίσθωση φορτηγών επιφέρει επί πλέον μη υπολογισθέντα κόστη. Επιπροσθέτως και ανεξαρτήτως του απαραδέκτου (σκέψη 61 εκτενώς), οι παραπάνω ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι και ως αλυσίτελεις, επειδή ακόμη και αν γίνουν δεκτοί παραμένει σε κάθε περίπτωση άνευ κοστολόγησης η επί πλέον δαπάνη που θα απαιτηθεί για την εκτέλεση του χωματουργικού έργου

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

σε περισσότερο χρόνο ή/και με περισσότερα φορτηγά από όσα αρχικά κοστολογήθηκαν. Ειδικότερα οι παραπάνω ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής δεν συσχετίζονται με οικονομικά μεγέθη αιτιολόγησης του κόστους του έργου και της οικονομικής προσφοράς, αλλά αναφέρονται στην συμβατική δυνατότητα εκτέλεσης του χωματουργικού έργου σε περισσότερο χρόνο ή/και με περισσότερα φορτηγά από όσα υπολογίσθηκαν και κοστολογήθηκαν. Όμως η δυνατότητα εκτέλεσης του έργου δεν αμφισβητείται με την προσφυγή, δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας ενώπιον της ΑΕΠΠ, ούτε αντικείμενο της εν γένει διαγωνιστικής διαδικασίας. Συνεπώς ακόμη και αν γίνουν δεκτοί οι παραπάνω ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και της παρέμβασης (σκέψη 21) δεδομένου ότι σε κάθε περίπτωση παραμένουν άνευ κοστολόγησης οι νέες -απαράδεκτες εξ άλλου- παραδοχές της αναθέτουσας αρχής που συνεπάγονται επί πλέον κόστη στο χωματουργικό έργο, και συνεπάγονται εντεύθεν τροποποίηση του υπολογισθέντος εργαλοβικού οφέλους εν σχέσει με την χωματουργική εργασία και συνολικά για όλο το έργο, καθώς το χωματουργικό έργο παραμένει η κύρια εργασία του εξεταζόμενου έργου. Περαιτέρω, είναι βάσιμος και ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι με την τεθείσα αναγκαία κατά τις -απαράδεκτες εξ άλλου- παραδοχές της αναθέτουσας αρχής παράταση της διάρκειας του χωματουργικού έργου από 105 σε 262,5 ημέρες επέρχεται και αύξηση των ημερών εργασίας κατά 2,5 φορές για την ίδια ποσότητα εκτελεσμένου χωματουργικού έργου, πράγμα το οποίο συνεπάγεται ανάλογη αύξηση του εργατικού κόστους, του κόστους ασφαλιστικής κάλυψης και τελών χρήσης των μηχανημάτων φορτοεκφόρτωσης και των φορτηγών, τα οποία άπαντα είχαν υπολογισθεί στην αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς επί τη βάσει 105 ημερών εργασίας (σκέψη 61 σελ. 99-100). Αντίθετα είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής (σκέψη 20) και της παρέμβασης (σκέψη 21) ότι οι παραπάνω κρίσιμες δαπάνες *κακώς υπολογίζονται από τον προσφέροντα στο έμμεσο κόστος διότι είναι πάγια έξοδα του προσφέροντα ανεξάρτητα από το συγκεκριμένο έργο*. Και τούτο επειδή ο ισχυρισμός προσκρούει ευθέως στην διακήρυξη και δη στο ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ (σκέψη 46) και δη στους ΓΕΝΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ και στο άρθ. 1.3 του τιμολογίου όπου ρητώς ορίζεται ότι «1. Οι τιμές μονάδας του

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

παρόντος Τιμολογίου αναφέρονται σε μονάδες πλήρως περαιωμένων εργασιών, όπως περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω, οι οποίες θα εκτελεστούν στην περιοχή του Έργου. Οι τιμές μονάδος περιλαμβάνουν όλες τις δαπάνες που αναφέρονται στην περιγραφή των εργασιών, καθώς και όσες απαιτούνται για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα και με τα λοιπά Τεύχη Δημοπράτησης.Σύμφωνα με τα παραπάνω, με τις τιμές μονάδος του παρόντος Τιμολογίου προκύπτει το προϋπολογιζόμενο άμεσο κόστος του Έργου, δηλαδή το συνολικό κόστος των επί μέρους εργασιών ή λειτουργιών, οι οποίες συνθέτουν το φυσικό αντικείμενο του Έργου. Στις τιμές μονάδος αυτές, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, περιλαμβάνονται τα κάτωθι :...

1.3 Οι δαπάνες μισθών, ημερομισθίων, υπερωριών, υπερεργασιών, ασφαλιστικών εισφορών (στο Ι.Κ.Α., σε ασφαλιστικές εταιρείες, ή σε άλλους ημεδαπούς ή/και αλλοδαπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς κ.λπ.), δώρων εορτών, επιδομάτων που καθορίζονται από τις ισχύουσες εκάστοτε Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (αδείας, οικογενειακού, θέσεως, ανθυγιεινής εργασίας, εξαιρεσίμων αργιών κλπ), νυκτερινής απασχόλησης (πλην των έργων που η εκτέλεσή τους προβλέπεται κατά τις νυκτερινές ώρες και τιμολογούνται ιδιαίτερω) κ.λπ., του πάσης φύσεως προσωπικού (εργατοτεχνικού όλων των ειδικοτήτων οδηγών και χειριστών οχημάτων και μηχανημάτων, τεχνιτών συνεργείων, επιστημονικού προσωπικού και των επιστατών με εξειδικευμένο αντικείμενο, ημεδαπού ή αλλοδαπού που απασχολείται για την κατασκευή του έργου, επί τόπου ή οπουδήποτε αλλού....

1.6 Τα πάσης φύσεως ασφάλιστρα για το προσωπικό του Έργου, τις μεταφορές, τα μεταφορικά μέσα, τα μηχανήματα έργων και τις εγκαταστάσεις,...

1.9 οι αποδοχές οδηγών, χειριστών, βοηθών και τεχνιτών, τα καύσιμα, τα λιπαντικά και λοιπά αναλώσιμα, τα ανταλλακτικά, οι επισκευές, οι μετακινήσεις στον χώρο του έργου, οι ημεραργίες για οποιαδήποτε αιτία, οι πάσης φύσεως σταλίες και καθυστερήσεις (που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του Κυρίου του Έργου),...» Συνεπώς σύμφωνα με την διακήρυξη ρητώς και σαφώς το εργατικό κόστος και το κόστος ασφάλισης εργαζομένων και μηχανημάτων περιλαμβάνονται στα κοστολογικά εκείνα στοιχεία που συνθέτουν το άμεσο κόστος του Έργου, και εκ τού λόγου αυτού συν-διαμορφώνουν καθοριστικά τόσο την προσφερόμενη

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

τιμή όσο και το προσδοκώμενο κέρδος της προσφέροντα, και εντεύθεν την επάρκεια της οικονομικής προσφοράς, παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας. Σε κάθε περίπτωση το Τιμολόγιο Μελέτης της διακήρυξης αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (σκέψη 47), δεσμεύει την παρεμβαίνουσα η οποία δεν το έχει αμφισβητήσει επικαίρως με προσβολή των όρων της διακήρυξης, αλλά και την αναθέτουσα αρχή η οποία δεν δικαιούται να μην εφαρμόσει τους όρους της διακήρυξης τους οποίους η ίδια έθεσε (σκέψη 48), και συγκεκριμένα δεν δικαιούται να μην λαμβάνει υπ' όψιν τα παραπάνω κόστη ως οικονομικά μεγέθη που διαμορφώνουν το άμεσο κόστος του έργου, ως ρητά ορίζει η διακήρυξη. Περαιτέρω οι παραπάνω ισχυρισμοί προσκρούουν ευθέως στα άρθ. 88 και 18 του ν. 4412/2016 (σκέψεις 42 και 43) σύμφωνα με τα οποία κατά την εκτίμηση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών λαμβάνεται ρητώς και σαφώς υπ' όψιν μεταξύ άλλων και το εργατικό κόστος και μάλιστα αξιολογείται η συμμόρφωση της προσφοράς με την κείμενη εργατική νομοθεσία. Συνεπώς, παραμένει άνευ ερείσματος στον νόμο -και στη διακήρυξη- ο ισχυρισμός ότι το εργατικό κόστος δεν αποτελεί κοστολογικό στοιχείο και δεν πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ως αιτιολογικό στοιχείο στη διαμόρφωση του ύψους της κρινόμενης οικονομικής προσφοράς. Επιπροσθέτως και -παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας- η ΑΕΠΠ έχει ad hoc κρίνει ότι το εργατικό κόστος λαμβάνεται υπ' όψιν στην κοστολόγηση του έργου προκειμένου ίδια να κριθεί το ύψος της προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλό και ίδια ότι *«...Επιπλέον, η, και αυτή αναπόδεικτη επίκληση ότι απασχολεί μόνιμο προσωπικό δεν εξηγεί κάτι, αφού ούτως ή άλλως το ποσό του εργατικού κόστους που όφειλε να λάβει υπόψη του πρέπει να επιμεριστεί στις εργασίες που απαιτούνται για το συμβατικό αντικείμενο,.... Αλλά και αν ακόμη ο ισχυρισμός του ήταν ότι απασχολεί ούτως ή άλλως προσωπικό, το οποίο είναι αδρανές και επομένως μη παραγωγικό κατά τον παρόντα χρόνο και δη με συμβάσεις εργασίας που δεν του επιτρέπουν τη μείωση του εργατικού κόστους παρά την προς το παρόν αδράνειά του (κάτι επίσης ασυνήθιστο για εργατοτεχνικό προσωπικό το οποίο κατά κανόνα αμείβεται με ημερομίσθια) και πάλι, όλα τα παραπάνω, ως εκφεύγοντα από το αναμενόμενο και ως τυχόν παραμέτρους που συνιστούν*

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

μια εξαιρετική ως προς τη συγκεκριμένη σύμβαση αιτία τόσο χαμηλής προσφοράς, ο προσφεύγων όφειλε να τα επικαλεστεί και να τα αποδείξει ο ίδιος προσηκόντως. ... Η δε ...έκπτωση που προσέφερε σε αντικείμενο με εντελώς διακριτές πτυχές, σε συνδυασμό με ότι δεν προσέφερε μια εύλογη εξήγηση ότι το εξωγενές κόστος του για την εκτέλεσή του (ήτοι οι αγορές των προς προμήθεια αγαθών ή και υλικών για τις αναγκαίες εργασίες, όπως και το κόστος καυσίμων και λοιπών εξόδων για τη χρήση των οχημάτων και μέσων του) θα είναι τυχόν ιδιαίτερα χαμηλό (πολύ περισσότερο δε δεν απέδειξε τίποτα σχετικό με αυτό το εξωγενές κόστος), αλλά και με ότι, παρά τις ως άνω ασάφειες των εξηγήσεών του, δεν εξήγησε καν ποιο θα είναι αυτό καθαυτό το συγκεκριμένο εν προκειμένω εργατικό και κοινωνικοασφαλιστικό του κόστος, ώστε να εξεταστεί περαιτέρω αν το λοιπό τμήμα του τιμήματος που προτείνει επαρκεί για τα λοιπά έξοδα του για την εκτέλεση της σύμβασης, καθιστούν τουλάχιστον αδιευκρίνιστο, ασαφές και εν τέλει αμφίβολο αν η συγκεκριμένη οικονομική προσφορά είναι σε θέση να διασφαλίσει την εκπλήρωση των παραπάνω εργατικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του προσφεύγοντος. Συνεπώς, οι εξηγήσεις που ο προσφεύγων υπέβαλε ως και όσα επιπλέον προσέθεσε δια της προδικαστικής προσφυγής του είναι όλως ανεπαρκή...» (επικαλούμενη από την παρεμβαίνουσα απόφαση ΑΕΠΠ 235/2017 σελ. 16, 17 και 23 υπαγωγή). Συνεπώς είναι απορριπτέος και ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής στις απόψεις της και της παρεμβαίνουσας ότι και παρά την αναγκαία αύξηση των ημερών εργασίας για το χωματουργικό έργο από 105 σε 262 ημέρες, όμως δεν απαιτείται όπως κοστολογηθεί και αφαιρεθεί από το εκτιμώμενο εργολαβικό κέρδος, η εξ αυτού συνεπαγόμενη επαύξηση του εργατικού κόστους. Επίσης αβάσιμος ως επί εσφαλμένης προϋπόθεσης ερειδόμενος είναι και ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής ότι η ίδια η προσφεύγουσα αφείρεσε στην σελ. 20 της προσφυγής εν γένει το εργατικό κόστος ως λάθος της αιτιολόγησης σε βάρος του οικονομικού φορέα «.....». Και τούτο ίδια επειδή από απλή ανάγνωση της προσφυγής και ίδια του λόγου 1β και της σελ. 20 προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν έχει αναγνωρίσει ως λάθος εις βάρος της παρεμβαίνουσας τον συνυπολογισμό εργατικού κόστους ποσού 78.958,71 ευρώ που αντιστοιχεί σε 105 ημέρες εργασίας στην αιτιολόγηση της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

προσφοράς. Αντίθετα η προσφεύγουσα ιστορεί ως λάθος εις όφελος της παρεμβαίνουσας τον συνυπολογισμό στην αιτιολόγηση της προσφοράς του μικρότερου κονδυλίου εργατικής δαπάνης 78.958,71 ευρώ που αντιστοιχεί σε 105 ημέρες εργασίας, ποσό που υπολείπεται του απαιτούμενου 113.181,43 ευρώ που αντιστοιχεί σε 264 εργάσιμες ημέρες χωματουργικών εργασιών, μετριαζομένου κατά την διαφορά μεταξύ των ποσών αυτών και του εκτιμώμενου εργολαβικού κέρδους. Επομένως, ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί το Πρακτικό 1(γ) ως παραδεκτή αιτιολόγηση της προσβαλλόμενης απόφασης, όμως κατά τα ως άνω προκύπτει πλημμελής αιτιολόγηση επειδή τα αναγκαία επιπρόσθετα κόστη, συνεπαγόμενα από τις παραδοχές του επίμαχου Πρακτικού ούτε έχουν εκτιμηθεί ούτε έχουν αξιολογηθεί από την αναθέτουσα αρχή, η οποία επί πλέον δεν απάντησε ως είχε υποχρέωση (σκέψη 59) στον ειδικό λεπτομερή αριθμητικό υπολογισμό του επί πλέον κόστους που περιλαμβάνεται στην προσφυγή.

63. Επειδή, και ανεξαρτήτως των σκέψεων 61 και 62, που παρέχουν εκάστη αυτοτελές αιτιολογικό έρεισμα ακύρωσης της προσβαλλόμενης, εφόσον ήθελε γίνει τυχόν θεωρηθεί ότι το Πρακτικό 1(γ) συνιστά παραδεκτή αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, ως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή σημειώνεται ότι : Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται με τον πρώτο λόγο της προσφυγής (σκέψη 19) ότι η αναθέτουσα αρχή αποδέχθηκε ως ορθό, τον εσφαλμένο (αριθμητικά) υπολογισμό της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς κατά τον οποίο το ημερήσιο κόστος φορτηγού ανέρχεται σε 140 ευρώ την ημέρα που αναλύθηκε από την παρεμβαίνουσα ως *100 €/ημέρα (περίπου 20lt/ώρα) + 40 ευρώ λιπαντικά (σκέψη 9)*. Ωστόσο όμως όπως βάσιμα αναφέρει η προσφεύγουσα το ημερήσιο κόστος φορτηγού επί 8ώρου βάσεως δεν μπορεί να ανέρχεται σε 140 ευρώ όπως αναφέρει η παρεμβαίνουσα και αποδέχεται η αναθέτουσα αρχή. Και τούτο διότι, εφόσον δηλώνεται ότι το φορτηγό καταναλώνει 20 lt καυσίμου την ώρα τα οποία κοστίζουν 100 ευρώ την ημέρα συνεπάγεται κατά απλή αριθμητική αλληλουχία ότι η παρεμβαίνουσα έχει υπολογίσει 5ωρη ημερήσια εργασία του φορτηγού ήτοι $5\text{ώρες/ημέρα} \times 20\text{λίτρα/ώρα} \times 1\text{€}/\text{λίτρο} = 100\text{ ευρώ/ημέρα}$, ως βάσιμα αναλύεται στην προσφυγή. Συνεπώς το κόστος καυσίμου αναγόμενο σε 8ωρο ανέρχεται σε $8\text{ ώρες} \times 20\text{ ευρώ/ώρα} = 160\text{ ευρώ/οκτάωρο} + 40$

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

ευρώ λιπαντικά = 200 ευρώ κόστος καυσίμων-λιπαντικών φορτηγού ανά ημέρα εργασίας και όχι 140 ευρώ ως αναφέρεται στην αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς. Η παρεμβαίνουσα δεν αναφέρεται συγκεκριμένα επί των παραπάνω (σκέψη 21), ενώ η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί της προσφυγής (σκέψη 20) αποδέχεται ότι έχει υπολογίσει ως ημερήσιο κόστος φορτηγού το ποσόν των 140 ευρώ, αλλά αναφέρει ότι *Από τη στιγμή που η Ε.Δ. και η Οικονομική Επιτροπή Π.Δ.Ε. μείωσε τον αποδεκτό αριθμό των δρομολογίων από 25 σε 10, το ημερήσιο σύνολο των διανυόμενων χιλιομέτρων ανά φορτηγό είναι πλέον 440χλμ. (=1.100/2,5) αντί για 1.100χλμ. Είναι αυτονόητο, λοιπόν, ότι η ημερήσια κατανάλωση καυσίμου ανά φορτηγό δεν αυξάνεται αλλά μειώνεται ανεξαρτήτως των ωρών λειτουργίας δεδομένου άλλωστε ότι ο διεθνώς παραδεκτός τρόπος μέτρησης της κατανάλωσης είναι ανά χιλιόμετρο και όχι ανά ώρα. Επομένως, το κόστος του πετρελαίου για την κίνηση του φορτηγού μειώνεται σε λιγότερα από 100€/ημέρα αντί να αυξηθεί.* Ο ισχυρισμός όμως αυτός είναι απορριπτέος ως αλυσιτελής, και τούτο δεδομένου ότι ακόμη και αν γίνει δεκτός, ναι μεν το ημερήσιο κόστος σε καύσιμα και λιπαντικά του φορτηγού μειώνεται, αλλά το συνολικό δε κόστος σε καύσιμα και λιπαντικά αυξάνεται και δη κατά 2,5 φορές, δεδομένου ότι αναγκαία κατά τις παραδοχές της αναθέτουσας αρχής το χωματοουργικό έργο επιμηκύνεται από 105 σε 256 ημέρες. Σε κάθε δε περίπτωση είναι απορριπτέος ως αόριστος ο εξεταζόμενος ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής καθόσον δεν παρατίθενται συγκεκριμένα στοιχεία υπολογισμού του ημερήσιου αλλά και του συνολικού κόστους καυσίμων και λιπαντικών ώστε να μπορεί να συγκριθεί με το ποσό της σχετικής δαπάνης στην αιτιολόγηση της προσφοράς και να μπορεί να προκύψει αν το συνολικό κόστος και το εκτιμώμενο εργολαβικό κέρδος βαίνουν επί το μείζον ή επί το έλαττον σε σχέση με την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Συνεπώς και κατά το σημείο τούτο η προσβαλλόμενη απόφαση παραμένει ανατιολόγητη και ακυρωτέα καθόσον ίδια, παρότι έχουν προβληθεί με την προσφυγή συγκεκριμένοι ισχυρισμοί και δη εκτενείς λογαριασμοί περί τον ελλιπή υπολογισμό του κρίσιμου κονδυλίου κόστους, όμως δεν έχουν απαντηθεί από την αναθέτουσα αρχή *με πλήρη, ειδική και σαφή αιτιολογία* ως απαιτείται (σκέψη 59 με παγία νομολογία), αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

της υποκατάστασης της αναθέτουσας αρχής από την ΑΕΠΠ και της κατάστρωσης αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης πρωτογενώς από την ΑΕΠΠ.

64. Επειδή, περαιτέρω και ανεξαρτήτως των σκέψεων 61, 62, και 63, που παρέχουν εκάστη αυτοτελές αιτιολογικό έρεισμα ακύρωσης της προσβαλλόμενης και εφόσον ήθελε τυχόν θεωρηθεί ότι το Πρακτικό 1(γ) συνιστά παραδεκτή αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, ως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, παραμένει ανατιολόγητη η προσβαλλόμενη ακόμη και μετά τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής επί της προσφυγής, και κατά το μέρος που προκύπτει να έχει γίνει αποδεκτό ότι το κόστος της χωματουργικής εργασίας είναι 1,13 ευρώ/μ³. Ειδικότερα, δεν παρατίθεται ούτε στην προσβαλλόμενη ούτε στο σχετικό Πρακτικό 1(δ) ούτε στο Πρακτικό 1(γ) ούτε στις απόψεις επί της προσφυγής αναλυτικός υπολογισμός βάσει του οποίου η αναθέτουσα αρχή άγεται στο παραπάνω κόστος των 1,13 ευρώ/μ³. Ωστόσο από τα συμπαραομαρτυρούντα στοιχεία, καθ' υπολογισμό προκύπτει η παραπάνω τιμή ως εξής : Εφόσον στο Πρακτικό 1(γ) αναφέρεται ότι *Η Επιτροπή Διαγωνισμού διαπίστωσε κάνοντας την (πλησιέστερη στην πραγματικότητα) παραδοχή ότι το φορτηγό έχει απόδοση 15κμ/δρoμ X 10 δρομ/ημέρα=150,00 κμ/ημέρα προκύπτει εμπορικό κέρδος για τη συγκεκριμένη εργασία 244.000,00 €, αλλά εξακολουθεί η προσφορά του να είναι οικονομικά βιώσιμη γιατί το Εκτιμώμενο Κέρδος του θα είναι 159.838,01 € αντί για 271.838,01, ΚΑΙ εφόσον η συνολική ποσότητα χωματουργικού έργου ανέρχεται σε 200.000 μ³ σύμφωνα με την Διακήρυξη (σημείο 12 του πίνακα εργασιών του Προϋπολογισμού του έργου) και σύμφωνα με την αιτιολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας (σκέψεις 9 και 61) και δεν αμφισβητείται, ΚΑΙ εφόσον η τιμή της προσφοράς για την συγκεκριμένη εργασία είναι 470.000 ευρώ αναλύεται : 470.000 ευρώ η τιμή προσφοράς – 244.000 ευρώ εμπορικό κέρδος από την χωματουργική εργασία με φορτηγά κατά την αναθέτουσα αρχή = 226.000 ευρώ κόστος των χωματουργικών με φορτηγά κατά την αναθέτουσα αρχή. Και 226.000 ευρώ συνολικό κόστος ΔΙΑ 200.000 μ³ συνολικής χωματουργικής εργασίας = 1,13 ευρώ κόστος χωματουργικών ανά μ³ κατά την αναθέτουσα αρχή. Ωστόσο όμως, το κόστος της συνολικής χωματουργικής εργασίας αναλύεται στην αιτιολόγηση της παρεμβαίνουσας σε*

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

κόστος φορτηγού -που αμφισβητείται σκέψη 64) και κόστος εκσκαφής (εκσκαφέας-τσάπα) (σκέψη 61) με μη αμφισβητούμενο κόστος εκσκαφής 0,20 ευρώ/μ³, ήτοι δαπάνης εκσκαφέα τσάπας 0,20 ευρώ/μ³. Συνεπώς ως βάσιμα αναφέρεται στην προσφυγή -ακόμη και κατά παραδοχή των τιμών του Πρακτικού 1(γ)- και εφόσον θεωρηθεί εν τέλει ότι το Πρακτικό 1(γ) αποτελεί την αιτιολόγηση της προσβαλλόμενης, τότε αναγκαία η συνολική τιμή κόστους χωματοουργικών με φορτηγά ΚΑΙ εκσκαφέα-τσάπα ανέρχεται $1,33€/m^3 + 0,20€/m^3 = 1,53$ ευρώ ανά μ³ και συνεπώς το συνολικό κόστος των χωματοουργικών με την δαπάνη φορτηγού και τσάπας ανέρχεται σε : $200.000 m^3$ συνολική ποσότητα χώματος $\times 1,53€/m^3 = 306.000€$ αντί του εσφαλμένου ποσού 226.000€ που προκύπτει από στο Πρακτικό 1(γ). Ήτοι εν προκειμένω χωρίς αιτιολογία ή κατά πλημμελή – ελλιπή αιτιολογία η αναθέτουσα αρχή αποδέχθηκε ως συνολικό κόστος της χωματοουργικής εργασίας το ποσόν των 226.000 ευρώ, χωρίς να λάβει υπ' όψιν ότι το χωματοουργικό κόστος περιλαμβάνει όχι μόνο το κόστος φορτηγού 1,33 ευρώ/μ³ αλλά επί πλέον και το κόστος της τσάπας 0,20 ευρώ /μ³, και συνεπώς διαμορφώνεται σε ποσόν 1,55 ευρώ/μ³ και όχι σε 1,33 ευρώ /μ³. Συνεπώς αναγκαία και το εργολαβικό κέρδος από την εργασία αυτή όφειλε να διαμορφωθεί -τηρουμένων των λοιπών παραδοχών της αναθέτουσας αρχής- σε 470.000 ποσόν προσφορά ΜΕΙΟΝ 306.000 κόστος χωματοουργικών = 164.000, ενώ και το συνολικό εκτιμώμενο εργολαβικό κέρδος της προσφοράς πρέπει να μειωθεί κατά το ποσόν της προκύψασας διαφοράς (306.000 ευρώ ΜΕΙΟΝ 226.000 ευρώ = 80.000 ευρώ), ήτοι Εκτιμώμενο Κέρδος 159.838,01 € (κατά το Πρακτικό 1(γ) ΜΕΙΟΝ 80.000 ευρώ = 79.838,01 ευρώ. Η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί της προσφυγής δεν αναφέρεται καθόλου στον συγκεκριμένο λόγο της προσφυγής αλλά αόριστα αβάσιμα και απορριπτέα αναφέρει ότι *«Στη συνέχεια του ισχυρισμού 1Α συγχέονται τέσσερις διαφορετικές τιμές για την εργασία «Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμμάτων από φερτά υλικά, ή απορρίμματα με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά» : α) Η ανάλυση κόστους κατά ΑΤΥΕ με τιμή 2,55€/μ³, β) Η προσφορά της «.....» με τιμή 1,27€/μ³, γ) Το κόστος της εργασίας όπως υπολογίστηκε εσφαλμένα από τον προσφέροντα (με βάση τα 25 δρομολόγια ανά ημέρα) με τιμή 0,57€/μ³, δ) Το κόστος της εργασίας*

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

όπως υπολογίστηκε εσφαλμένα από τον προσφεύγοντα (με βάση την αναγωγή της κατανάλωσης καυσίμου σε δωρο) με τιμή 1,53€/μ³, ε) Το κόστος εργασίας όπως υπολογίστηκε ορθά από την Ε.Δ. και την Οικονομική Επιτροπή Π.Δ.Ε. (με βάση τα 10 δρομολόγια ανά ημέρα και φυσικά χωρίς αύξηση της κατανάλωσης καυσίμου) με τιμή 1,13€/μ³ Συνεπώς, η σύγκριση του κόστους το οποίο είναι κατά τον οικονομικό φορέα «.....» 0,57€/μ³, κατά την Ε.Δ. και την Οικ. Επιτροπή Π.Δ.Ε. 1,13€/μ³ και κατά τον προσφεύγοντα 1,53€/μ³ με τις τιμές προσφοράς είναι μεθοδολογικά λάθος.» Ωστόσο όμως i) Ούτε οι τιμές κατά ΑΤΥΕ ούτε οι τιμές της προσφοράς της ΔΟΞΑ ΑΒΕΤΕ δεν επιλοχωρούν ούτε επηρεάζουν με οποιονδήποτε τρόπο τον ουσιώδη ως άνω ισχυρισμό της προσφυγής ότι δεν ελήφθη υπ' όψιν το κόστος εκσκαφέα-τσάπας, αλλά εκφέρονται ως νομικά -μη ουσιαστικά επιχειρήματα- προς επίρρωση του ουσιώδους ισχυρισμού περί κόστους χωματοουργικών 1,55 ευρώ/μ³, και ii) Το κόστος κατανάλωσης καυσίμου δεν επιλοχωρεί ούτε επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο τον ουσιώδη ως άνω ισχυρισμό της προσφυγής ότι δεν ελήφθη υπ' όψιν το κόστος εκσκαφέα-τσάπας, δεδομένου ότι δεν ελήφθη παντάπασι υπ' όψιν στον ισχυρισμό η όποια αύξηση του κόστους του καυσίμου, και iii) Δεν προκύπτει το λάθος μεθοδολογίας του εξεταζόμενου λόγου της προσφυγής το οποίο αόριστα αναφέρει η αναθέτουσα αρχή χωρίς να διευκρινίζει σε τι ακριβώς συνίσταται. Ούτε η παρεμβαίνουσα παραθέτει ισχυρισμούς επί του εξεταζόμενου λόγου της προσφυγής αναφερόμενη μόνο στις τιμές ΑΤΥΕ (σκέψη 21) οι οποίες όμως παραμένουν ουδέτερες ως προς τους ουσιώδεις ως άνω ισχυρισμούς της προσφυγής. Συνεπώς για όλους τους παραπάνω λόγους (σκέψεις 61, 62, 63, 64) πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος και ο πέμπτος λόγος της προσφυγής και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη διότι χωρίς παραδεκτή και νόμιμη αιτιολογία ή/και κατά πλημμελή αιτιολογία έκρινε αποδεκτή την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και την ανέδειξε προσωρινή ανάδοχο.

65. Επειδή, περαιτέρω και ανεξαρτήτως των σκέψεων 61, 62, 63 και 64, που παρέχουν εκάστη αυτοτελές αιτιολογικό έρεισμα ακύρωσης της προσβαλλόμενης, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή έπρεπε να απορρίψει την αιτιολόγηση της

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

προσφοράς της παρεμβαίνουσας διότι δεν περιλαμβάνει το κόστος μεταφοράς των απορριμάτων σε κατάλληλο προς τούτο χώρο, ούτε αναφέρει το σημείο απόρριψης αυτών(σκέψη 22), κατά παράβαση των όρων της διακήρυξης. Η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις απαραδέκτως αναφέρεται κατ' αρχάς στην αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας (σκέψη 23) η οποία όμως ούτε αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας επί της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ουδέ καν έχει ακόμη κριθεί από την αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς παρίστανται απαραδέκτως οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής επί της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι δεν συσχετίζονται με το περιεχόμενο ή την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία φέρεται αποκλειστικά και μόνον επί της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ενώ η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας δεν έχει καν κριθεί στο παρόν στάδιο της διαδικασίας (σκέψεις 10 και 11). Με τον τρόπο αυτό οι υπό εξέταση ισχυρισμοί δεν συσχετίζονται ούτε μπορούν να συσχετισθούν με την αιτιολόγηση της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία παραμένει *aliud* ως προς την προσφορά της προσφεύγουσας και συνεπώς οι ισχυρισμοί αυτοί απαραδέκτως παρά τον νόμο προβάλλονται. Επιπροσθέτως, είναι απορριπτέοι ως αόριστοι και αλυσιτελείς οι ισχυρισμοί της της αναθέτουσας επί της προσφοράς της προσφεύγουσας, διότι ακόμη και αν γίνουν δεκτοί, όμως τούτο δεν θεραπεύει τις φερόμενες πλημμέλειες της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και της προσβαλλόμενης απόφασης. Συνεπώς είναι απαράδεκτοι οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής καθώς δεν συσχετίζονται ούτε βασίζονται αιτιολόγηση ή συμπληρωματική αιτιολόγηση και διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης κατά το μέρος που δέχθηκε την προσφορά της παρεμβαίνουσας. Τα αυτά ισχύουν και σχετικά με τους ταυτόσημους ισχυρισμούς της παρέμβασης (σκέψη 24 σημείο 3, και σκέψη 41). Ακολούθως αβάσιμα και απορριπτέα ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή ότι δεν προκύπτει σαφώς από την προσφυγή αν ο συγκεκριμένος λόγος 2 αιτιάται την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας -και συνακόλουθα την προσβαλλόμενη που την έκανε δεκτή- σχετικά με το κόστος απομάκρυνσης των απορριμάτων ή σχετικά με το κόστος απομάκρυνσης των χωμάτων και πετρών. Αντιθέτως

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

σαφώς και ρητώς ο δεύτερος λόγος της προσφυγής φέρεται κατά της μη συμπερίληψης στην αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας του κόστους της απομάκρυνσης των *απορριμμάτων* και όχι των εν γένει προϊόντων εκσκαφής ήτοι χωμάτων και πετρών (βλ. σκέψη 22). Εν συνεχεία η αναθέτουσα αρχή αβάσιμα ως επί εσφαλμένης προϋπόθεσης στηριζόμενη, αναφέρεται στις απόψεις της (σκέψη 23) στο νομικό πλαίσιο και στους όρους της διακήρυξης σχετικά με την απομάκρυνση και την διαχείριση της περίσσειας των εκσκαφών ήτοι των χωμάτων και πετρών χωρίς να αναφέρει οτιδήποτε επί του δεύτερου λόγου της προσφυγής περί του κρίσιμου κόστους απομάκρυνσης από το έργο των *απορριμμάτων*. Για τον ίδιο λόγο είναι αβάσιμοι και οι ταυτόσημοι ισχυρισμοί της παρέμβασης (σκέψη 24 σημείο 4). Σε κάθε περίπτωση είναι βάσιμος ο δεύτερος λόγος της προσφυγής, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφυγής, διότι η διακήρυξη σαφώς και ρητώς περιλαμβάνει την εργασία της απομάκρυνσης των *απορριμμάτων* ως εργασία σαφώς διακρινόμενη διακριτή και διακριτέα -για λόγους περιβαλλοντικούς- από την εν γένει απομάκρυνση των προϊόντων εκσκαφών. Ειδικότερα, στην *Τεχνική Έκθεση* της διακήρυξης, ορίζεται «...1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ, περί απομάκρυνσης απορριμμάτων μπαζών ή βλάστησης καθ' όλο το μήκος της πεδινής κοίτης, ανάντη της Χ.Θ. 10+564 (τέλος οριοθέτησης) έως τη Γέφυρα Ασπρα Σπίτια σημείο 2 σαφώς περί απομάκρυνσης απορριμμάτων μπαζών και βλάστησης στη θέση 1 (Φράγμα Αλφειού), στο Τιμολόγιο Μελέτης ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ άρθ. 1.2 περί δαπανών φορτοεκφόρτωσης και μεταφοράς (με την σταλία μεταφορικών μέσων) των ...λοιπών υλικών, σε κατάλληλους χώρους απόρριψης, λαμβανομένων υπόψη των ισχυόντων Περιβαλλοντικών Όρων (εννοεί λοιπά προϊόντα πλην των προϊόντων εκσκαφών), στο Τιμολόγιο Μελέτης ΟΜΑΔΑ Α : ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΙΣ - ΕΚΣΚΑΦΕΣ - ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ - ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ - ΕΠΙΧΩΣΕΙΣ Άρθρο 4.02 Καθαρισμοί κοιτών ποταμών ή ρεμμμάτων από φερτά υλικά ή απορρίμματα, Άρθρο 4.02.02 Με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά στον χώρο απόθεσης ή απόρριψης σε οποιαδήποτε απόσταση Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή σε εργασίες καθαρισμού μεγαλύτερης κλίμακας καθώς και όταν δεν υπάρχει δυνατότητα πλευρικής απόθεσης των προϊόντων, οπότε είναι απαραίτητη η

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

φόρτωση και μεταφορά τους στους προβλεπόμενους ή επιτρεπόμενους χώρους απόθεσης (σκέψη 22). Συνεπώς το σχετικό κόστος σαφώς και ρητώς περιλαμβάνεται στην κοστολόγηση και στην τιμή της προσφοράς και όφειλε να αναφέρεται στην αιτιολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, δεδομένου μάλιστα ότι δεν έχει αμφισβητηθεί ούτε από την αναθέτουσα αρχή ούτε από την παρεμβαίνουσα ότι ο πλησιέστερος στο έργο χώρος απόθεσης απορριμάτων βρίσκεται πολύ μακριά ΒΙ.ΠΕ. Πατρών, ως αναφέρει η προσφεύγουσα, και συνεπώς προκύπτει σημαντικό κόστος μεταφοράς λόγω της απόστασης. Ωστόσο η παρεμβαίνουσα δεν το περιέλαβε ούτε στην αιτιολόγηση της προσφοράς της ούτε στο έγγραφο επεξηγήσεων των αριθμητικών λαθών της αιτιολόγησης της προσφοράς σχετικό κονδύλιο, και παρά ταύτα η αιτιολόγηση της προσφοράς της έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση χωρίς από τα στοιχεία του φακέλου να προκύπτει αιτιολογία κατά το σημαίνοντα τούτο σημείο κόστους και περιβαλλοντικής διαχείρισης του έργου. Ως βάσιμα αναφέρεται στην προσφυγή, η συγκεκριμένη κοστολόγηση απομάκρυνσης και μεταφοράς των απορριμάτων σε κατάλληλο χώρο απόρριψης απορριμάτων αποτελεί κρίσιμο αιτιολογητέο οικονομικό μέγεθος του κόστους του έργου τόσο σύμφωνα με τους παραπάνω ρητούς και σαφείς όρους της διακήρυξης όσο και σύμφωνα με το άρθ. 88 και 18 του ν. 4412 (σκέψεις 42 και 44). Συστοίχως είναι απορριπτέος ως αόριστος ο ισχυρισμός της παρέμβασης ότι το κόστος μεταφοράς των απορριμάτων έχει περιληφθεί σε κονδύλιο 472.420 ευρώ της αιτιολόγησής της το οποίο αφορά σε μεταφορά *φερτών υλικών ή απορριμμάτων εξοπλισμού με την φόρτωση των προϊόντων επί αυτοκινήτου και την μεταφορά στον χώρο απόθεσης ή απόρριψης σε οποιαδήποτε απόσταση*. Και τούτο διότι δεν διακρίνεται ούτε έγινε ούτε μπορούσε να γίνει αντικείμενο ελέγχου από την αναθέτουσα αρχή ποιο συγκεκριμένο ποσόν αφορά στην μεταφορά και απόρριψη των απορριμάτων, ούτε τα σχετικά στοιχεία κόστους ήτοι η εκτιμώμενη ποσότητα απορριμμάτων, ούτε η χιλιομετρική απόσταση μέχρι τον χώρο της απόρριψης και η σχετική δαπάνη είτε συνολικά είτε ανά μονάδα μέτρησης. Συνεπώς για τους παραπάνω λόγους πρέπει να γίνει δεκτός ο δεύτερος και ο πέμπτος λόγος της προσφυγής και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη διότι χωρίς παραδεκτή και νόμιμη αιτιολογία ή/και κατά

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

πλημμελή αιτιολογία έκρινε αποδεκτή την αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και την ανέδειξε προσωρινή ανάδοχο.

67. Επειδή περαιτέρω και ανεξαρτήτως των σκέψεων 61, 62, 63, 64, 65 και 66, που παρέχουν εκάστη αυτοτελές αιτιολογικό έρεισμα ακύρωσης της προσβαλλόμενης, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή έπρεπε να απορρίψει την αιτιολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας διότι δεν περιλαμβάνει το χρηματοοικονομικό κόστος εξυπηρέτησης τραπεζικού δανεισμού και δη πληρωμής τόκων (σκέψη 25), κατά παράβαση των όρων της διακήρυξης. Η αναθέτουσα αρχή αβάσιμα και απορριπτικά, αποδέχεται στις απόψεις της ότι ουδόλως ελήφθη υπ' όψιν από την προσβαλλόμενη το κόστος πληρωμής των τόκων διότι *το κόστος δανεισμού είναι ένα πάγιο έξοδο οποιασδήποτε εταιρείας και συνεπώς ο υπολογισμός του και η αναγωγή του σε οποιοδήποτε έργο θα ήταν επίσης επισφαλής* (σκέψη 26). Όμως παρά τα αντίθετα που ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, στην διακήρυξη ρητώς και σαφώς προβλέπεται ότι το κόστος δανεισμού και δη οι πληρωτέοι τόκοι τραπεζικών δανείων περιλαμβάνεται στην κοστολόγηση του έργου. Συγκεκριμένα, στο *ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ* της διακήρυξης ορίζεται «... 2. Γενικά Έξοδα (Γ.Ε.) και Όφελος του Αναδόχου (Ο.Ε.) Οι τιμές μονάδας του παρόντος Τιμολογίου προσαυξάνονται κατά το ποσοστό Γενικών Εξόδων (Γ.Ε.) και Οφέλους του Αναδόχου (Ο.Ε.), στο οποίο περιλαμβάνονται οι πάσης φύσεως δαπάνες οι οποίες δεν μπορούν να κατανεμηθούν σε συγκεκριμένες εργασίες αλλά αφορούν συνολικά το κόστος του έργου όπως, ... τόκοι κεφαλαίων κίνησης ... (β) Χρονικώς συνηρημένα έξοδα, δηλαδή εξαρτώμενα από τη χρονική διάρκεια της σύμβασης, τα οποία περιλαμβάνουν τις δαπάνες:... 9. Τόκοι κεφαλαίων κίνησης και γενικότερα χρηματοοικονομικό κόστος...» Επομένως, σύμφωνα με τους παραπάνω όρους της διακήρυξης οι τόκοι τραπεζικού δανεισμού χαρακτηρίζονται ρητά ως δαπάνη του συγκεκριμένου υπό εξέταση έργου, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι *δεν μπορούν να κατανεμηθούν σε συγκεκριμένες εργασίες* του υπό εξέταση έργου και για τον λόγο αυτό ως εικός βαρύνουν το σύνολο των δαπανών του έργου. Επομένως, είναι απορριπτικός ως αβάσιμος και περαιτέρω αόριστος ο παραπάνω ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής, δεδομένου ότι το κόστος δανεισμού είναι μεν ένα πάγιο

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

έξοδο της εταιρείας, πλην όμως η σχετική δαπάνη ρητά σύμφωνα με την διακήρυξη συνιστά δαπάνη που βαρύνει το εξεταζόμενο έργο αυτό καθ' εαυτό. Συναφώς σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι παραπάνω όροι της διακήρυξης, ανεξαρτήτως του αορίστου ισχυρισμού της αναθέτουσας αρχής ότι η ίδια εκ των υστέρων θεωρεί επισφαλή τον επιμερισμό και την αναγωγή της δαπάνης των τόκων στο υπό εξέταση έργο. Σε κάθε περίπτωση το Τιμολόγιο Μελέτης της διακήρυξης αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (σκέψη 47), δεσμεύει την παρεμβαίνουσα η οποία δεν το έχει αμφισβητήσει επικαίρως με προσβολή των όρων της διακήρυξης, αλλά και την αναθέτουσα αρχή η οποία δεν δικαιούται να μην εφαρμόσει τους όρους της διακήρυξης τους οποίους η ίδια έθεσε (σκέψη 48). Και συγκεκριμένα δεν δικαιούται να μην λαμβάνει υπ' όψιν το παραπάνω κόστος πληρωτέων τόκων δανεισμού, ως οικονομικό μέγεθος που συνδιαμορφώνει το κόστος του έργου, ως ρητά ορίζει η διακήρυξη και εντεύθεν αποτελεί αιτιολογικό στοιχείο του ύψους της προσφοράς. Περαιτέρω είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι -ως επί εσφαλμένης προϋπόθεσης στηριζόμενοι- και αλυσιτελείς οι ισχυρισμοί της παρέμβασης επί του τρίτου λόγου της προσφυγής ισχυρισμοί της παρέμβασης. Ειδικότερα είναι απορριπτέος ως αλυσιτελής ο ισχυρισμός της παρέμβασης (σκέψη 27 σημείο 1) περί του τρόπου επιμερισμού της δαπάνης των τόκων στο υπό εξέταση έργο, δεδομένου ότι εν προκειμένω δεν εξετάζεται ούτε κρίνεται συγκεκριμένος τρόπος επιμερισμού αλλά το γεγονός ότι ουδέν κόστος τόκων παντάπασιν και κατ' ουδένα τρόπο επιμερισμού δεν έχει περιληφθεί στην αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της, παρότι οι τόκοι δανεισμού σύμφωνα με την διακήρυξη ως άνω αποτελούν διακριτή δαπάνη του έργου και συνεπώς όφειλε να περιλαμβάνεται στην αιτιολόγηση της προσφοράς. Περαιτέρω είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της παρέμβασης (σκέψη 27 σημείο 2) ότι για να ληφθεί υπ' όψιν ως δαπάνη του έργου ο πληρωτέος τόκος δανεισμού θα έπρεπε προηγουμένως να έχει αποδειχθεί ότι για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της ήταν αναγκασμένη να ζητήσει τραπεζική χρηματοδότηση. Όμως ο ισχυρισμός προσκρούει άμεσα στους παραπάνω ρητούς και σαφείς όρους του Τιμολογίου της Μελέτης οι οποίοι ουδεμία τέτοια σύνθετη αξιολογική προϋπόθεση θέτουν, μάλιστα δεν θέτουν καμία προϋπόθεση, ει μη μόνον την ύπαρξη τοκοφόρου δανεισμού.

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

Περαιτέρω είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελείς και οι ισχυρισμοί της παρέμβασης, περί της φερεγγυότητας της παρεμβαίνουσας δεδομένου ότι εν προκειμένω δεν εξετάζεται ούτε κρίνεται η φερεγγυότητα της παρεμβαίνουσας, αλλά το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη αποδέχθηκε την αιτιολόγηση της οικονομικής της προσφοράς στην οποία όμως δεν έχει περιληφθεί η δαπάνη εξυπηρέτησης του τραπεζικού δανεισμού της παρεμβαίνουσας. Ήτοι δεν λαμβάνονται υπ' όψιν οι τόκοι των ληφθέντων δανείων, που εμφανίζονται στους υποβληθέντες ισολογισμούς της παρεμβαίνουσας, ως βρίσκονται αναρτημένοι στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ. Επομένως, εφόσον η παρεμβαίνουσα δεν περιέλαβε ούτε στην αιτιολόγηση της προσφοράς της ούτε στο έγγραφο επεξηγήσεων των αριθμητικών λαθών της αιτιολόγησης της προσφοράς σχετικό κονδύλιο δαπάνης τόκων τραπεζικού δανεισμού, και παρά ταύτα η αιτιολόγηση της προσφοράς της έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση η οποία στερείται ομοίως αιτιολογίας κατά το σημαίνοντα τούτο σημείο κόστους του έργου, η προσβαλλόμενη πρέπει να ακυρωθεί, γενομένου δεκτού του τρίτου και του πέμπτου λόγου της προσφυγής.

68. Επειδή περαιτέρω και ανεξαρτήτως των σκέψεων 61, 62, 63, 64, 65, 66 και 67, που παρέχουν εκάστη αυτοτελές αιτιολογικό έρεισμα ακύρωσης της προσβαλλόμενης, και εφόσον τυχόν θεωρηθεί ότι το Πρακτικό 1(γ) συνιστά παραδεκτή αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, ως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, όμως παραμένει πλημελλώς αιτιολογημένη η προσβαλλόμενη απόφαση και κατά το μέρος που ελήφθησαν υπ' όψιν οικονομικά στοιχεία κόστους μεταγενέστερα της υποβολής της οικονομικής προσφοράς. Ειδικότερα σύμφωνα με το Πρακτικό 1(γ) «*Το κέρδος αυτό ουσιαστικά προκύπτει από την εργασία «Λιθορριπές προστασίας κοίτης και πρανών βάρους 200 έως 500 χλγ» όπου στην Προδικαστική του Προσφυγή ισχυριζόταν ότι η φθηνότερη προσφορά ήταν του Λατομείου ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ για την προμήθεια του υλικού λιθορριπής και την μεταφορά του έναντι του ποσού 13,20€/κμ. Με βάση το γεγονός ότι ο προσφέρων είχε τιμή προσφοράς για τη συγκεκριμένη εργασία 13,48€/κμ το εμπορικό του κέρδος από τη συγκεκριμένη εργασία θα ήταν 13.300€. Προσκομίζοντας όμως νέα προσφορά από το Λατομείο Φιλιατρών με προσφερόμενη τιμή 10,50€/κμ το*

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

εμπορικό του κέρδος αυξάνεται κατά 128.250€ και γίνεται 141.550,00€». Όμως όπως βάσιμα αναφέρει η προσφεύγουσα στον τέταρτο λόγο της προσφυγής (σκέψη 28) και αποδέχεται η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της (σκέψη 29) και η παρεμβαίνουσα (σκέψη 30), η αναθέτουσα αρχή αποδέχτηκε την αιτιολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις βελτιωμένες προσφορές της «.....» (με ημερομηνία 28-3-2019) και της «.....» (με ημερομηνία 27-3-2019), οι οποίες ελήφθησαν μετά την υποβολή της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας την 19-11-2018. Όμως, η αιτιολόγηση της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς δεν μπορεί παραδεκτά να συντίθεται από οικονομικά μεγέθη στοιχεία συνθήκες και περιστάσεις οι οποίες προκύπτουν μεταγενεστέρως της σύνταξης της οικονομικής προσφοράς, καθόσον δημιουργείται το ad absurdum άτοπο και πρωθύστερο πρώτα να συντάσσεται η οικονομική προσφορά και μεταγενεστέρως να προκύπτει η αιτιολόγησή της. Παρά τα αντίθετα που ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα, κατά τα παγκοίνως γνωστά και κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και σύμφωνα με τα ορθά συναλλακτικά ήθη τούτο πρόκειται περί αδύνατης και απορριπτέας μεθόδου οποιουδήποτε οικονομικού εγχειρήματος, και ιδία υποβολής οικονομικής προσφοράς σε διαγωνισμό, και ανάληψης του έργου, με σύγχυση και δη αναστροφή αιτίου -κοστολόγηση της εκτιμώμενης δαπάνης κατασκευής του έργου βάσει δεδομένων – και αιτιατού -υποβολή προσφοράς. Ειδικότερα δε η αιτιολόγηση και δη η κοστολόγηση της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς δεν μπορεί παραδεκτά να προκύπτει παρά μόνον από οικονομικά και εμπορικά στοιχεία και δεδομένα που ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής και μάλιστα προ της υποβολής της οικονομικής προσφοράς, και όχι από μελλοντικά στοιχεία και δεδομένα. Και τούτο επειδή κατά την νομική αξιολόγηση των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας ελλείπει ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της αιτιολόγησης της προσφοράς. Πράγματι η αιτιολόγηση της προσφοράς συνδέεται αιτιωδώς -ως λελογισμένη διεργασία- μόνο με τα δεδομένα τα οποία υφίστανται κατά τον χρόνο της σύνταξής της και όχι με μεταγενέστερα. Συστοίχως τα μεταγενέστερα προκύπτοντα οικονομικά και εμπορικά στοιχεία περιστάσεις και ευκαιρίες συνέχονται κατά αιτιώδη συνάφεια με το πραγματικό τελικό

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

κόστος κέρδος και επικέρδεια από την εκτέλεση του έργου. Συναφώς και ειδικά για τα υπ' όψιν υλικά για τα οποία λήφθηκαν απαραδέκτως υπ' όψιν προσφερθείσες τιμές που ήταν άγνωστες κατά την διαμόρφωση και την υποβολή της προσφοράς και δη ελήφθησαν υπ' όψιν τιμές μεταγενέστερες της υποβολής της οικονομικής προσφοράς η διακήρυξη ρητώς και σαφώς ορίζει ότι **Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων «...ΑΡΘΡΟ 3ο: Υλικά εργασιών α.- Για την εκτέλεση εργασιών αντιπλημμυρικών έργων θα χρησιμοποιηθούν με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του αναδόχου, ... τα κατάλληλα ασβεστολιθικά πετρώματα των βραχωδών εμφανίσεων και των λατομείων της περιοχής ή άλλου καταλλήλου λατομείου ...β.- Ο ανάδοχος επομένως θα μεριμνήσει να βρει, είτε με μίσθωση είτε με αγορά, τις κατάλληλες πηγές λήψης υλικών ή ακόμη για να προμηθευτεί υλικά από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις λατομείων – αμμορυχείων που λειτουργούν ήδη στις υπόψη περιοχές. ...Πρέπει επομένως αυτός, στις τιμές που θα προσφέρει για την κατασκευή του έργου να συμπεριλάβει όλες τις από οποιονδήποτε λόγο απαιτούμενες πρόσθετες δαπάνες για την προμήθεια των αναγκών αργών υλικών από ιδιωτικά η κοινοτικά λατομεία****ΑΡΘΡΟ 16ο: Μελέτη των συνθηκών του έργου α.** Με την υποβολή της προσφοράς του ο ανάδοχος αποδέχεται, ότι είναι απόλυτα ενήμερος της φύσης και τοποθεσίας του έργου, των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου, κυρίως όσο αφορά τις κάθε είδους πηγές λήψης υλικών. Συνεπώς ρητά και σύμφωνα με την διακήρυξη ο προσφέρων αφού λάβει προηγουμένως υπ' όψιν του την σχετική δαπάνη προμήθειας του υλικού εν συνεχεία **Πρέπει επομένως ...στις τιμές που θα προσφέρει για την κατασκευή του έργου να συμπεριλάβει όλες τις από οποιονδήποτε λόγο απαιτούμενες πρόσθετες δαπάνες..»** Συνεπώς κατά την διακήρυξη οι τιμές που θα προσφερθούν με την οικονομική προσφορά σαφώς και ρητώς συναρτώνται με την πρότερη -και όχι μεταγενέστερη- ενημέρωση του προσφέροντος περί του κόστους υλικών. Συνεπώς είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός ο τέταρτος και ο πέμπτος λόγος της προσφυγής με την διάκριση ότι εν προκειμένω δεν τροποποιήθηκε εκ των υστέρων η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας ως εσφαλμένα αξιολογεί νομικά η προσφεύγουσα, αλλά ότι εν προκειμένω κατά πλημμελή αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης ελήφθησαν απαραδέκτως υπ' όψιν για την

Αριθμός απόφασης: 1055/2019

αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας οικονομικά και εμπορικά στοιχεία και δη προσφορές υλικών μεταγενέστερες της υποβολής της αιτιολογητέας οικονομικής προσφοράς.

69. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

70. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής για έλλειψη αιτιολογίας ή/και πλημμελή αιτιολογία.

71. Επειδή πρέπει να απορριφθεί η παρέμβαση.

72. Επειδή ύστερα από την παραπάνω σκέψη 70, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να επιστραφεί (άρθρο 363 ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στη προσφεύγουσα του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 30 Αυγούστου 2019 και εκδόθηκε στις 19 Σεπτεμβρίου 2019 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρήστος Σώκος

Λαμπρινή Φώτη